

Rozdział 3

Wydatki budżetu państwa

W ustawie budżetowej z dnia 14 marca 2002 r. zaplanowano wydatki budżetu państwa w wysokości 185.101.632 tys. zł.

Zrealizowane wydatki budżetu państwa w 2002 r. wyniosły 182.922.448 tys. zł, w tym wydatki w wysokości 858.091 tys. zł ujęte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 2002 r. w sprawie planu finansowego wydatków budżetu państwa, które w 2002 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego.

W stosunku do kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej wydatki budżetu państwa były niższe o 2.179.184 tys. zł.

Poniżej planu wykonane zostały przede wszystkim wydatki przeznaczone na:

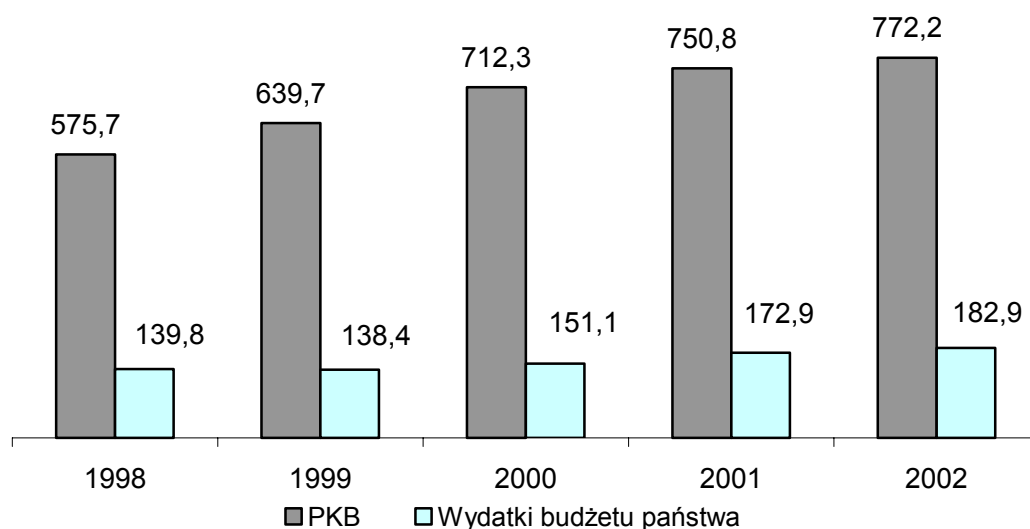
- koszty obsługi długu publicznego – 1.041.743 tys. zł,
- refundacje premii gwarancyjnej od wkładów mieszkaniowych – 227.846 tys. zł,
- zasiłki rodzinne, pielęgnacyjne i wychowawcze – 133.862 tys. zł.

W porównaniu z 2001 r. wydatki budżetu państwa były wyższe 10.037.237 tys. zł, tj. o 5,8%, a realnie o 3,8%.

Udział zrealizowanych wydatków budżetu państwa w 2002 r. w szacowanym PKB wyniósł 23,7%. Przy konstrukcji budżetu państwa na 2002 r. zakładano, że udział ten wyniesie 24,1%.

Udział wydatków budżetu państwa w PKB w latach 1998 - 2002 wyniósł odpowiednio: 24,3%, 21,6%, 21,2%, 23,0%, 23,7% co przedstawiono na poniższym wykresie.

w mld zł

W 2002 r. zrealizowano również wydatki zaliczone do wykonania 2001 r., a ujęte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2001 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego, na kwotę 52.404 tys. zł.

Ponadto w 2002 r. ze środków bezzwrotnych pochodzących z zagranicy zrealizowano wydatki w wysokości 1.403.204 tys. zł, z tego ze:

- środków bezzwrotnych pochodzących z programów pomocy przedakcesyjnej Unii Europejskiej – 1.224.413 tys. zł.
- środków pochodzących z innych źródeł zagranicznych – 178.791 tys. zł.

3.1. Struktura wydatków budżetu państwa

Podobnie jak w latach poprzednich strukturę wydatków budżetu państwa kształtował udział wydatków, które musiały być sfinansowane, ponieważ wynikały z przepisów ustawowych lub wcześniej podjętych zobowiązań ujętych w ramy prawne.

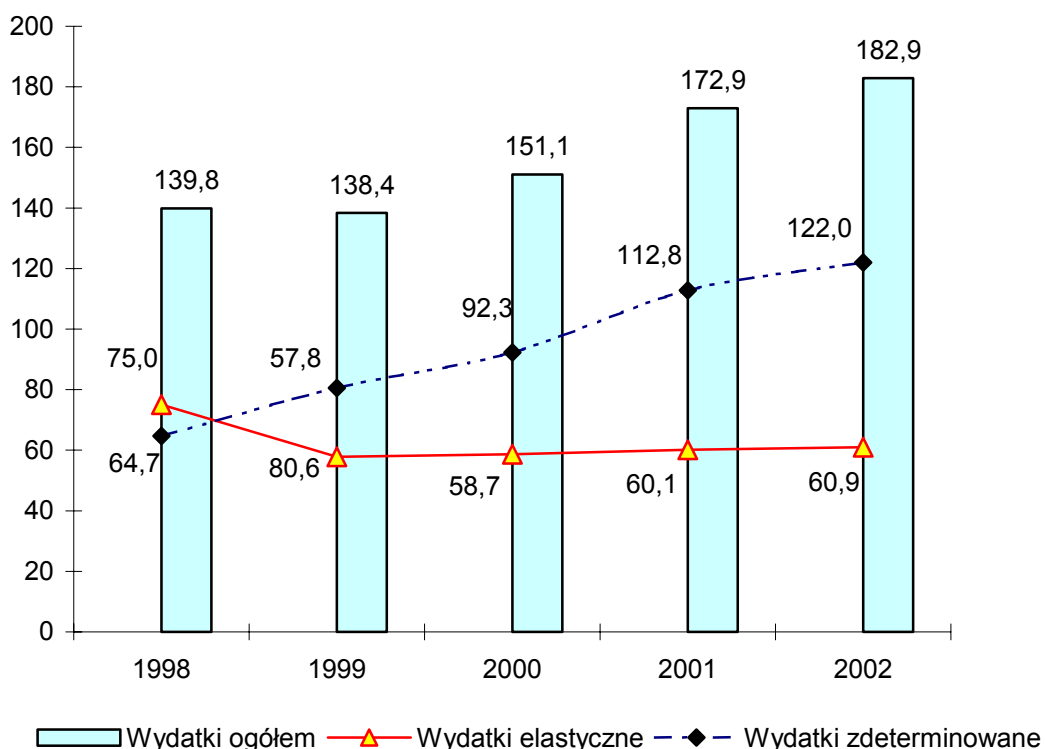
Proporcje pomiędzy wydatkami, które bezwzględnie musiały być sfinansowane, a wydatkami jakie można uznać za elastyczne przedstawia poniższe zestawienie:

Wydatki	2000 r.	2001 r.	Ustawa budżetowa 2002 r.	Budżet po zmianach 2002 r.	Wykonanie 2002 r.
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Wydatki zdeterminowane	61,1	65,2	66,2	66,7	66,7
Wydatki elastyczne	38,9	34,8	33,8	33,3	33,3

Jak z powyższego wynika udział wydatków prawnie zdeterminowanych w 2002 r. był o 1,5 punktu procentowego wyższy niż w 2001 r. i o 5,6 punktów procentowych wyższy w porównaniu do 2000 r.

Na wykresie przedstawiono zmiany w proporcjach pomiędzy wydatkami uznanymi za zdeterminowane i elastyczne w latach 1998-2002. Od 1999 r. udział wydatków zdeterminowanych wyraźnie wzrasta, jest to przede wszystkim wynikiem znacznych kosztów jakie budżet państwa ponosi po wprowadzeniu w życie reformy ubezpieczeń społecznych i reformy służby zdrowia oraz rozwiązań systemowych dotyczących finansowania niektórych wydatków.

w mld zł

Wydatki prawnie zdeterminowane

Wydatki zaliczone do grupy wydatków zdeterminowanych i ich wykonanie w 2002 r. przedstawia się następująco:

Charakter wydatków	Wykonanie 2001	Ustawa 2002 r.	Budżet po zmianach 2002 r.	Wykonanie 2002 r.	5:4	5:2
	w tysiącach złotych				% %	
1	2	3	4	5	6	7
Wydatki ogółem	172.885.211	185.101.632	185.101.632	182.922.448	98,8	105,8
I. Wydatki prawnie zdeterminowane, z tego:	112.788.170	122.567.337	123.420.913	121.981.239	98,8	108,2
1. Subwencje dla jednostek samorządu terytorialnego (bez subwencji drogowej)	26.759.738	27.432.833	27.134.081	27.134.081	100,0	101,4
2. Finansowanie dróg	4.806.118	4.418.400	5.389.771	5.345.772	99,2	111,2
3. Obsługa długu publicznego	20.898.565	25.690.000	25.193.361	24.151.618	95,9	115,6
4. Dotacja dla FUS	21.156.969	27.279.324	26.987.896	27.090.737	100,4	128,0
5. Dotacja dla KRUS	14.908.119	15.418.658	15.418.658	15.416.955	100,0	103,4
6. Świadczenia tzw. "służb mundurowych"	7.532.979	7.926.886	7.940.978	7.933.355	99,9	105,3
7. Składki na ubezpieczenie społeczne za osoby przebywające na urlopach wychowawczych i macierzyńskich	1.262.394	1.162.440	1.101.910	1.101.910	100,0	87,3
8. Dotacja dla Funduszu Alimentacyjnego	1.177.668	1.210.602	1.316.421	1.316.421	100,0	111,8

1	2	3	4	5	6	7
9. Zasiłki rodzinne, pielęgnacyjne i wychowawcze	5.781.121	4.985.211	5.771.988	5.638.126	97,7	97,5
10. Dotacja do Funduszu Pracy	2.650.000	3.634.600	3.634.600	3.634.600	100,0	137,2
11. Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby nie objęte obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	1.443.916	618.420	612.529	602.980	98,4	41,8
12. Wydatki urzędów naczelnych organów władzy państwowej i ochrony prawa oraz sądownictwa	1.255.866	1.239.065	1.390.685	1.330.285	95,7	105,9
13. Dopłaty do wykupu kredytów mieszkaniowych i refundacja premii gwarancyjnych	3.154.717	1.550.898	1.528.035	1.284.659	84,1	40,7
II. Wydatki elastyczne	60.097.041	62.534.295	61.680.719	60.941.209	98,8	101,4

Wydatki zaliczone do grupy wydatków prawnie zdeterminowanych wyniosły 121.981.239 tys. zł i w stosunku do planu po zmianach były niższe o 1.439.674 tys. zł, tj. o 1,2% głównie w wyniku niższego niż planowano wykonania wydatków przeznaczonych na koszty obsługi długu publicznego, refundacje premii gwarancyjnej od wkładów mieszkaniowych oraz zasiłki rodzinne, pielęgnacyjne i wychowawcze.

W porównaniu do 2001 r. wydatki te były wyższe o 9.193.069 tys. zł, tj. o 8,2%, a realnie o 6,1%. Wzrost wydatków zdeterminowanych zaangażował 91,6% łącznego przyrostu wydatków budżetu państwa w 2002 r. w porównaniu do 2001 r.

Znacznie wyższe w stosunku do poprzedniego roku były wydatki przeznaczone na:

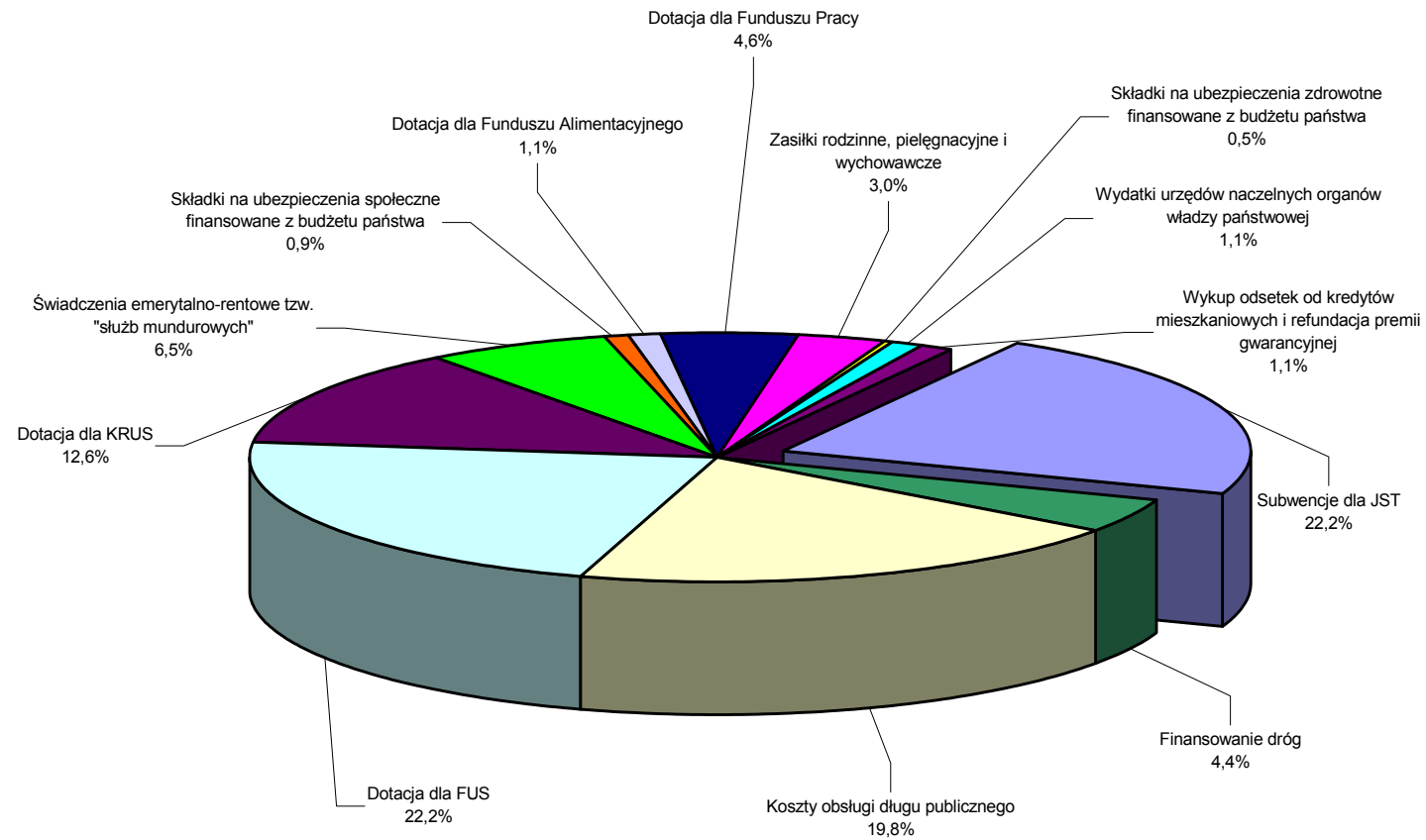
- dotację dla FUS – o 5.933.768 tys. zł,
- koszty obsługi długu publicznego – o 3.253.053 tys. zł,
- dotację do Funduszu Pracy – o 984.600 tys. zł,
- finansowanie dróg – o 539.654 tys. zł,
- dotację dla KRUS – o 508.836 tys. zł.

Wydatki uznane za elastyczne

Na wydatki uznane za elastyczne wydatkowano 60.941.209 tys. zł, tj. 33,3% ogółu wykonanych wydatków budżetu państwa w 2002 r. W porównaniu do 2001 r. wydatki te były wyższe o 1,4%, co oznacza, że realnie były niższe o 0,5%. Natomiast w stosunku do planu po zmianach wydatki elastyczne wykonane zostały w 98,8%.

Wydatki elastyczne obejmują przede wszystkim: wynagrodzenia i wydatki rzeczowe (bieżące) jednostek budżetowych, dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego, dotacje dla jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych (dotacje do szkół wyższych, jednostek naukowo-badawczych itp.), dotacje do podmiotów gospodarczych i dotacje do jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz wydatki majątkowe.

Struktura wydatków prawnie zdeterminowanych w 2002 r.

3.2. Wydatki według działów

Wykonanie wydatków budżetu państwa w 2002 r. według działów przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2001 r.	Ustawa budżetowa na 2002 r.	Przeniesienia rezerwy ogólnej	Przeniesienia rezerw celowych	Budżet po zmianach	Wykonanie 2002 r.	7:6	7:2	Stru- ktura 2002 r.
	w tysiącach złotych					%%			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ogółem	172.885.211	185.101.632	69.998	9.169.392	185.101.632	182.922.448	98,8	105,8	100,0
w tym:									
Rolnictwo i łowiectwo	3.046.486	2.770.957	52	558.745	3.101.843	3.077.188	99,2	101,0	1,68
Leśnictwo	57.550	48.594	474	1.406	50.474	50.199	99,5	87,2	0,03
Rybolówstwo i rybactwo	27.002	36.955	985	981	37.435	36.669	98,0	135,8	0,02
Górnictwo i kopalnictwo	1.479.962	1.013.651			1.013.651	1.012.669	99,9	68,4	0,55
Przetwórstwo przemysłowe	163.307	144.550		198.000	341.699	286.191	83,8	175,2	0,16
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	1.124			1.186	1.186	1.186	100,0	105,6	0,00
Handel	1.016.344	440.552	250	332.865	773.667	773.349	100,0	76,1	0,42
Hotele i restauracje	16.779	16.268			16.268	16.215	99,7	96,6	0,01
Transport i łączność	4.694.326	2.864.294	110	2.093.526	4.958.038	4.887.976	98,6	104,1	2,67
Turystyka	51.324	31.233		3.949	35.182	35.014	99,5	68,2	0,02
Gospodarka mieszkaniowa	3.774.253	2.351.082	799	175.415	2.376.910	2.131.591	89,7	56,5	1,17
Działalność usługowa	642.211	336.113	120	275.915	612.151	605.232	98,9	94,2	0,33
Informatyka	118.525	116.606	1.580	115	118.301	118.056	99,8	99,6	0,06
Nauka	3.089.928	2.651.923	20	10.115	2.662.058	2.661.619	100,0	86,1	1,46
Administracja publiczna	6.149.952	6.217.625	4.171	438.734	6.656.743	6.601.089	99,2	107,3	3,61
Urzędy naczelnych organów wła- dzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1.255.866	1.239.065		160.806	1.390.685	1.330.285	95,7	105,9	0,73
Obrona narodowa	8.875.050	9.093.171	34.127	309.748	9.402.672	9.400.616	100,0	105,9	5,14
Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	46.065.609	52.998.598		45.384	52.766.551	52.859.949	100,2	114,7	28,90
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	7.757.679	7.771.902	11.265	162.375	7.944.087	7.943.224	100,0	102,4	4,34
Wymiar sprawiedliwości	4.404.971	4.928.339	5.000	164.313	5.098.033	5.095.304	99,9	115,7	2,79
Obsługa długu publicznego	21.004.951	25.902.361			25.193.361	24.151.618	95,9	115,0	13,20
Różne rozliczenia	29.606.353	38.068.509		49.823	30 329.881	29.847.381	98,4	100,8	16,32
Oświata i wychowanie	1.780.440	1.240.162	4.145	772.792	2.012.891	1.996.751	99,2	112,1	1,09
Szkolnictwo wyższe	6.370.662	6.796.518		48.881	6.850.501	6.850.452	100,0	107,5	3,75
Ochrona zdrowia	4.600.760	2.801.081	791	843.340	3.633.421	3.594.109	98,9	78,1	1,96
Opieka społeczna	14.634.517	13.808.939	2.822	1.831.367	15.625.590	15.469.684	99,0	105,7	8,46
Edukacyjna opieka wychowawcza	281.081	175.850	600	126.939	303.389	302.190	99,6	107,5	0,17
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	688.257	426.214		339.770	765.984	758.820	99,1	110,3	0,41
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	937.731	613.197	2.386	200.069	806.404	805.291	99,9	85,9	0,44
Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	92.217	87.488		4.588	92.076	92.037	100,0	99,8	0,05
Kultura fizyczna i sport	199.993	109.835	300	18.245	130.500	130.496	100,0	65,3	0,07

Zmiany planu w poszczególnych działach to przede wszystkim przesunięcia wydatków zaplanowanych w rezerwach celowych i rezerwie ogólnej na sfinansowanie zadań zaliczonych do danego działu.

W tablicy pokazano również udział wydatków finansowanych w poszczególnych działach w wydatkach ogółem. Najwięcej, bo aż 28,9% stanowią wydatki zaliczone do działu obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (najwyższe wydatki w tym dziale to dotacja dla FUS i KRUS), następnie wydatki w dziale różne rozliczenia (16,3%), w którym główną pozycję wydatków stanowi subwencja oświatowa.

Udział wydatków działu obsługa zadłużenia publicznego wynosi 13,2%, a działu opieka społeczna – 8,5%. Następne znaczące pozycje w wydatkach ogółem, to wydatki zaliczane do działów: obrona narodowa (5,1%), bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa (4,3%), szkolnictwo wyższe (3,8%), administracja publiczna (3,6%), wymiar sprawiedliwości (2,8%), transport i łączność (2,7%), ochrona zdrowia (2%), nauka (1,5%), gospodarka mieszkaniowa (1,2%) oraz oświata i wychowanie (1,1%). W pozostałych 16 działach udział wydatków danego działu w wydatkach ogółem nie przekracza 1,0%.

Wykonanie wydatków w stosunku do planu w 21 działach ukształtowało się na poziomie od 99,0% do 100,0%.

W 9 działach było nieco niższe i przedstawiało się następująco:

- działalność usługowa (98,9%) – w związku ze zrealizowaniem wydatków przeznaczonych na usuwanie skutków klęsk żywiołowych w 98,4%,
- ochrona zdrowia (98,9%) – przede wszystkim w związku z niewykorzystaniem części środków przyznanych dla Urzędu ds. Kombatantów na składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane z budżetu państwa za kombatantów nie podlegających ubezpieczeniu społecznemu w Rzeczypospolitej Polskiej lub nie pobierających emerytury lub renty oraz z powodu mniejszej niż zakładano liczby kombatantów, za których składki na ubezpieczenie zdrowotne finansowane są z budżetu państwa,
- transport i łączność (98,6%) - w związku ze zrealizowaniem wydatków jednostek dróg publicznych krajowych w 98,7%,
- różne rozliczenia (98,4%) – głównie w związku z niższą niż zaplanowano realizacją wydatków na koszty prywatyzacji (73,3% zaplanowanej kwoty). Przyczyną niewykorzystania środków było osłabienie tempa prywatyzacji realizowanej przez wojewodów. Znacznie zmalało zainteresowanie inwestorów zakupem przedsiębiorstw, których sytuacja ekonomiczno-finansowa uległa pogorszeniu,

- rybołówstwo i rybactwo (98,0%) – w związku z wykorzystaniem dotacji na dopłaty do wykupu kwot połowowych dla rybołówstwa dalekomorskiego w 82,4%,
- urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa (95,7%) – w ramach tego działu finansowane są wydatki jednostek, których budżety – zgodnie z ustawą o finansach publicznych – są włączone przez Ministra Finansów do projektu ustawy budżetowej. Na niższy niż zakładano poziom realizacji wydatków znaczący wpływ miało niskie wykonanie wydatków finansowanych przez Krajowe Biuro Wyborcze. Wydatki wyborcze wykonano w 82,4% planu po zmianach z uwagi na fakt, iż część wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast odbyła się w pierwszym głosowaniu,
- obsługa długu publicznego (95,9%) - głównie ze względu na: realizację obsługi zadłużenia po znacznie niższych od zaplanowanych kursach PLN/USD i PLN/EUR i przy niższym poziomie stóp procentowych oraz znacznie niższych niż planowano wypłatach z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa,
- gospodarka mieszkaniowa (89,7%) – w 2002r. odnotowano znaczące – nie przewidywane na etapie planowania – zmniejszenie należności banków z tytułu refundacji premii gwarancyjnych (76,9% zaplanowanej kwoty). Spowodowane to było radykalnym zmniejszeniem liczby likwidowanych książeczek mieszkaniowych,
- przetwórstwo przemysłowe (83,8%) - w związku z wykorzystaniem dotacji na restrukturyzację przemysłu hutnictwa żelaza i stali w 7,08%.

Natomiast w dziale obowiązkowe ubezpieczenia społeczne wydatki wykonane zostały w 100,2% planu po zmianach. Przekroczenie planowanych wydatków budżetowych dotyczyło dotacji dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych o kwotę 102.841 tys. zł. Kwota nadmiernie pobranej przez Fundusz dotacji w 2002 r. została zwrócona do budżetu państwa w 2003 r.

3.3. Zobowiązania wymagalne jednostek budżetowych

Zobowiązania jednostek budżetowych według stanu na 31 grudnia 2002 roku wynosiły 368.398 tys. zł i były niższe w stosunku do roku ubiegłego o 385.466 tys. zł, tj. o 51,1%. Znaczne zmniejszenie zobowiązań wymagalnych w stosunku do 2001 roku jest wynikiem zmniejszenia zobowiązań w wymiarze sprawiedliwości o 62,3% spowodowanego obniżeniem kwoty zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu odszkodowań dla osób niesłusznie represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego oraz obniżeniem zobowiązań w dziale ochrona zdrowia o 49,9% głównie w związku z przeznaczeniem środków pochodzących z rezerwy celowej na spłatę zobowiązań Skarbu

Państwa powstałych w okresie przed usamodzielnieniem się jednostek budżetowych ochrony zdrowia.

Na stan zobowiązań wymagalnych na dzień 31 grudnia 2002 roku składają się zobowiązania dotyczące wydatków bieżących w kwocie 287.732 tys. zł, tj. 78,1%, wydatków inwestycyjnych w kwocie 8.085 tys. zł, tj. 2,2% oraz z tytułu odsetek w kwocie 72.580 tys. zł, tj. 19,7%.

Najwyższe zobowiązania wymagalne dotyczą działów:

- ochrona zdrowia – 132.149 tys. zł, na co składają się zobowiązania z lat ubiegłych w kwocie 125.546 tys. zł, co stanowi 95,0% zobowiązań wymagalnych w dziale oraz zobowiązania powstałe w roku 2002 w kwocie 6.603 tys. zł, głównie w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych z tytułu składek na ubezpieczenia zdrowotne opłacane z budżetu państwa oraz w Ministerstwie Zdrowia, na które składają się zobowiązania stacji sanitarno – epidemiologicznych,
- wymiar sprawiedliwości – 129.041 tys. zł, które w większości stanowią koszty postępowań sądowych i prokuratorskich, a także wypłaty z tytułu odszkodowań Skarbu Państwa dla osób niesłusznie represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego oraz wydatki bieżące więziennictwa,
- administracja publiczna – 61.601 tys. zł, które tworzą głównie zobowiązania wobec dostawców dotyczące wydatków bieżących związanych z funkcjonowaniem resortu, a także składki do organizacji międzynarodowych oraz kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych,
- obowiązkowe ubezpieczenia społeczne – 22.210 tys. zł, zobowiązania te dotyczą głównie składek emerytalno – rentowych za osoby przebywające na urloпах wychowawczych i za osoby pobierające zasiłki macierzyńskie w kwocie 22.208 tys. zł,
- transport i łączność – 14.761 tys. zł, na co głównie składają się zobowiązania w części 21 – Gospodarka morska – 14.749 tys. zł. Zobowiązania te dotyczą wydatków bieżących i powstałych w wyniku niepełnej realizacji faktur Telekomunikacji Polskiej S.A. z tytułu świadczonych usług łączności dla celów bezpieczeństwa i życia na morzu w 1999 roku.

Omówione wyżej zobowiązania wymagalne wynoszą 359.762 tys. zł, tj. 97,7% ogólnej kwoty zobowiązań wymagalnych jednostek budżetowych według stanu na 31 grudnia 2002 roku.

3.4. Wydatki w układzie zadaniowym

Wydatki przedstawione w takim układzie pokazują najważniejsze zadania finansowane przez budżet państwa, bez względu na to kto jest dysponentem środków oraz do jakiego działu zostały one zaliczone. Jednocześnie wskazanie podziału działowego pozwala na pokazanie najważniejszych zadań finansowanych przez budżet państwa w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej. Poniższa tabela przedstawia wydatki pogrupowane wg zadań.

Wyszczególnienie	Wykonanie 2001 r.	Wykonanie 2002 r.	3:2
	w tysiącach złotych		%%
1	2	3	4
Ogółem	172.885.221	182.922.448	105,8
z tego:			
Ubezpieczenia społeczne	43.598.067	50.441.047	115,7
Wydatki socjalne	19.772.947	19.130.438	96,8
Obsługa długu publicznego	21.004.951	24.151.618	115,0
Podstawowe funkcje państwa	28.443.518	30.370.518	106,8
Nauka i edukacja	33.639.744	34.129.190	101,5
Ochrona zdrowia (bez składek na ubezpieczenie zdrowotne)	3.272.992	3.086.337	94,3
Infrastruktura i środowisko	7.646.423	8.319.079	108,8
Rolnictwo	3.989.793	3.705.753	95,2
Gospodarka	2.009.157	1.633.383	81,3
Gospodarka mieszkaniowa	3.774.255	2.131.591	56,5
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego oraz kultura fizyczna i sport	1.137.724	935.787	82,3
Pozostałe wydatki	4.691.642	4.887.707	104,2

3.4.1. Ubezpieczenie społeczne

Pierwszą bardzo ważną grupą są wydatki związane z wypłatą świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Do tej grupy zaliczono wydatki klasyfikowane w dziale obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i przeznaczone wyłącznie na ten cel, a mianowicie:

- dotację dla FUS – 27.090.737 tys. zł
- dotację dla KRUS – 15.416.955 tys. zł,
- świadczenia emerytalno-rentowe dla żołnierzy i funkcjonariuszy oraz uposażenia sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku – 7.933.355 tys. zł,

Wydatki związane z ubezpieczeniem społecznym wyniosły 50.441.047 tys. zł i stanowiły 27,6% wydatków budżetu państwa zrealizowanych w 2002 r., co stanowi wzrost o 2,4 punktu procentowego w porównaniu do roku poprzedniego. W stosunku do 2001 r. wydatki te były wyższe o 6.842.980 tys. zł, tj. o 15,7%. Największy udział w przyroście wydatków miała dotacja do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – 5.933.768 tys. zł. Udział tej grupy wydatków w PKB wyniósł 6,5%, a wzrost w porównaniu do 2001 r. wyniósł 0,7 punktu procentowego.

3.4.2. Wydatki socjalne

Do wydatków socjalnych zaliczono wydatki klasyfikowane w różnych działach, ale z uwagi na charakter społeczny zostały zakwalifikowane jako wydatki socjalne. Do grupy tej zaliczono wydatki:

- 1) ujęte w dziale opieka społeczna – 15.469.684 tys. zł (wzrost w porównaniu do roku 2001 o 5,7%), w którym finansowane są przede wszystkim wydatki przeznaczone na:
 - wypłaty zasiłków rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych wraz z kosztami obsługi – 5.638.126 tys. zł (spadek do poprzedniego roku o 2,5%),
 - wypłaty zasiłków z pomocy społecznej oraz składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne – 2.196.593 tys. zł (wzrost w stosunku do roku 2001 o 8,0%),
 - dotację dla Funduszu Pracy – 3.634.600 tys. zł, (wzrost o 37,2% w stosunku do roku poprzedniego),
 - działalność domów pomocy społecznej - 1.179.272 tys. zł,
 - działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych – 561.244 tys. zł,
 - dofinansowanie terenowych ośrodków pomocy społecznej – 434.596 tys. zł,
 - pomoc pieniężną dla rodzin zastępczych oraz pomoc pieniężną dla osób opuszczających rodziny zastępcze – 452.601 tys. zł,
 - dofinansowanie wypłat dodatków mieszkaniowych – 399.988 tys. zł,
 - dotację dla Funduszu Kombatantów – 88.005 tys. zł,
 - działalność powiatowych urzędów pracy – 303.503 tys. zł,
 - dożywianie uczniów – 159.571 tys. zł (prawie 2,5-krotny wzrost w stosunku do 2001 r.),
- 2) dotację do Funduszu Alimentacyjnego – 1.316.421 tys. zł (wzrost w porównaniu do roku 2001 o 11,8%), dotacja ujęta jest w dziale obowiązkowe ubezpieczenia społeczne,

- 3) dopłaty do PKP z tytułu wyrównania przewoźnikom utraconych przychodów z tytułu honorowania ustawowych uprawnień do ulgowych i bezpłatnych przewozów – 240.000 tys. zł (spadek dopłat w porównaniu do poprzedniego roku o 55,3%); wydatki na ten cel zaliczone są do działu transport i łączność w związku z tym, że środki otrzymują przewoźnicy, ale sam wydatek ma charakter socjalny,
- 4) dopłaty do ustawowych ulg w transporcie autobusowym – 402.717 tys. zł (spadek w porównaniu do 2001 r. o 39,5%); wydatki ujęte są w dziale transport i łączność i analogicznie jak w poprzednim przypadku mają charakter socjalny,
- 5) składki na ubezpieczenie społeczne za osoby przebywające na urloпах wychowawczych i macierzyńskich oraz za osoby niepełnosprawne – 1.101.910 tys. zł (spadek w porównaniu do 2001 r. o 12,7%),
- 6) składki na ubezpieczenie zdrowotne finansowane w dziale ochrona zdrowia – 507.772 tys. zł (w porównaniu do 2001 r. były one niższe o 61,8%). Różnica ta spowodowana była głównie nowelizacją w 2001 r. ustawy budżetowej, w której zostały zaplanowane jednorazowe dodatkowe środki dla wojewodów z przeznaczeniem na spłatę zobowiązań z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne za bezrobotnych bez prawa do zasiłku, oraz zarezerwowanie na ten cel środków w rezerwach celowych,
- 7) dopłaty do posiłków sprzedawanych w barach mlecznych - 16.215 tys. zł (w stosunku do roku poprzedniego były one niższe o 3,4%); dotacja zaklasyfikowana jest do działu hotele i restauracje,
- 8) dotację do Funduszu Kościelnego – 75.719 tys. zł (w porównaniu do 2001 r. była ona niższa o 39,0%), dotacja ujęta jest w dziale różne rozliczenia, do wydatków socjalnych zaliczono środki przeznaczone na opłacenie składek z tytułu ubezpieczenia społecznego za osoby duchowne oraz dofinansowanie działalności charytatywno-opiekuńczej.

Wydatki socjalne w 2002 r. wyniosły 19.130.438 tys. zł i były niższe od wydatków poniesionych w 2001 r. o 3,2%, tj. o 642.509 tys. zł. Stanowiły one 2,5% PKB.

Wydatki na ubezpieczenia społeczne i wydatki socjalne, które z uwagi na charakter i zadanie jakie spełniają, można rozpatrywać łącznie, wyniosły w sumie 69.571.225 tys. zł, co oznacza, że zaangażowały 38,0% zrealizowanych w 2002 r. wydatków budżetu państwa, tj. o 1,3 punktu procentowego więcej niż w roku ubiegłym, a ich udział w PKB zwiększył się o 0,5 punktu procentowego i wyniósł 9,0%.

3.4.3. Obsługa długu publicznego

Wydatki w dziale obsługa długu publicznego wyniosły 24.151.618 tys. zł. Składały się na nie:

- odsetki od otrzymanych pożyczek i kredytów zagranicznych oraz obligacji RP wyemitowanych za granicą – 3.664.728 tys. zł,
- obsługa krajowych skarbowych papierów wartościowych – 20.264.929 tys. zł,
- rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa – 221.961 tys. zł.

W porównaniu do 2001 r. wydatki związane z obsługą długu publicznego były wyższe o 3.146.667 tys. zł, tj. o 15,0% (tempo wzrostu jest o 0,8 punktu procentowego mniejsze niż w roku poprzednim). Wzrost wydatków związanych z obsługą długu publicznego jest wynikiem wyższych niż w roku 2001 kosztów obsługi długu krajowego m.in. w związku z koniecznością przeprowadzenia operacji zamiany obligacji i ze względu na potrzebę sfinansowania deficytu budżetu państwa. Udział w PKB wydatków związanych z obsługą długu publicznego wyniósł 3,1%, co oznacza wzrost w stosunku do roku 2001 o 0,3 punkty procentowe.

3.4.4. Podstawowe funkcje państwa

W tej grupie wydatków ujęto tylko finansowanie tzw. dóbr publicznych, czyli takich dóbr i usług, których nie można finansować poprzez indywidualną odpłatność obywateli. Do tej grupy zaliczono wydatki realizowane w następujących działach:

- 1) Wymiar sprawiedliwości - 5.095.304 tys. zł; środki przeznaczono przede wszystkim na funkcjonowanie:
 - sądownictwa powszechnego – 2.555.981 tys. zł,
 - prokuratur – 863.729 tys. zł,
 - więziennictwa i zakładów dla nieletnich – 1.450.642 tys. zł,
 - sądów wojskowych i izb morskich – 18.806 tys. zł,

W porównaniu do 2001 r. wydatki przeznaczone na zadania realizowane w tym dziale były wyższe o 15,7%, co było największym wzrostem w tej grupie wydatków (głównie dotyczy to nakładów na sądownictwo powszechne i prokuratury).

- 2) Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 7.943.224 tys. zł (wzrost wydatków w porównaniu do 2001 r. wyniósł 2,4%); w ramach tego działu finansowane są przede wszystkim zadania wykonywane przez:

- Policję (Komenda Główna, komendy wojewódzkie, powiatowe oraz jednostki terenowe) – 5.212.388 tys. zł,
 - Straż Pożarną (Komenda Główna, komendy wojewódzkie i powiatowe oraz ochotnicza straż pożarna) - 1.314.805 tys. zł,
 - Urząd Ochrony Państwa – 204.403 tys. zł,
 - Straż Graniczną - 668.592 tys. zł,
 - Biuro Ochrony Rządu – 150.365 tys. zł,
 - Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencję Wywiadu – 186.066 tys. zł.
- 3) Obrona narodowa – 9.400.616 tys. zł (wzrost w stosunku do poprzedniego wyniósł 5,9%); środki przeznaczone zostały głównie na utrzymanie w gotowości i funkcjonowanie:
- Wojsk Lądowych – 4.910.398 tys. zł,
 - Wojsk Lotniczych – 2.207.045 tys. zł,
 - Marynarki Wojennej – 917.397 tys. zł,
 - Pozostałych jednostek wojskowych – 445.481 tys. zł,
 - Wojskowych Służb Informacyjnych – 134.043 tys. zł,
 - Żandarmerii Wojskowej – 103.617 tys. zł.

W ramach ogólnej kwoty przeznaczonej na finansowanie zadań realizowanych w dziale obrona narodowa na realizację programów modernizacji Sił Zbrojnych w ramach wydatków majątkowych przeznaczono 1.913.808 tys. zł, z tego na zakup sprzętu i uzbrojenia wydatkowano 1.756.190 tys. zł, a na pozostałe inwestycje – 157.618 tys. zł,

- 4) Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa – 1.330.285 tys. zł (wydatki w tym dziale w porównaniu z rokiem 2001 wzrosły o 5,9%),

Plany budżetów urzędów zaliczanych do tego działu – zgodnie z ustawą o finansach publicznych - włączane są, przez Ministra Finansów bez weryfikacji, do projektu ustawy budżetowej.

- 5) Administracja publiczna – 6.601.089 tys. zł (wzrost w porównaniu do roku poprzedniego wyniósł 7,3%).

Zgodnie z ustawą z dnia 1 marca 2002 r. o zmianach w organizacji i funkcjonowaniu centralnych organów administracji rządowej i jednostek im podporządkowanych oraz o zmianie niektórych ustaw, zostały zniesione niektóre centralne organy administracji rządowej oraz państwowe jednostki organizacyjne i agencje. Zadania i kompetencje

zniesionych urzędów centralnych i likwidowanych agencji przeszły do zakresu działania właściwych ministrów kierujących działami administracji rządowej lub zostały przejęte przez nowo utworzone urzędy centralne. Do zakresu działania ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przeszły zadania zniesionych z dniem 31 marca 2002 r. Komitetu Kinematografii i Generalnego Konserwatora Zabytków, do zakresu działania ministra właściwego do spraw pracy przeszły zadania Prezesa Krajowego Urzędu Pracy (zniesionego z dniem 31 marca 2002 r.), do zakresu działania ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa przeszły zadania zlikwidowanej z dniem 31.03.2002 r. Agencji Prywatyzacji, do zakresu działania ministra właściwego do spraw kultury fizycznej i sportu przeszły zadania Prezesa Kultury Fizycznej i Sportu (zniesionego z dniem 31 marca 2002 r.). Zadania zniesionych z dniem 31 marca 2002 r. Państwowego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Urzędu Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi przejął nowo utworzony z dniem 1 kwietnia 2002 r. centralny organ administracji rządowej – Komisja Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych. Minister właściwy do spraw finansów publicznych przejął zadania zniesionego z dniem 30 kwietnia 2002 r. Prezesa Głównego Urzędu Cei i zniesionego z dniem 30 czerwca 2002 r. Generalnego Inspektora Celnego.

Środki w tym dziale przeznaczone przede wszystkim na utrzymanie i funkcjonowanie:

- central ministerstw i urzędów centralnych oraz podległym im jednostek – 1.609.487 tys. zł,
- izb celnych i urzędów celnych – 702.394 tys. zł,
- placówek zagranicznych – 605.023 tys. zł,
- izb skarbowych, urzędów skarbowych, urzędów kontroli skarbowej – 1.638.314 tys. zł,
- urzędów wojewódzkich – 839.373 tys. zł,
- regionalnych izb obrachunkowych – 73.040 tys. zł,
- samorządowych kolegiów odwoławczych – 67.452 tys. zł,
- Polskiego Komitetu Normalizacji, Komitetu Kinematografii, Kancelarii Polskiej Akademii Nauk, Rządowego Centrum Legislacji – 52.738 tys. zł, oraz
- na wydatki związane ze współpracą naukowo-techniczną, informacyjną i kulturalną z zagranicą – 134.918 tys. zł, oraz
- spisu powszechnego – 501.947 tys. zł,

Łącznie wydatki związane z podstawowymi funkcjami państwa wyniosły 30.370.518 tys. zł i były wyższe niż w 2001 r. o 6,8%, a ich udział w zrealizowanych

w 2002 r. wydatkach budżetu państwa wyniósł 16,6% wobec 16,4% w 2001 r. Udział w PKB wydatków zaliczonych do tej grupy wniósł 3,9% i był wyższy o 0,1 punktu procentowego.

3.4.5. Nauka i edukacja

Do tej grupy wydatków zaliczono wydatki związane z działalnością naukowo-badawczą oraz wydatki przeznaczone na inwestowanie w kapitał ludzki, a więc wydatki zaliczone do działów:

- 1) Nauka – 2.661.619 tys. zł (w stosunku do roku 2001 nakłady zmniejszyły się o 13,9%); środki przeznaczone były głównie na finansowanie:
 - działalności statutowej jednostek naukowych oraz badań własnych szkół wyższych – 1.829.896 tys. zł,
 - projektów badawczych i celowych w dziedzinie nauk: przyrodniczych, technicznych, społecznych, humanistycznych i ścisłych – 601.070 tys. zł,
 - działalności wspomagającej badania (ekspertyzy, opinie i oceny naukowe, przetwarzanie i udostępnianie informacji naukowych, itp.) – 46.242 tys. zł,
 - zadań inwestycyjnych – 175.252 tys. zł; środki przeznaczone zostały na inwestycje budowlane prowadzone w obiektach: Politechnik, Uniwersytetów, Akademii Medycznej w Poznaniu, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, instytutów oraz na zakupy aparatury naukowo-badawczej i infrastruktury informatycznej nauki,
- 2) Szkolnictwo wyższe – 6.850.452 tys. zł (wzrost w stosunku do roku 2001 o 7,5%); środki przeznaczone były przede wszystkim na:
 - dotacje na działalność dydaktyczną 115 państwowych szkół wyższych oraz 2 uczelni niepaństwowych (Katolicki Uniwersytet Lubelski, papieska Akademia Teologiczna) – 4.922.426 tys. zł,
 - pomoc materialną dla studentów – 739.092 tys. zł,
 - dotacje podmiotowe dla akademii wojskowych oraz Szkoły Głównej Służby Pożarniczej – 260.989 tys. zł,
 - finansowanie działalności wyższych szkół oficerskich funkcjonujących w formie jednostek budżetowych – 213.626 tys. zł,
 - dopłaty do Funduszu Pożyczek i Kredytów Studenckich – 271.750 tys. zł,
 - stypendia dla wyróżniających się studentów i dla osób nie będących obywatelami polskimi, kształcących się w Polsce na prawach stypendystów oraz dla osób kierowanych za granicę w celu kształcenia lub szkolenia – 32.248 tys. zł,

- zadania inwestycyjne – 325.939 tys. zł: w ramach tej kwoty finansowano przede wszystkim: budowę obiektów dydaktycznych, bibliotek, domów studenckich i stołówki w 43 uczelniach działających na podstawie ustawy z dnia 12.09.2002 r. o szkolnictwie wyższym oraz budowę i modernizację 11 obiektów dydaktycznych w państwowych szkołach wyższych, zakup wyposażenia i urządzeń laboratoryjnych, rozbudowę akademii artystycznych i medycznych, dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego na budowę, rozbudowę i modernizację niepaństwowych szkół wyższych, inwestycje wieloletnie realizowane przez Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i Uniwersytet Wrocławski,
- 3) Oświata i wychowanie – 1.996.751 tys. zł (wzrost w porównaniu do poprzedniego roku o 12,1%); w ramach tego działu finansowano przede wszystkim:
- szkolnictwo artystyczne – 416.353 tys. zł,
 - 2 licea wojskowe oraz 3 centra szkolenia i 3 ośrodki szkolenia specjalistów – 383.763 tys. zł,
 - wdrożenie z dniem 1.10.2002 r. III etapu nowego systemu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego – 323.584 tys. zł,
 - szkoły przywięzienne i szkoły w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich oraz rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne – 86.087 tys. zł,
 - szkoły i placówki oświatowe przy ambasadach i konsulatach RP – 27.953 tys. zł,
 - 16 jednostek oświatowych podległych bezpośrednio Ministerstwu Edukacji Narodowej i Sportu – 57.722 tys. zł,
 - doskonalenie zawodowe nauczycieli – 21.574 tys. zł,
 - 16 kuratoriów oświaty wraz z delegaturami – 103.594 tys. zł,
 - udział strony polskiej w realizacji programów wspólnotowych Unii Europejskiej (Młodzież, Leonardo da Vinci II) – 19.051 tys. zł,
 - odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli emerytów i rencistów – 154.581 tys. zł,
 - zadania inwestycyjne – 293.377 tys. zł; środki przeznaczono przede wszystkim na: tworzenie systemu statystyki administracyjnej w zakresie uniwersalnej informacji o szkołach, budowę i rozbudowę obiektów oświatowych będących w gestii jednostek samorządu terytorialnego, centralny zakup wyposażenia pracowni internetowych (30.000 tys. zł), centralny zakup autobusów szkolnych (70.915 tys. zł).

- 4) Edukacyjna opieka wychowawcza – 302.190 tys. zł (wzrost w porównaniu do roku 2001 wyniósł 7,5%); środki przeznaczone zostały głównie na finansowanie:
- ochotniczych hufców pracy – 86.427 tys. zł,
 - stypendiów i pomocy materialnej dla uczniów – 87.218 tys. zł,
 - przedszkoli prowadzonych przez MON – 34.630 tys. zł,
 - kolonii i obozów oraz innych form wypoczynku dzieci i młodzieży – 24.401 tys. zł,
 - internatów i burs szkolnictwa artystycznego – 17.930 tys. zł,
 - zadań inwestycyjnych – 10.641 tys. zł, oraz
- 5) subwencję oświatową - 22.318.178 tys. zł (w porównaniu do poprzedniego roku nastąpił wzrost o 0,9%); wydatki na subwencje dla jednostek samorządu klasyfikowane są w dziale różne rozliczenia.

Nakłady na oświatę i wychowanie w 2002 r. (działy: oświata i wychowanie oraz edukacyjna opieka wychowawcza, a także subwencja oświatowa) wyniosły 24.617.119 tys. zł i były wyższe od porównywalnych wydatków w roku 2001 o 1,8%.

Wydatki na naukę i edukację w 2002 r. wyniosły 34.129.190 tys. zł, co oznacza, że były wyższe od nakładów poniesionych na ten cel w 2001 r. o 1,5%. Udział tej grupy wydatków w wydatkach ogółem wyniósł 18,7% i zmniejszył się o 0,8 punktu procentowego. Udział wydatków na naukę i edukację w PKB wyniósł – 4,4% i był niższy w porównaniu z 2001 r. o 0,1 punktu procentowego.

Wyżej wymieniona grupa wydatków zalicza się do tzw. wydatków prorozwojowych. Należą do nich również wydatki (zrealizowane w kwocie 4.586.270 tys. zł) zaliczone do innych grup w prezentowanym podziale, a mianowicie:

- dotacja dla Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – 1.491.045 tys. zł,
- wydatki na budowę i modernizację dróg i autostrad – 1.686.051 tys. zł,
- wydatki inwestycyjne związane z infrastrukturą kolejową, portową oraz inwestycje realizowane przez urzędy morskie i ratownictwo morskie – 295.588 tys. zł,
- wydatki na budowę i modernizację drogowych, kolejowych i lotniczych przejść granicznych – 113.495 tys. zł,
- programy restrukturyzacyjne (restrukturyzacja górnictwa węgla kamiennego, górnictwa siarki, hutnictwa) – 938.832 tys. zł,
- wydatki związane z promocją eksportu – 61.259 tys. zł.

Łącznie na cele prorozwojowe w 2002 r. wydatkowano 38.715.460 tys. zł, co stanowi 21,2% wydatków budżetu państwa zrealizowanych w 2002 r. (w roku 2001 – 22,2%). Udział wydatków prorozwojowych w PKB wyniósł 5,0% (w poprzednim roku 5,1%).

3.4.6. Ochrona zdrowia

Wydatki budżetu państwa na zadania związane z ochroną zdrowia, bez składek na ubezpieczenie zdrowotne, które zaliczono do wydatków socjalnych (507.772 tys. zł) w 2002 r. wyniosły 3.086.337 tys. zł (w porównaniu do roku 2001 nastąpił spadek o 5,7% - głównie na skutek zmniejszenia nakładów na zadania inwestycyjne) i przeznaczone były głównie na sfinansowanie:

- wysokospecjalistycznych procedur medycznych – 661.821 tys. zł,
- programów polityki zdrowotnej państwa – 383.799 tys. zł,
- zadań z zakresu inspekcji sanitarnej – 552.417 tys. zł,
- organizowania staży podyplomowych oraz specjalizacji medycznych – 215.651 tys. zł,
- zadań z zakresu publicznej służby krwi – 87.488 tys. zł,
- zadań inwestycyjnych w ochronie zdrowia – 833.265 tys. zł,

Od 1999 r. wydatki na ochronę zdrowia finansowane są przede wszystkim przez Kasy Chorych, ale nie bez znaczenia są nakłady na ochronę zdrowia z budżetu państwa, które stanowiły tak jak w 2001 r. - 0,4% PKB.

Nakłady na ochronę zdrowia w latach 2001–2002 według poszczególnych źródeł finansowania przedstawiały się następująco (w tys. zł):

	<u>2001 r.</u>	<u>2002 r.</u>
1) wydatki budżetu państwa w dziale ochrona zdrowia bez składek na ubezpieczenie na zdrowotne	3.272.992	3.086.337
2) składki na ubezpieczenie zdrowotne płacone z budżetu państwa, w tym:	2.871.954	2.069.842
- składki zdrowotne płacone przez KRUS w ramach dotacji z budżetu państwa	1.428.038	1.465.908
3) wysokość składek na ubezpieczenie zdrowotne odprowadzonych z podatku dochodowego od osób fizycznych	23.877.361	24.526.088
4) spłata pożyczki zaciągniętej w 2000 r.	- 178.316	- 101
Razem	29.843.991	29.682.166

Z powyższego zestawienia wynika, że nakłady na ochronę zdrowia w 2002 r. były niższe niż nakłady poniesione w 2001 r. o 161.825 tys. zł, co stanowi spadek o 0,5%. Wydatki na ochronę zdrowia obciążające budżet państwa wyniosły 5.156.179 tys. zł, (w 2001 r. – 6.144.946 tys. zł), tj. o 16,1% mniej niż w 2001 r.

Opisane nakłady na ochronę zdrowia nie obejmują wydatków na ochronę zdrowia ponoszonych przez jednostki samorządu terytorialnego ze środków własnych.

3.4.7. Infrastruktura i środowisko

Do wydatków przeznaczonych na zadania związane z infrastrukturą i środowiskiem zaliczono następujące wydatki:

- 1) w dziale transport i łączność – 4.245.259 tys. zł (bez dopłat do ulgowych przewozów pasażerskich PKP i PKS, które ujęto w grupie wydatków socjalnych). Wzrosły one w porównaniu do 2001 r. o 21,6%, co spowodowane było głównie wzrostem nakładów na zadania inwestycyjne.

Środki wydatkowane w tym dziale przeznaczone były głównie na:

- utrzymanie, remonty i prace modernizacyjne na drogach i mostach oraz utrzymanie jednostek drogowych – 1.046.038 tys. zł,
- utrzymanie przejść granicznych, drogowych, lotniczych, kolejowych, morskich i rzecznych – 57.708 tys. zł,
- działalność urzędów morskich i żeglugi śródlądowej – 108.424 tys. zł,
- ratownictwo morskie, w tym zadania związane ze zwalczaniem zagrożeń i zanieczyszczeń środowiska – 16.551 tys. zł,
- organizowanie i dotowanie regionalnych przewozów pasażerskich – 268.017 tys. zł,
- zadania inwestycyjne – 2.504.459 tys. zł; środki przeznaczono przede wszystkim na zadania związane z:
 - budową, odbudową i modernizacją dróg i mostów, nawierzchni ulic oraz budową autostrad – 1.686.051 tys. zł (wzrost w porównaniu z 2001 r. o 96,6%),
 - infrastrukturą kolejową, portową oraz inwestycjami w urzędach morskich i dotyczących ratownictwa morskiego – 295.588 tys. zł,
 - budową i modernizacją drogowych, kolejowych, morskich i lotniczych przejść granicznych – 113.495 tys. zł,

- rozbudowa lokalnego transportu zbiorowego – 149.083 tys. zł, z tego na budowę metra – 135.000 tys. zł oraz na realizację zadania „Kompleksowa przebudowa tramwajowej infrastruktury technicznej w aglomeracji katowickiej” – 13.083 tys. zł,
- 2) subwencję drogową dla jednostek samorządu terytorialnego – 2.567.532 tys. zł, co oznacza spadek w stosunku do roku 2001 o 4,0%;
- wydatki na drogi krajowe, wojewódzkie i powiatowe w 2002 r. wyniosły w sumie 4.418.400 tys. zł, z tego: będące w gestii administracji samorządowej - 2.651.040 tys. zł (z tego część drogową subwencji ogólnej 2.567.532 tys. zł i dotacja z budżetu państwa dla miasta stołecznego Warszawy 83.508 tys. zł), a na drogi pozostające w gestii rządowej, finansowane z budżetu Ministra Infrastruktury – 1.767.360 tys. zł. Wydatki na drogi w 2002 r. były niższe od wydatków poniesionych na drogi w 2001 r. o 184.299 tys. zł, tj. o 4,0%,
- 3) wydatki na zadania zaklasyfikowane do działu gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 758.820 tys. zł (wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 10,3%), w tym głównie przeznaczone na:
- oświetlenie dróg, ulic i placów – 473.474 tys. zł,
 - zadania inwestycyjne w zakresie gospodarki ściekowej i ochrony wód, gospodarki odpadami, oczyszczania miast i wsi, ochrony powietrza atmosferycznego i klimatu – 109.145 tys. zł,
 - finansowanie działalności Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz inspektoratów wojewódzkich – 98.700 tys. zł,
 - dofinansowanie zadań inwestycyjnych związanych: z infrastrukturą realizowanych w systemie robót publicznych (jako zadania własne gmin zagrożonych szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym), realizacją „Strategicznego Programu Rządowego dla Oświećimnia” oraz realizacją zadań wynikających z Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich – 43.227 tys. zł,
- 4) wydatki zaklasyfikowane do działu działalność usługowa – 605.232 tys. zł (spadek w stosunku do 2001 r. o 5,8%); środki przeznaczone były głównie na finansowanie zadań w zakresie:
- geodezji i kartografii – 63.671 tys. zł,
 - nadzoru budowlanego – 68.514 tys. zł,
 - służby hydrologiczno-meteorologicznej – 14.400 tys. zł,

- usuwania skutków powodzi (m.in. na budowę zbiorników wodnych „Topola” i „Kozielno”, kanału „Ulgi” w Opolu, oraz zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego w obszarze górnej Wisły) – 251.973 tys. zł,
- 5) wydatki ujęte w dziale leśnictwo – 50.199 tys. zł (spadek w porównaniu do roku 2001 o 12,8%), przeznaczone zostały przede wszystkim na realizację „Krajowego Programu Zwiększania Lesistości” (wykonano zalesienia na powierzchni 9.146 ha) oraz zagospodarowanie i ochronę lasów w przypadku zagrożenia ich trwałości – 34.697 tys. zł, a także na realizację zadań związanych z finansowaniem nadzoru nad gospodarką leśną w lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa – 10.834 tys. zł,
- 6) wydatki w dziale ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronione – 92.037 tys. zł (niewielki spadek w stosunku do 2001 r. – 0,2%); środki zostały przeznaczone głównie na zadania w zakresie:
- utrzymania 23 parków narodowych i krajobrazowych w 16 województwach – 62.599 tys. zł,
 - inwestycji w parkach narodowych i krajobrazowych – 11.376 tys. zł, oraz
 - bieżącej działalności Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie – 10.000 tys. zł.

Wydatki na zadania związane z infrastrukturą i środowiskiem wyniosły w 2002 r. 8.319.079 tys. zł (wzrost w stosunku do roku poprzedniego wyniósł 8,8%), co stanowi 4,5% zrealizowanych w 2002 r. wydatków budżetu państwa, wobec 4,4% w roku poprzednim. Udział tych wydatków w PKB wyniósł 1,1%, co oznacza wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 0,1 punktu procentowego.

3.4.8. Rolnictwo

Do wydatków na zadania w rolnictwie zaliczono wydatki:

- 1) w dziale rolnictwo i łowiectwo – 3.077.188 tys. zł (wzrost w stosunku do roku 2001 wyniósł 1,0%); środki przeznaczone przede wszystkim na:
- dotację dla Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – 1.491.045 tys. zł,
 - zadania budżetowe z zakresu rolnictwa (dopłaty do: nawozów wapniowych, postępu biologicznego, zwalczania chorób zakaźnych zwierząt itp.) – 438.118 tys. zł,
 - dopłaty do odsetek od kredytów na cele gospodarki rolnej – 200.010 tys. zł, oraz
- 2) dotację dla Agencji Rynku Rolnego – 628.565 tys. zł; dotacja ta zaliczona jest do działu handel.

Wydatki na zadania związane z rolnictwem w 2002 r. wyniosły 3.705.753 tys. zł i były niższe niż w 2001 r. o 4,8%. Jednak ich udział w PKB nie zmienił się i wynosi 0,5%.

Ponadto budżet państwa dotuje w 94,0% ubezpieczenie społeczne rolników (dotacja ta zaliczona została do wydatków związanych z ubezpieczeniem społecznym). W 2002 r. dotacja dla Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wyniosła 15.416.955 tys. zł, a więc w sumie w 2002 r. z budżetu państwa dla rolnictwa przeznaczono 19.122.708 tys. zł, co stanowiło 10,5% zrealizowanych w 2001 r. wydatków budżetowych (o 0,4 punkty procentowe mniej).

3.4.9. Gospodarka

Do tej grupy wydatków zaliczono wydatki przeznaczone na zadania zaklasyfikowane do:

- 1) działu górnictwo i kopalnictwo – 1.012.669 tys. zł (niższe w stosunku do roku poprzedniego o 31,6%); wydatki w tym dziale przeznaczone zostały przede wszystkim na:
 - restrukturyzację górnictwa węgla kamiennego – 936.203 tys. zł,
 - dotacje dla kopalń soli – 51.779 tys. zł,
- 2) działu przetwórstwo przemysłowe – 286.191 tys. zł (wyższe w stosunku do 2001 r. o 75,2%) w tym głównie przeznaczone na:
 - współfinansowanie programów pomocowych Unii Europejskiej – 37.771 tys. zł,
 - dotację podmiotową dla Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w celu dotowania małych i średnich przedsiębiorstw – 54.050 tys. zł,
 - koszty utrzymania drukarni GUS, która realizuje zadania w zakresie wydawnictw statystycznych i usług poligraficznych – 12.385 tys. zł,
 - zobowiązania wobec Warszawskich Zakładów Mechanicznych „PZL-Wola” z tytułu kosztów utrzymania potencjału produkcyjnego na potrzeby obronności kraju – 15.949 tys. zł,
 - restrukturyzację hutnictwa – 2.479 tys. zł,
 - zadania w zakresie bezpiecznego wykorzystania energii atomowej – 12.076 tys. zł,
- 3) działu handel (bez dotacji dla Agencji Rynku Rolnego, którą zaliczono do finansowania zadań związanych z rolnictwem) – 144.784 tys. zł (w porównaniu do 2001 r. były one niższe o 14,3%); środki przeznaczone zostały przede wszystkim na :
 - promocję eksportu – 61.259 tys. zł,
 - dotację dla Agencji Rezerw Materiałowych – 35.000 tys. zł,

- finansowanie działalności Głównego Inspektoratu Inspekcji Handlowej i inspektoratów wojewódzkich – 43.264 tys. zł,
- 4) działu rybołówstwo i rybactwo w kwocie 36.669 tys. zł (nakłady większe niż w roku poprzednim o 35,8%); środki zostały przeznaczone na finansowanie zadań w zakresie: kontroli dokumentów upoważniających do połowów ryb, ich przetwarzania i obrotu, wydawania licencji połowowych na łowienie organizmów morskich oraz ich skup w morzu, ewidencji statków rybackich, zarybiania polskich obszarów morskich, oraz na dotacje do wykupu kwot połowowych dla rybołówstwa dalekomorskiego i dopłaty do odsetek od kredytów na skup i przechowywanie ryb złowionych lub skupionych przez krajowych przedsiębiorców,
- 5) działu informatyka – 118.056 tys. zł (spadek w stosunku do 2001 r. o 0,4%); środki przeznaczono przede wszystkim na zadania wykonywane przez wydziały informatyczne w 16 urzędach wojewódzkich – 98.168 tys. zł, oraz zadania wykonywane przez zakłady techniki obliczeniowej – 19.217 tys. zł,
- 6) w dziale turystyka – 35.014 tys. zł (w porównaniu do roku 2001 wydatki spadły o 31,8%); środki przeznaczono głównie na promowanie Polski jako kraju atrakcyjnego turystycznie oraz tworzenie warunków współpracy organów administracji rządowej, samorządowej i organizacji zrzeszających przedsiębiorców prowadzących działalność w dziedzinie turystyki oraz dofinansowanie zadań z zakresu upowszechniania turystyki.

Wydatki, które zaliczono do grupy zadań związanych z gospodarką wyniosły 1.633.383 tys. zł i stanowiły zaledwie 0,9% zrealizowanych w 2002 r. wydatków budżetu państwa, co oznacza spadek w porównaniu z 2001 r. o 0,3% punktu procentowego. Udział tej grupy wydatków w PKB wyniósł 0,2% i zmniejszył się w stosunku do roku poprzedniego o 0,1 punktu procentowego.

3.4.10. Gospodarka mieszkaniowa

Grupę tę stanowią wydatki zaliczane do działu gospodarka mieszkaniowa, które w 2002 r. wyniosły 2.131.591 tys. zł i zmniejszyły się w porównaniu do roku 2001 o 43,5%. Tak duża zmiana spowodowana była głównie niższą: refundacją premii gwarancyjnych od wkładów mieszkaniowych (o 1.466.747 tys. zł) i wykupem odsetek od kredytów mieszkaniowych (o 403.311 tys. zł). Środki w tej grupie przeznaczone zostały głównie na:

- dotację dla Krajowego Funduszu Mieszkaniowego – 472.500 tys. zł (wzrost o 89,9%),
- dotację dla Wojskowej Agencji Mieszkaniowej – 295.290 tys. zł,
- refundację premii gwarancyjnych od wkładów mieszkaniowych – 760.302 tys. zł,
- wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych – 524.357 tys. zł.

Podstawę prawną dla refundowania wypłaconych przez banki premii gwarancyjnych od wkładów gromadzonych na książeczkach mieszkaniowych oraz wykupywania ze środków budżetowych odsetek od kredytów mieszkaniowych stanowi ustawa z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych oraz zmianie niektórych ustaw oraz akty wykonawcze do tej ustawy. Rozważając na ile te wydatki pobudzają budownictwo mieszkaniowe, a na ile stanowią wywiązanie się z wcześniej podjętych zobowiązań można je również zaliczyć do wydatków socjalnych.

Wydatki związane z gospodarką mieszkaniową stanowiły 1,2% zrealizowanych wydatków budżetu państwa w 2002 r., a ich udział w PKB wyniósł 0,3% i zmniejszył się o 0,2 punktu procentowego w porównaniu do roku poprzedniego.

3.4.11. Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego oraz kultura fizyczna i sport

W grupie tej połączono wydatki realizowane w pozostałych dwóch działach:

- 1) kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – 805.291 tys. zł (w porównaniu do 2001 r. spadek o 14,1%); środki przeznaczono głównie na:
 - dofinansowanie działalności 34 państwowych instytucji kultury (14 muzeów, 3 teatrów, 3 bibliotek, 6 centrów kultury i sztuki, 3 instytucji ochrony zabytków i 5 innych instytucji kultury) oraz 5 instytucji filmowych – 299.890 tys. zł,
 - dofinansowanie instytucji kultury przejętych od 1 stycznia 1999 r. do prowadzenia przez jednostki samorządu terytorialnego oraz na zdania objęte mecenatem państwa – 129.133 tys. zł,
 - finansowanie działalności orkiestr wojskowych, domów kultury, klubów garnizony, bibliotek, archiwów i muzeów, prowadzonych przez Ministerstwo Obrony Narodowej – 85.359 tys. zł,
 - realizację zadań z różnych dziedzin kultury, w tym m.in. z zakresu ochrony i konserwacji zabytków – 91.168 tys. zł,
 - działalność archiwów państwowych – 53.758 tys. zł,
 - realizację działań z różnych dziedzin kultury oraz finansowane innych jednostek działających w sferze kultury – 57.756 tys. zł,
- 2) kultura fizyczna i sport – 130.496 tys. zł (w stosunku do roku 2001 spadek o 34,7%); środki przeznaczono przede wszystkim na:
 - realizację programów związanych z przygotowaniem do olimpiad (Ateny - 2004 i Turyn - 2006) oraz przygotowań do Mistrzostw Świata, Mistrzostw Europy i imprez

równorzędnych, a także programu szkolenia sportowego w klubach AZS – AWF – 67.856 tys. zł,

- realizację programów z zakresu powszechnej kultury fizycznej – 14.868 tys. zł,
- częściowe pokrycie kosztów utrzymania obiektów i urządzeń sportowych, komórek odnowy biologicznej, pomocy audiowizualnej w Centralnym Ośrodku Sportu, który realizuje usługi na rzecz szkolenia sportowego – 11.056 tys. zł,
- wydatki majątkowe – 18.308 tys. zł.

Wydatki w tej grupie w 2002 r. wyniosły 935.787 tys. zł i stanowiły 0,5% zrealizowanych wydatków budżetu państwa w 2001 r., a ich udział w PKB wyniósł 0,1% i był mniejszy w stosunku do roku poprzedniego o 0,1 punktu procentowego.

3.4.12. Pozostałe wydatki

Grupę tę stanowią wydatki, które nie dają się przyporządkować do żadnej z wyżej wymienionych grup, a mianowicie:

- część podstawowa subwencji ogólnej dla gmin – 2.111.712 tys. zł,
- część rekompensująca subwencji ogólnej dla gmin – 2.023.642 tys. zł,
- część wyrównawcza subwencji ogólnej dla województw i powiatów – 679.780 tys. zł,
- inne wydatki związane m.in. z różnymi rozliczeniami finansowymi sklasyfikowanymi w dziale różne rozliczenia – 72.573 tys. zł.

Wydatki w tej grupie w 2002 r. wyniosły 4.887.707 tys. zł (wzrost w porównaniu do roku poprzedniego o 4,2%) i stanowiły 2,7% zrealizowanych wydatków budżetu państwa w 2002 r., a ich udział w PKB wyniósł 0,6% i nie zmienił się w porównaniu do roku poprzedniego.

Wymienione wyżej 12 grup wydatków można połączyć w 4 części, biorąc pod uwagę generalne zadania na jakie przeznaczane są środki publiczne, a mianowicie:

1. Ubezpieczenia społeczne, wydatki socjalne, obsługę długu publicznego i podstawowe funkcje państwa, dla których wspólnym mianownikiem będzie zapewnienie finansowania podstawowych zadań państwa jakimi są: funkcjonowanie państwa łącznie z utrzymaniem sił zbrojnych i zapewnieniem ładu i bezpieczeństwa publicznego, kosztami związanymi ze spłatą długów zaciągniętych przez państwo oraz pomoc najuboższym obywatelom.

Wydatki te wyniosły łącznie – 124.093.621 tys. zł; co stanowi 67,8% zrealizowanych w 2002 r. wydatków budżetu państwa (w porównaniu z rokiem 2001 udział ich wzrósł

o 2,6 punktu procentowego) a ich udział w PKB wyniósł 16,1%, co oznacza wzrost w porównaniu do roku poprzedniego o 1,1 punkt procentowy.

2. Nauka i edukacja, ochrona zdrowia, kultura oraz kultura fizyczna i sport; są to wydatki związane z inwestycją w człowieka, a przyczyniające się nie tylko do rozwoju cywilizacyjnego, ale również gospodarczego państwa, oczywiście w dłuższej perspektywie.

Nakłady na powyższe cele wyniosły 38.151.316 tys. zł, co stanowi 20,9% ogółu wydatków budżetu państwa (w porównaniu do roku poprzedniego były one niższe o 1,2 punktu procentowego), natomiast ich udział w PKB wyniósł 4,9% co oznacza spadek w porównaniu do roku 2001 o 0,2 punktu procentowego.

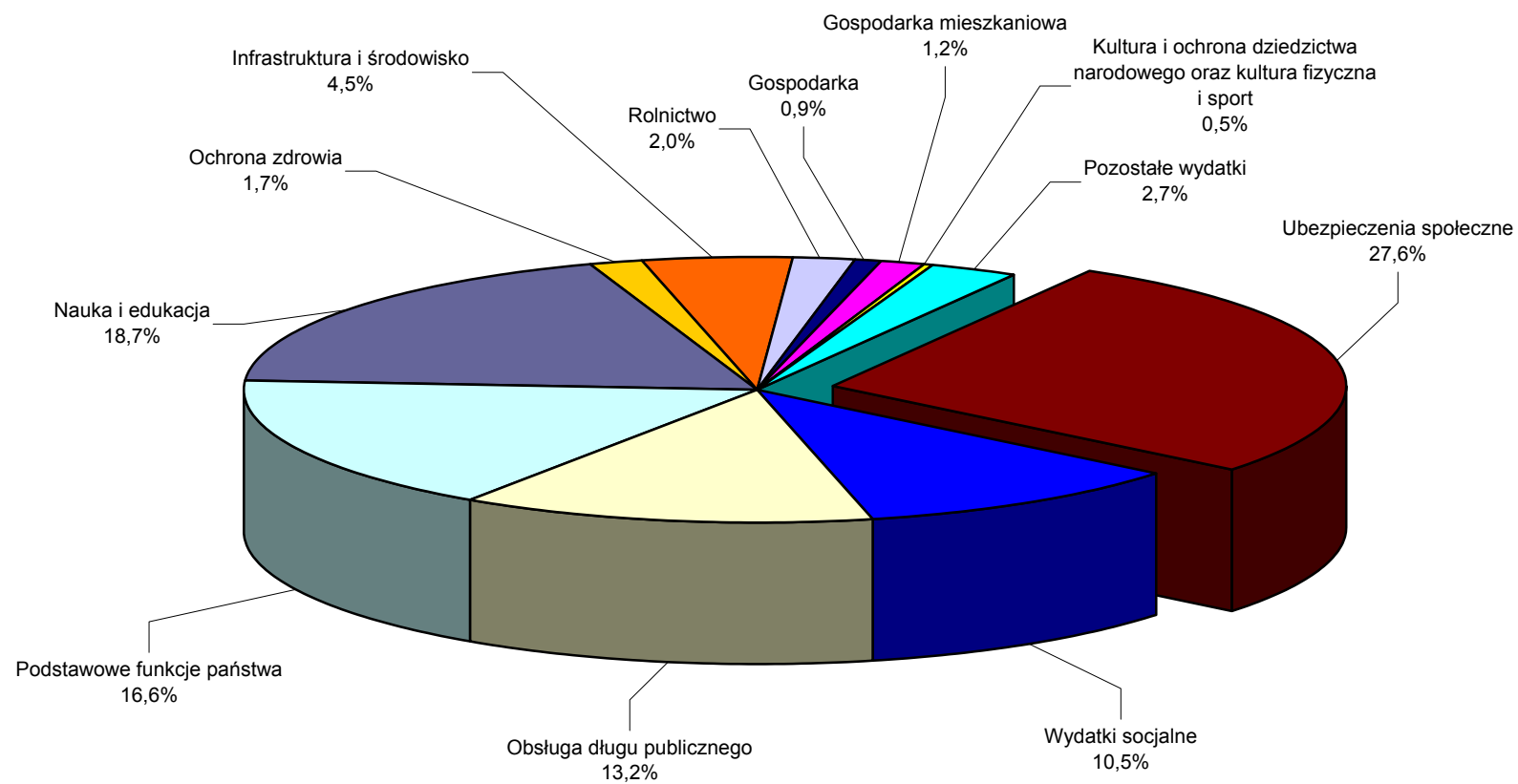
3. Infrastruktura, środowisko, gospodarka, gospodarka mieszkaniowa i rolnictwo.

Wydatki na zadania związane ze środowiskiem mogą być włączone również do poprzedniej grupy ponieważ służą przede wszystkim człowiekowi, ale uznano, że przy realizacji zadań związanych z infrastrukturą i gospodarką powinna być brana pod uwagę ochrona środowiska.

Wydatki zaliczone do tej grupy wyniosły 15.789.806 tys. zł, co stanowi 8,6% wydatków budżetu państwa ogółem (ich udział w wydatkach ogółem zmniejszył się o 1,4 punktu procentowego), a ich udział w PKB wyniósł 2,0% co oznacza spadek w porównaniu do roku poprzedniego o 0,3 punktu procentowego.

4. Dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego – 4.815.134 tys. zł; ujęto tu przekazane do samorządów subwencje, bez wskazania konkretnych celów na jakie mają być przeznaczone, a od władz samorządowych zależało, na co zostały przeznaczone i czy zostały w efektywny sposób wykorzystane. Udział wydatków tej grupy w PKB wynosi 0,6% i nie uległ zmianie w porównaniu z rokiem poprzednim.

Struktura wydatków w układzie zadaniowym w 2002 r.

3.5. Wydatki według podstawowych grup ekonomicznych

W 2002 r. wykonanie planu wydatków w poszczególnych grupach ekonomicznych z uwzględnieniem zmian wprowadzanych w trakcie wykonywania budżetu przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2001 r.	Ustawa budżetowa na 2002 r.	Budżet po zmianach 2002 r.	Wykonanie 2002 r.	%%		
					5:4	2002 2001	
						nom.	real.
1	2	3	4	5	6	7	8
Ogółem	172.885.211	185.101.632	185.101.632	182.922.448	98,8	105,8	103,8
1. Dotacje i subwencje	98.265.611	104.418.939	104.592.302	104.373.106	99,8	106,2	104,2
2. Świadczenia na rzecz osób fizycznych	14.747.673	14.502.211	15.241.937	15.091.661	99,0	102,3	100,4
3. Wydatki bieżące jednostek budżetowych	29.273.871	30.243.986	30.050.725	29.800.784	99,2	101,8	99,9
4. Rozliczenia z bankami	3.279.482	2.036.184	2.041.765	1.797.253	88,0	54,8	53,8
5. Obsługa długu publicznego	20.898.565	25.690.000	25.032.000	24.048.278	96,1	115,1	112,9
6. Wydatki majątkowe	6.420.009	8.210.312	8.142.903	7.811.366	95,9	121,7	119,4

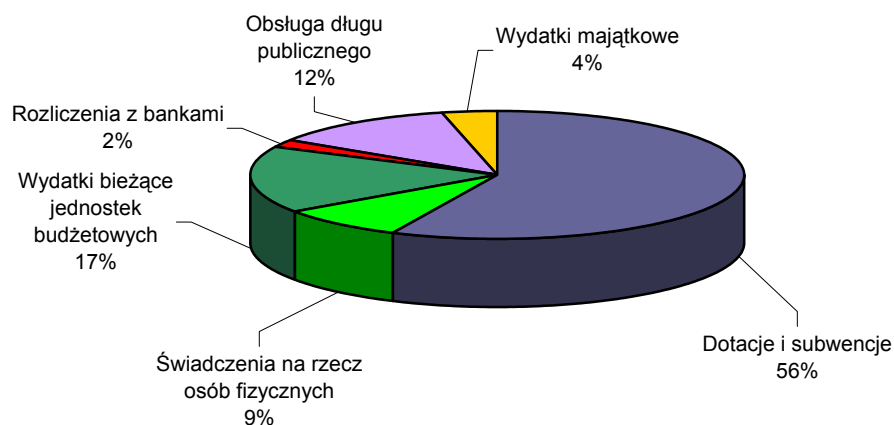
W porównaniu do 2001 r. udział poszczególnych grup wydatków w wydatkach ogółem nie uległ istotniejszym zmianom a struktura tych wydatków w 2001 r. i 2002 r. przedstawiała się następująco:

	<u>2001 r.</u>	<u>2002 r.</u>
Wydatki budżetu państwa ogółem	100,0	100,0
Dotacje i subwencje	56,9	57,1
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	8,5	8,2
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	16,9	16,3
Rozliczenia z bankami	1,9	1,0
Obsługa długu publicznego	12,1	13,1
Wydatki majątkowe	3,7	4,3

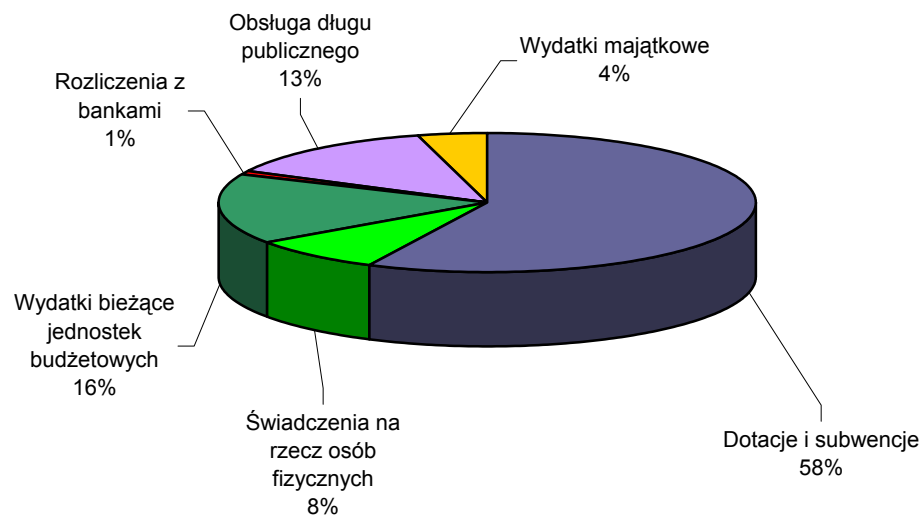
Jak widać, w 2002 r. podobnie jak w roku 2001, przeważająca część wydatków budżetu państwa (około 57%) realizowana była w formie dotacji i subwencji. Tak znaczny udział dotacji i subwencji w wydatkach ogółem ma miejsce od czasu wprowadzenia w 1999 r. reform.

Struktura wydatków budżetu państwa w latach 2001 – 2002

Wykonanie 2001 r.

Wykonanie 2002 r.

W stosunku do 2001 roku udział wydatków poszczególnych grup w wydatkach ogółem budżetu państwa wzrósł w grupach: obsługa długu publicznego o 1,0%, wydatki majątkowe o 0,6%, dotacje i subwencje o 0,2%. Zmniejszył się natomiast udział wydatków w grupie rozliczenia z bankami o 0,9%, wydatków bieżących jednostek budżetowych o 0,6% oraz wydatków na świadczenia na rzecz osób fizycznych o 0,3%.

W toku wykonywania budżetu w 2002 r. dokonane zostały przesunięcia środków między grupami wydatków.

Zwiększony został (per saldo) plan wydatków w grupie:

- świadczenia na rzecz osób fizycznych – o 739.726 tys. zł,
- dotacje i subwencje - o 173.363 tys. zł,
- rozliczenia z bankami – o 5.581 tys. zł.

Zmniejszony natomiast został plan w grupach:

- obsługa długu publicznego - o 658.000 tys. zł,
- wydatki bieżące jednostek budżetowych - o 193.261 tys. zł,
- wydatki majątkowe - o 67.409 tys. zł.

3.5.1. Dotacje i subwencje

Ogólne dane o subwencjach i dotacjach przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2002 r.	Budżet po zmianach	Wykonanie za 2002 r.	4:3
	w tysiącach złotych			%%
1	2	3	4	5
Ogółem	104.418.939	104.592.302	104.373.106	99,8
1. Subwencje dla jednostek samorządu	30.000.365	29.701.613	29.701.613	100,0
- część oświatowa subwencji ogólnej	22.318.178	22.318.178	22.318.178	100,0
- pozostała subwencja ogólna	5.114.655	4.815.903	4.815.903	100,0
- subwencja drogowa dla powiatów i województw	2.567.532	2.567.532	2.567.532	100,0
2. Dotacje do funduszy celowych	47.630.489	47.445.580	47.546.718	100,2
- Fundusz Ubezpieczeń Społecznych	27.279.324	26.987.896	27.090.737	100,4
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	15.418.658	15.418.658	15.416.955	100,0
z tego:				
- Fundusz Emerytalno-Rentowy	15.391.658	15.391.658	15.389.955	100,0

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

- Fundusz Prewencji i Rehabilitacji	27.000	27.000	27.000	100,0
- Fundusz Pracy	3.634.600	3.634.600	3.634.600	100,0
- Państwowy Fundusz Kombatanów	87.305	88.005	88.005	100,0
- Fundusz Alimentacyjny	1.210.602	1.316.421	1.316.421	100,0
3. Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego	11.326.939	13.997.125	13.913.124	99,4
- dotacje dla gmin	3.512.007	4.944.483	4.901.477	99,1
- dotacje dla powiatów	7.398.078	7.920.326	7.901.978	99,8
- dotacje dla samorządu wojewódzkiego	416.854	1.132.316	1.109.669	98,0
4. Dotacje przedmiotowe	585.328	877.085	868.793	99,1
- jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych	371.634	407.379	404.716	99,3
z tego:				
- zakłady budżetowe i gospodarstwa pomocnicze	58.197	58.364	58.348	100,0
- pozostałe jednostki	313.437	349.015	346.368	99,2
- jednostki nie zaliczane do sektora finansów publicznych	213.694	469.706	464.077	98,8
5. Dotacje podmiotowe	11.334.851	11.857.295	11.815.522	99,6
- jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych	10.180.790	10.615.064	10.611.150	100,0
z tego:				
- szkoły wyższe	5.912.761	5.930.456	5.930.193	100,0
- jednostki naukowe	1.816.560	1.831.001	1.830.956	100,0
- niepubliczne szkoły lub inne placówki oświatowo-wychowawcze	5.992	5.992	5.992	100,0
- instytucje kultury	269.948	292.397	292.397	100,0
- samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	90.621	115.381	114.613	99,3
- pozostałe jednostki	2.084.908	2.439.837	2.436.999	99,9
- jednostki nie zaliczane do sektora finansów publicznych	1.154.061	1.242.231	1.204.372	97,0
6. Dotacje dla zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych na pierwsze wyposażenie w środki obrotowe		340	340	100,0
7. Dotacje dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych	314.538	325.603	323.812	99,4
z tego:				
- fundacje	24.984	51.011	49.953	97,9
- stowarzyszenia	221.985	214.079	213.609	99,8
- pozostałe jednostki	67.569	60.513	60.250	99,6
8. Dopłaty kredytowe	240.297	227.635	203.183	89,3
w tym:				
- dopłaty do odsetek od kredytów na cele gospodarki rolnej	236.397	208.486	200.010	95,9
9. Rezerwy	2.986.132	160.026		

W 2002 r. największą pozycję wśród tej grupy wydatków stanowiły dotacje dla funduszy celowych – 45,6% wydatków całej grupy, a następnie subwencje i dotacje na realizację zadań bieżących jednostek samorządu terytorialnego – 41,8%. W 2001 r. najwyższy był udział wydatków na subwencje i dotacje na realizację zadań bieżących jednostek samorządu (44,7%) a dopiero potem dotacji dla funduszy celowych (40,8%).

W trakcie realizacji budżetu kwoty planowane w grupie dotacji i subwencji uległy per saldo zwiększeniu o 173.363 tys. zł. Zwiększenie kwot planowanych w ustawie budżetowej dotyczyło przede wszystkim dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego (o 2.670.186 tys. zł) i dotacji podmiotowych (o 522.444 tys. zł) a zmniejszenie planowanych wydatków miało miejsce głównie w odniesieniu do subwencji dla jednostek samorządu terytorialnego (o 298.752 tys. zł) i dotacji do funduszy celowych (o 291. 428 tys. zł).

W 2002 r. wykonanie wydatków w grupie dotacji i subwencji było niższe od planowanego o 219.196 tys. zł, tj. o 0,2%, a istotniejsze odchylenia w stosunku do planu po zmianach dotyczyły dopłat kredytowych (89,3%), dotacji przedmiotowych (99,1%), dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego (99,4%) i dotacji do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (100,4%).

W przypadku Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, miała w 2002 r. miejsce sytuacja pobrania z budżetu państwa dotacji przekraczającej kwotę przewidzianą w planie po zmianach o 102.841 tys. zł. Powyższa kwota została w 2003 r. zwrócona na dochody budżetu państwa.

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego zostały wykonane poniżej planu, przy czym najniższy stopień wykonania dotyczył dotacji dla gmin (99,1%) co było przede wszystkim wynikiem niskiej realizacji dotacji (38,3%) na zadania z zakresu pomocy dla repatriantów.

Niższe od planowanego wykorzystanie dotacji na dopłaty do odsetek od kredytów było spowodowane przede wszystkim:

- mniejszą od planowanej ilością zawartych kontraktów eksportowych, które są wspomagane dopłatami,
- rezygnacją niektórych kredytobiorców z ubiegania się o kredyty na skup produktów rolnych w związku z pogorszeniem się ich sytuacji finansowej,
- rezygnacją banków z udzielania kredytów z powodu braku zdolności kredytowej części kredytobiorców i braku poręczeń spłaty kredytów, co miało miejsce głównie w cukrownictwie,

- nie uzyskaniem przez polskich armatorów kwot połowowych mintaja na wodach rosyjskich na Dalekim Wschodzie oraz zaprzestaniem przez PPDiUR „Odra”, od września 2002 r., działalności połowowej w strefie ekonomicznej Mauretanii.

3.5.1.1. Subwencje i dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego

W 2002 r. wydatki na dotacje i subwencje dla jednostek samorządu terytorialnego wyniosły 43.614.737 tys. zł, wobec 43.834.562 tys. zł w roku 2001, a więc były niższe o 0,5%, na co składa się wzrost subwencji o 0,9% i zmniejszenie dotacji o 3,4%.

Wydatki na subwencje i dotacje na zadania bieżące stanowiły w 2002 r. 23,8% wydatków ogółem budżetu państwa oraz 5,7% PKB, podczas gdy w 2001 r. udziały te kształtowały się odpowiednio –25,4% oraz 6,1% PKB.

Subwencje dla jednostek samorządu terytorialnego

W 2002 r. kwota subwencji ogólnej przekazana jednostkom samorządu terytorialnego wyniosła 29.701.613 tys. zł, tj. w wysokości przewidzianej w planie po zmianach. W stosunku do roku 2001 r. na subwencję ogólną wydatkowano z budżetu państwa środki wyższe o 267.247 tys. zł, tj. o 0,9%.

Z łącznej kwoty subwencji przekazanej w 2002 r. jednostkom samorządu terytorialnego przypadało na:

- część oświatową - 22.318.178 tys. zł,
- część podstawową – 2.111.712 tys. zł,
- część wyrównawczą dla powiatów – 436.281 tys. zł,
- część wyrównawczą dla województw – 243.498 tys. zł,
- część rekompensującą dla gmin – 2.023.642 tys. zł,
- część drogową dla powiatów i województw – 2.567.532 tys. zł,
- rezerwę na pomoc gminom w przypadkach losowych – 770 tys. zł.

Zasady ustalania subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego na 2002 r. regulowała ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 – 2002.

Zgodnie z tą ustawą, każda gmina otrzymuje z budżetu państwa subwencję ogólną składającą się z części podstawowej, oświatowej i rekompensującej, natomiast powiaty, miasta na prawach powiatu i województwa samorządowe otrzymują subwencję ogólną, która składa się z części oświatowej, drogowej i wyrównawczej, przy czym część oświatowa subwencji ogólnej jest ustalana łącznie dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego,

a część drogowa subwencji ogólnej – łącznie dla powiatów (w tym miast na prawach powiatu) i województw.

Szczegółowe omówienie subwencji dla jednostek samorządu terytorialnego znajduje się w „Aneksie” poświęconym omówieniu części budżetowych (część 82 subwencje dla jednostek samorządu terytorialnego).

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego

W 2002 r. dotacje celowe na zadania bieżące realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego zostały zrealizowane w wysokości 13.913.124 tys. zł (99,4% planu po zmianach) i były niższe niż w 2001 r. o 487.071 tys. zł, tj. o 3,4%.

Środki na dotacje celowe na zadania bieżące realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego zostały przekazane poszczególnym szczeblom samorządu.

Wysokość dotacji przekazanych poszczególnym jednostkom samorządu terytorialnego w 2002 r. ilustruje poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Ogółem	z tego:			w tys. zł
		gminy	powiaty	samorządy województw	
Dotacje na zadania bieżące, z tego:	13 913 124	4 901 477	7 901 978	1 109 669	
- zadania własne	4 079 972	1 023 947	2 590 093	465 932	
- z zakresu administracji rządowej	9 730 400	3 865 832	5 224 358	640 210	
- realizowane na podstawie porozumień	102 752	11 698	87 527	3 527	

Dotacje celowe dla jednostek samorządu terytorialnego na realizację zadań bieżących zostały przekazane w łącznej kwocie 13.913.124 tys. zł, w tym 5.105 tys. zł stanowią dotacje, które nie wygasają z upływem roku 2002 zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 2002 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2002 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz.U. Nr 211, poz. 1796 z późn. zm.).

Dotacje celowe dla jednostek samorządu terytorialnego na realizację zadań bieżących zostały przekazane przez:

- Krajowe Biuro Wyborcze,
- Ministra Kultury (część Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego),
- Ministra Edukacji Narodowej i Sportu (część Oświata i wychowanie),

- Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (część Zabezpieczenie społeczne),
- Główny Urząd Statystyczny,
- wojewodów – 13.620.053 tys. zł, (w tym dotacje, które nie wygasają z upływem 2002 roku - 5.105 tys. zł).

Ponadto stosownie do postanowień art. 61 b ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999-2002, zarządy jednostek samorządu terytorialnego w 2002 r. dokonały zmian przeznaczenia dotacji celowych, otrzymanych z budżetu państwa na realizację zadań własnych na łączną kwotę 22.552 tys. zł, z tego:

- zmniejszając dotacje na realizację bieżących zadań własnych o kwotę 21.354 tys. zł i dotacje na realizację zadań inwestycyjnych o kwotę 1.198 tys. zł,
- zwiększając dotacje na realizację bieżących zadań własnych o kwotę 18.124 tys. zł i dotacje na realizację zadań inwestycyjnych o kwotę 4.428 tys. zł.

Dotacje dla gmin

W 2002 r. wydatki z budżetu państwa na dotacje dla gmin na realizację zadań bieżących zostały przekazane w wysokości 4.901.477 tys. zł (99,1% planu po zmianach), z tego na zadania:

- własne – 1.023.947 tys. zł, tj. 99,2% planu po zmianach (w tym dotacje, które nie wygasają z upływem 2002 r. - 630 tys. zł),
- z zakresu administracji rządowej – 3.865.832 tys. zł, tj. 99,2% planu po zmianach,
- realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej – 11.698 tys. zł, tj. 83,5% planu po zmianach.

Dotacje na realizację bieżących zadań własnych gmin przekazane przez wojewodów w kwocie 1.023.947 tys. zł przeznaczone były na zadania zaliczone do działów:

- rolnictwo i łowiectwo – 562 tys. zł, z tego na wykonanie prac geodezyjno-urzędniowych na potrzeby rolnictwa w województwie mazowieckim (206 tys. zł) oraz na usuwanie skutków klęsk żywiołowych w województwach: kujawsko-pomorskim, pomorskim i świętokrzyskim (356 tys. zł),
- przetwórstwo przemysłowe – 19 tys. zł z przeznaczeniem na rozwój przedsiębiorczości w województwie wielkopolskim,
- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę – 14 tys. zł dla gminy Krempna na remont ujęcia wody i sieci wodociągowej,

- transport i łączność – 100.909 tys. zł, na wydatki związane z budową, modernizacją, utrzymaniem, zarządzaniem i ochroną dróg powiatowych, wojewódzkich oraz krajowych (z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych) w granicach m.st. Warszawy – 83.508 tys. zł, na program aktywizacji obszarów wiejskich z kredytu Banku Światowego – 603 tys. zł oraz na remont dróg gminnych – 16.798 tys. zł,
- turystyka – 14 tys. zł na wytyczenie i oznaczenie szlaku turystycznego pieszego w gminie województwa podkarpackiego (2 tys. zł) oraz na „System identyfikacji atrakcji turystycznych” realizowany przez gminy województwa małopolskiego (12 tys. zł),
- gospodarka mieszkaniowa – 317 tys. zł, na dofinansowanie kosztów poniesionych podczas akcji powodziowej na terenie Miasta Tomaszów Mazowiecki oraz remont budynku mieszkalnego w Gołdapi, zniszczonego podczas pożaru,
- administracja publiczna – 3.309 tys. zł, na wyposażenie gminnych magazynów przeciwpowodziowych w 12 województwach oraz na koszty prowadzenia bezpośredniej akcji przeciwpowodziowej w województwie świętokrzyskim,
- bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 390 tys. zł, w tym na zakup tablic informacyjnych o terenach zalewowych i punktach ewakuacji, „Gminnego Poradnika Zachowań przed, w czasie i po powodzi”, sprzętu na potrzeby rozbudowy lokalnej sieci łączności radiowej oraz ulotek informacyjnych o zagrożeniach powodziowych w województwach: dolnośląskim, małopolskim, opolskim i śląskim,
- oświata i wychowanie – 331.111 tys. zł, na sfinansowanie:
 - wdrożenia z dniem 1 października 2002 r. III etapu nowego systemu wynagradzania nauczycieli - 220.301 tys. zł,
 - odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli emerytów i rencistów - 107.368 tys. zł,
 - prac komisji kwalifikacyjnych związanych z awansem zawodowym nauczycieli - 974 tys. zł,
 - doposażenia centrów kształcenia praktycznego i ratowniczego - 194 tys. zł,
 - zadań pilotażowego programu rządowego na rzecz społeczności romskiej - 15 tys. zł,
 - zadań z zakresu podkomponentu B2-Edukacja wynikających z Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich - 2.259 tys. zł,
- ochrona zdrowia – 2.083 tys. zł (w tym dotacje, które nie wygasają z upływem roku 2002 - 630 tys. zł), z przeznaczeniem dla organów założycielskich samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej na program działań osłonowych i restrukturyzacji w ochronie zdrowia,

- opieka społeczna – 563.172 tys. zł, z tego na:
 - wypłaty dodatków mieszkaniowych – 399.988 tys. zł,
 - pomoc dla repatriantów – 3.593 tys. zł,
 - pomoc finansową dla rodzin poszkodowanych w pożarze (województwo warmińsko-mazurskie) - 20 tys. zł,
 - dożywianie uczniów – 159.571 tys. zł,
- edukacyjna opieka wychowawcza – 21.136 tys. zł, z przeznaczeniem na sfinansowanie:
 - wdrożenia z dniem 1 października 2002 r. III etapu nowego systemu wynagradzania nauczycieli - 6.195 tys. zł,
 - odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli emerytów i rencistów - 11.406 tys. zł,
 - pomocy materialnej dla młodzieży wiejskiej w ramach programu wyrównywania szans edukacyjnych uczniów pochodzących z terenów wiejskich - 1.975 tys. zł,
 - zadań pilotażowego programu rządowego na rzecz społeczności romskiej - 58 tys. zł,
 - polsko-niemieckiej wymiany młodzieży - 11 tys. zł,
 - zadań z zakresu podkomponentu B2-Edukacja wynikających z Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich - 1.491 tys. zł,
- gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 911 tys. zł, w tym na remont sieci wodociągowej i ujęć wody pitnej oraz remont kanalizacji opadowych.

Stosownie do postanowień art. 61 b ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999-2002, Zarząd Miasta i Gminy w Czaplinku dokonał zmiany przeznaczenia dotacji celowych, otrzymanych z budżetu państwa na realizację zadań własnych na łączną kwotę 2 tys. zł, poprzez zmniejszenie i zwiększenie dotacji na realizację bieżących zadań własnych o kwotę 2 tys. zł, z otrzymanych od Wojewody Zachodniopomorskiego dotacji na finansowanie zadań w dziale oświata i wychowanie. Zarząd Miasta i Gminy w Czaplinku dokonał przeniesienia do działu edukacyjna opieka wychowawcza dotacji w łącznej kwocie 2 tys. zł na sfinansowanie III etapu nowego systemu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych – świetlicach szkolnych, na wynagrodzenia osobowe pracowników wraz z pochodnymi oraz odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

Dotacje dla gmin na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej w kwocie 3.865.832 tys. zł były przekazane przez:

- wojewodów – 3.677.560 tys. zł,

- Krajowe Biuro Wyborcze – 93.381 tys. zł,
- Główny Urząd Statystyczny – 94.891 tys. zł.

Dotacje na bieżące zadania z zakresu administracji rządowej przekazane przez wojewodów w łącznej kwocie 3.677.560 tys. zł zostały przeznaczone na zadania zaliczane do działu:

- rolnictwo i łowiectwo – 1.360 tys. zł, na uregulowanie należności za realizację prac scaleniowych w gminach województwa lubelskiego,
- gospodarka mieszkaniowa – 582 tys. zł, na realizację zadań przewidzianych w Harmonogramie wykonywania i finansowania zadań Pilotażowego programu rządowego na rzecz społeczności romskiej w województwie małopolskim na lata 2001-2003.
- administracja publiczna – 228.613 tys. zł, na realizację zadań związanych m.in. z działalnością urzędów stanu cywilnego, prowadzeniem ewidencji ludności, wydawaniem dowodów osobistych, wykonywaniem powszechnego obowiązku obrony oraz z rejestracją pól biwakowych i obiektów hotelarskich,
- obrona narodowa - 89 tys. zł, na zakup materiałów i szkolenia,
- bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 1.172 tys. zł, na zadania z zakresu obrony cywilnej, m.in. na modernizację i konserwację sprzętu OC, zakup materiałów oraz na działalność szkoleniową,
- oświata i wychowanie – 10.201 tys. zł, w tym na sfinansowanie wyprawki szkolnej dla uczniów podejmujących naukę w klasach pierwszych szkół podstawowych w części dotyczącej zakupu podręczników szkolnych,
- ochrona zdrowia - 48 tys. zł, z przeznaczeniem dla organów założycielskich samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej na program działań osłonowych i restrukturyzacji w ochronie zdrowia w województwach: podkarpackim, podlaskim i śląskim, na finansowanie składek na ubezpieczenie zdrowotne za uczniów szkół podstawowych i gimnazjów nie mających uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu oraz na realizację zadań przewidzianych w Harmonogramie wykonania i finansowania zadań Pilotażowego programu rządowego na rzecz społeczności romskiej w województwie małopolskim na lata 2001-2003,
- opieka społeczna - 2.997.400 tys. zł, w tym na:
 - zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia społeczne – 2.193.951 tys. zł,
 - składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej – 95.229 tys. zł,

- działalność ośrodków pomocy społecznej – 434.596 tys. zł, na finansowanie kosztów przyznawania i wypłacania zasiłków z pomocy społecznej, zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych, a także na świadczenie usług opiekuńczych przez pracowników ośrodków dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- zasiłki rodzinne, pielęgnacyjne i wychowawcze – 167.585 tys. zł,
- ośrodki wsparcia – 66.512 tys. zł,
- usługi opiekuńcze świadczone dla osób z zaburzeniami psychicznymi wykonywane w ich domach przez podmioty niepubliczne w ramach zadań zleczanych im przez gminy – 24.964 tys. zł,
- pomoc dla repatriantów – 1.705 tys. zł,
- realizacja rządowego programu „wyprawka szkolna” w części dotyczącej zakupu plecaka, kostiumu gimnastycznego i przyborów szkolnych – 9.645 tys. zł,
- edukacyjna opieka wychowawcza – 58 tys. zł, na dofinansowanie zadań pilotażowego programu rządowego na rzecz społeczności romskiej w województwie małopolskim na lata 2001-2003,
- gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 437.915 tys. zł, na zrefundowanie poniesionych przez gminy wydatków na oświetlenie dróg publicznych, dla których gmina nie jest zarządcą oraz dróg publicznych powiatowych, wojewódzkich i krajowych w granicach miast na prawach powiatu,
- kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (114 tys. zł) oraz kultura fizyczna i sport (8 tys. zł), łącznie – 122 tys. zł, na realizację zadań wynikających z Pilotażowego programu rządowego na rzecz społeczności romskiej w województwie małopolskim na lata 2001-2003.

Przekazane przez Krajowe Biuro Wyborcze (dział urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa) dotacje w wysokości 93.381 tys. zł przeznaczone były na prowadzenie i aktualizację stałego rejestru wyborców, na niszczenie niektórych dokumentów wyborczych związanych z wyborami do Sejmu i Senatu RP w 2001 r., na wybory uzupełniające do rad gmin, wybory ponowne i referenda w sprawie odwołania organu jednostki samorządu terytorialnego przed upływem kadencji oraz na przeprowadzenie wyborów samorządowych w dniu 27 października 2002 r.

Przekazane przez Główny Urząd Statystyczny (dział administracja publiczna) gminom dotacje w wysokości 94.891 tys. zł, były przeznaczone na zorganizowanie przeprowadzenia narodowego spisu powszechnego ludności i mieszkań i powszechnego spisu rolnego na terenie gmin, a w szczególności na zorganizowanie gminnych biur spisowych, nabór kandydatów na rachmistrzów spisowych oraz przeprowadzenie szkoleń rachmistrzów

spisowych, rozdział druków spisowych, przyjmowanie i kontrolę formularzy spisowych od rachmistrzów, uporządkowanie i przekazanie materiałów spisowych do wojewódzkich biur spisowych.

Dotacje dla gmin na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień zawartych z organami administracji rządowej w wysokości 11.698 tys. zł przekazane były przez:

- wojewodów – 8.199 tys. zł,
- Ministerstwo Kultury (część Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego) – 1.024 tys. zł,
- Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu (części Oświata i wychowanie) – 1.505 tys. zł,
- Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (części Zabezpieczenie społeczne) – 970 tys. zł.

Przekazane przez wojewodów dotacje na zadania bieżące realizowane przez gminy na podstawie porozumień w wysokości 8.199 tys. zł przeznaczone były na zadania zaliczane do działu:

- transport i łączność – 1.514 tys. zł, na utrzymanie drogowych przejść granicznych w województwie śląskim,
- działalność usługowa – 4.633 tys. zł, na utrzymanie, remonty i konserwacje cmentarzy wojennych i wojskowych,
- administracja publiczna - 481 tys. zł, na prowadzenie zadań związanych z wydawaniem paszportów (województwa: lubuskie - 21 tys. zł, opolskie - 450 tys. zł i świętokrzyskie – 10 tys. zł),
- opieka społeczna – 1.392 tys. zł, na pomoc dla repatriantów,
- kultura i ochrona dziedzictwa narodowego - 179 tys. zł, na dofinansowanie zadań z zakresu ochrony i konserwacji zabytków w województwie dolnośląskim i mazowieckim.

Przekazane przez Ministra Kultury (część Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego) dotacje w wysokości 1.024 tys. zł, przeznaczone były na dofinansowanie zadań objętych mecenatem państwa w dziedzinie kultury, wykonywanych przez instytucje kultury, dla których organizatorami są gminy.

Przekazane przez Ministra Edukacji Narodowej i Sportu (część Oświata i wychowanie) dotacje w wysokości 1.505 tys. zł, przeznaczone były na dofinansowanie centralnych konkursów i imprez oświatowo-wychowawczych, kolonii i obozów oraz innych form wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej.

Przekazane przez Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (część Zabezpieczenie społeczne) dotacje w wysokości 970 tys. zł, przeznaczone były na dofinansowanie zadań realizowanych w ramach programów „Usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi” i „Opieka nad dzieckiem i rodziną”.

Dotacje dla powiatów

Na dotacje dla powiatów na finansowanie zadań bieżących przekazano środki w łącznej kwocie 7.901.978 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach. Z kwoty przekazanych dotacji przypada na dotacje na realizację zadań:

- własnych - 2.590.093 tys. zł, tj. 99,8% planu po zmianach,
- z zakresu administracji rządowej - 5.224.358 tys. zł, tj. 99,8% planu po zmianach,
- realizowanych na podstawie porozumień z organami administracji rządowej - 87.527 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach.

Dotacje na realizację bieżących zadań własnych powiatów przekazane przez wojewodów w kwocie 2.590.093 tys. zł (w tym dotacje, które nie wygasają z upływem 2002 r. - 1.187 tys. zł), przeznaczone były na finansowanie zadań w działach:

- opieka społeczna - 2.274.972 tys. zł (w tym dotacje, które nie wygasają z upływem 2002 r. - 200 tys. zł) na:
 - dofinansowanie działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz na pomoc na usamodzielnienie dla osób opuszczających niektóre typy placówek opiekuńczo-wychowawczych, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze i specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze - 561.134 tys. zł (w tym dotacje, które nie wygasają z upływem 2002 r. - 200 tys. zł, z przeznaczeniem na remont placówki opiekuńczo-wychowawczej w województwie śląskim),
 - dofinansowanie działalności domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym - 1.169.901 tys. zł,
 - pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, pomoc na usamodzielnienie wychowanków opuszczających rodziny zastępcze, szkolenie rodzin zastępczych oraz wynagrodzenia dla rodzin pełniących funkcję pogotowia rodzinnego - 452.601 tys. zł,
 - dofinansowanie działalności ośrodków adopcyjno - opiekuńczych - 10.450 tys. zł,
 - utrzymanie powiatowych urzędów pracy - 76.626 tys. zł,

- sfinansowanie odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli emerytów i rencistów oraz na działalność Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego w Dąbku w województwie mazowieckim - 4.260 tys. zł,
- edukacyjna opieka wychowawcza - 91.759 tys. zł (w tym środki z kredytu banku Światowego - 204 tys. zł) na sfinansowanie:
 - pomocy materialnej, w tym stypendiów dla młodzieży wiejskiej w ramach programu wyrównywania szans edukacyjnych uczniów pochodzących z terenów wiejskich - 71.351 tys. zł,
 - odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli emerytów i rencistów byłych pracowników placówek oświatowych - 5.776 tys. zł,
 - III etapu nowego Systemu wynagradzania nauczycieli wdrożonego od 1 października 2002 r. - 14.428 tys. zł,
 - zadań w zakresie podkomponentu B2 - Edukacja wynikających z Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich - 204 tys. zł
- kultura i ochrona dziedzictwa narodowego - 48.263 tys. zł na dofinansowanie zadań związanych z prowadzeniem instytucji kultury przejętych z dnia 1 stycznia 1999 r. przez powiaty,
- oświata i wychowanie - 149.233 tys. zł (w tym środki z kredytu Banku Światowego 5 tys. zł), w tym na sfinansowanie:
 - III etapu nowego systemu wynagradzania nauczycieli wdrożonego od 1 października 2002 r. - 98.116 tys. zł,
 - odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli emerytów i rencistów - 42.153 tys. zł,
 - wyposażenia publicznych centrów kształcenia ustawicznego i praktycznego - 8.526 tys. zł,
 - komisji kwalifikacyjnych związanych z awansem zawodowym nauczycieli - 433 tys. zł,
 - zadań w zakresie podkomponentu B2 - Edukacja wynikających z Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich - 5 tys. zł
- ochrona zdrowia - 7.832 tys. zł (w tym dotacje, które nie wygasają z upływem 2002 r. - 987 tys. zł) dla organów założycielskich samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej na program działań osłonowych i restrukturyzacji w ochronie zdrowia,
- leśnictwo - 10.789 tys. zł, z przeznaczeniem na nadzór nad gospodarką leśną,
- transport i łączność – 6.912 tys. zł, na:

- finansowanie dróg publicznych powiatowych – 387 tys. zł (z kredytu Banku Światowego na Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich),
- remont dróg powiatowych i mostów (usuwanie skutków powodzi) – 6.525 tys. zł,
- bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 171 tys. zł (w tym 44 tys. zł z kredytu Banku Światowego), na zakup materiałów dydaktycznych i informacyjnych związanych z profilaktyką powodziową w województwach: podkarpackim, śląskim, świętokrzyskim,
- turystyka - 82 tys. zł, na „System identyfikacji atrakcji turystycznej - IDENTUR” oraz uruchomienie trasy rowerowej w powiecie stalowowolskim,
- przetwórstwo przemysłowe - 56 tys. zł, na rozwój przedsiębiorczości,
- administracja publiczna - 15 tys. zł na:
 - finansowanie kosztów utworzenia i prowadzenia powiatowego centrum Informacji Europejskiej w powiecie kwidzyńskim – 6 tys. zł (ze środków Unii Europejskiej),
 - zakup materiałów dydaktycznych i informacyjnych związanych z profilaktyką powodziową w województwie dolnośląskim - 9 tys. zł.

Stosownie do postanowień art. 61 b ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999-2002, zarządy powiatów i miast na prawach powiatu dokonały zmian przeznaczenia dotacji celowych, otrzymanych z budżetu państwa na realizację zadań własnych na łączną kwotę 11.777 tys. zł, poprzez zmniejszenie dotacji na realizację bieżących zadań własnych w działach:

- leśnictwo o kwotę 23 tys. zł, przeznaczonych na nadzór nad gospodarką leśną w powiatach: międzyrzeckim (2,5 tys. zł), legionowskim (2 tys. zł), częstochowskim (18 tys. zł), obornickim (0,5 tys. zł) i jednocześnie zwiększenie o kwotę 23 tys. zł wydatków w działach:
 - rolnictwo o kwotę 18 tys. zł, z przeznaczeniem na sfinansowanie kosztów organizacji wystaw i konkursów rolniczych oraz szkoleń dla rolników w powiecie częstochowskim,
 - leśnictwo o kwotę 3 tys. zł, z przeznaczeniem na wykonanie planów lasów dla Obrębu Ludomy w powiecie obornickim (0,5 tys. zł) oraz gospodarkę leśną w powiecie międzyrzeckim (2,5 tys. zł),
 - działalność usługowa o kwotę 2 tys. zł, na działalność bieżącą Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Legionowie,
- oświata i wychowanie o kwotę 6 tys. zł, przeznaczonych na sfinansowanie w powiecie poznańskim działalności liceów ogólnokształcących (2,2 tys. zł), szkoły zawodowej specjalnej (1,3 tys. zł), centrów kształcenia ustawicznego i praktycznego oraz ośrodków

dokształcania zawodowego (2,5 tys. zł) i przeniesienie na wydatki w tym samym dziale, z przeznaczeniem na sfinansowanie III-go etapu nowego systemu wynagradzania nauczycieli (wynagrodzenia wraz z pochodnymi - 1 tys. zł, nagrody i wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń - 1 tys. zł oraz odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych - 4 tys. zł),

- edukacyjna opieka wychowawcza o kwotę 23 tys. zł, przeznaczonych na działalność poradni psychologiczno – pedagogicznych i innych poradni specjalistycznych oraz internatów i bursy szkolnej w powiecie poznańskim i jednocześnie zwiększenie o kwotę 23 tys. zł wydatków w działach:
 - oświata i wychowanie o kwotę 6 tys. zł, z przeznaczeniem na sfinansowanie III-go etapu nowego systemu wynagradzania nauczycieli (wynagrodzenia wraz z pochodnymi - 1 tys. zł, nagrody i wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń - 1 tys. zł oraz odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych - 4 tys. zł),
 - edukacyjna opieka wychowawcza o kwotę 17 tys. zł, z przeznaczeniem na sfinansowanie III-go etapu nowego systemu wynagradzania nauczycieli (wynagrodzenia wraz z pochodnymi - 3 tys. zł, nagrody i wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń - 6 tys. zł oraz odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych - 8 tys. zł),
- opieka społeczna o kwotę 11.725 tys. zł, przeznaczonych na: pomoc dla rodzin zastępczych (1.783 tys. zł), dofinansowanie działalności domów pomocy społecznej (7.011 tys. zł), placówek opiekuńczo-wychowawczych (2.893 tys. zł) oraz na utrzymanie Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego w Wałbrzychu (34 tys. zł) i Powiatowego Urzędu Pracy w Piotrkowie Trybunalskim (4 tys. zł) i jednocześnie zwiększenie wydatków o kwotę 11.725 tys. zł (w tym wynagrodzenia wraz z pochodnymi o kwotę 134 tys. zł), z tego na:
 - realizację bieżących zadań o kwotę 10.794 tys. zł, z tego w działach:
 - rolnictwo o kwotę 12 tys. zł, z przeznaczeniem na sfinansowanie kosztów organizacji wystaw i konkursów rolniczych oraz szkoleń dla rolników w powiecie częstochowskim,
 - transport i łączność o kwotę 522 tys. zł, z przeznaczeniem na: remont dróg powiatowych w powiatach włodawskim (208 tys. zł) i kwidzyńskim (100 tys. zł), utrzymanie dróg powiatowych w powiecie legionowskim (134 tys. zł) oraz dofinansowanie Powiatowej Służby Drogowej w powiecie olsztyńskim (80 tys. zł),
 - turystyka o kwotę 12 tys. zł, na dofinansowanie akcji turystyczno-wypoczynkowych "Ferie 2002" i "Wakacje 2002" skierowanych głównie do młodzieży szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych oraz na konserwację pieszych szlaków turystycznych w powiecie częstochowskim,

- działalność usługowa o kwotę 75 tys. zł, na działalność Powiatowych Inspektoratów Nadzoru Budowlanego, w tym na pochodne od wynagrodzeń (13 tys. zł),
- administracja publiczna o kwotę 2.480 tys. zł, w tym na działalność starostw powiatowych (1.346 tys. zł), adaptację nowego budynku na potrzeby Starostwa Powiatowego w Olsztynie (819 tys. zł), zabezpieczenie budynku po likwidowanym oddziale chorób płuc w podległym ZOZ oraz współpracę międzynarodową powiatu i promocję działania dotyczącego integracji społeczeństwa powiatu częstochowskiego (45 tys. zł),
- bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa o kwotę 5 tys. zł, z przeznaczeniem na dofinansowanie remontu remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Mściwojowie w powiecie jaworskim,
- obsługa długu publicznego o kwotę 857 tys. zł, z przeznaczeniem na: obsługę długu publicznego w powiecie warszawskim zachodnim (343 tys. zł), spłatę odsetek od kredytów i pożyczki zaciągniętej na budowę i remont obiektów oświatowych w powiecie częstochowskim (368 tys. zł) oraz spłatę z tytułu poręczeń krajowych kredytów bankowych w powiecie świeckim (146 tys. zł),
- oświata i wychowanie o kwotę 1.035 tys. zł, z tego na dofinansowanie działalności: Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego (47 tys. zł), Zespołu Szkół i Liceum Ogólnokształcącego (281 tys. zł), Zespołu Szkół Rolniczych oraz Zespołu Szkół Leśnych (309 tys. zł) w Miliczu, zakup energii elektrycznej dla szkół zawodowych w powiecie biłgorajskim (58 tys. zł), zakup usług remontowych dla liceów ogólnokształcących w powiecie grodziskim (33 tys. zł), zakup wyposażenia do nowo oddanych szkół oraz wydatki rzeczowe dla szkół zawodowych w powiecie wołomińskim (251 tys. zł), zakup energii dla liceów ogólnokształcących w powiecie prudnickim (14 tys. zł), dofinansowanie Zespołu Szkół Nr 2 w Nowym Dworze Gdańskim (18 tys. zł), utrzymanie szkoły zawodowej w Kwidzynie (20 tys. zł), dokształcanie nauczycieli w powiecie chodzieskim (4 tys. zł),
- ochrona zdrowia o kwotę 845 tys. zł, z tego na: dofinansowanie działalności powiatowych samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej w Ząbkowicach Śląskich (140 tys. zł) oraz w powiecie świeckim (10 tys. zł), działalność szpitali ogólnych w powiecie ostrowieckim (660 tys. zł), programy zdrowotne w powiecie wołomińskim (22 tys. zł), program edukacyjny w powiecie częstochowskim (7 tys. zł), odsetki w powiecie piotrkowskim (4 tys. zł) oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne uczniów w powiecie makowskim (2 tys. zł),

- opieka społeczna o kwotę 4.829 tys. zł (w tym wynagrodzenia z pochodnymi o 121 tys. zł), z tego na: dofinansowanie działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych (485 tys. zł), domów pomocy społecznej (780 tys. zł), jednostek specjalistycznego poradnictwa, mieszkań chronionych i ośrodków interwencji kryzysowej (141 tys. zł), finansowanie działalności ośrodków wsparcia (40 tys. zł), powiatowych centrów pomocy rodzinie (1.675 tys. zł), dofinansowanie działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu (33 tys. zł), zespołów do spraw orzekania o stopniu niepełnosprawności (316 tys. zł), powiatowych urzędów pracy (592 tys. zł), świadczenia dla rodzin zastępczych (738 tys. zł) oraz na pozostałe wydatki (29 tys. zł),
- edukacyjna opieka wychowawcza o kwotę 16 tys. zł, na remont budynku internatu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze,
- kultura i ochrona dziedzictwa narodowego o kwotę 51 tys. zł, z tego na: organizację imprez kulturalnych służących prezentacji dorobku kulturalnego w powiecie częstochowskim (46 tys. zł) oraz remont zabytkowego kościoła w Snowidzy w powiecie jaworskim (3 tys. zł) oraz dofinansowanie działalności kulturalnej w powiecie nowodworskim (2 tys. zł),
- kultura fizyczna i sport - 55 tys. zł, z przeznaczeniem na: działalność szkolnych klubów sportowych i związków sportowych propagujących imprezy sportowe i zadania kultury fizycznej, puchary i nagrody dla zwycięzców masowych imprez sportowych w powiecie częstochowskim oraz promocje kultury fizycznej i sportu w powiecie nowodworskim,
- realizację zadań inwestycyjnych o kwotę 931 tys. zł, z tego w działach:
 - bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa 30 tys. zł, z przeznaczeniem dla Komendy powiatowej Państwowej Straży Pożarnej na budowę strażnicy w powiecie warszawskim zachodnim,
 - oświata i wychowanie - 275 tys. zł, z przeznaczeniem na: modernizację systemu grzewczego w Zespole Szkół Zawodowych w Nowem w powiecie świeckim (10 tys. zł), współfinansowanie przy udziale gminy budowy obiektu szkolnego dla Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Koniecpolu w powiecie częstochowskim (100 tys. zł), dofinansowanie budowy Miejskiej Sali Sportowej w Wolsztynie (85 tys. zł) oraz zakup wyposażenia do nowo uruchomionej krytej pływalni w powiecie goleniowskim (80 tys. zł),
 - ochrony zdrowia - 100 tys. zł na zakup windy dla Zakładu Opieki Zdrowotnej w Blachowni w powiecie częstochowskim,

- opieka społeczna - 326 tys. zł, z przeznaczeniem na: budowę szybu windowego w domu dziecka w Warszawie (245 tys. zł), zakup sprzętu komputerowego dla Domu Dziecka w Gościeszynie oraz zmywarko-wypaźarki i innego sprzętu kuchennego dla Domu Dziecka w Wolsztynie (31 tys. zł), spłatę zobowiązania wobec wykonawcy Domu Pomocy Społecznej w Szczutowie w powiecie sierpeckim (50 tys. zł),
- edukacyjna opieka wychowawcza - 200 tys. zł na prace wykończeniowe budowanego internatu Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Bogumiłku w powiecie częstochowskim.

Dotacje na wykonywane przez powiaty zadania bieżące z zakresu administracji rządowej przekazano w kwocie 5.224.358 tys. zł, z tego przez:

- wojewodów - 5.216.643 tys. zł (w tym dotacje, które nie wygasają z upływem 2002 r. - 320 tys. zł),
- Krajowe Biuro Wyborcze - 7.715 tys. zł.

Dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez powiaty przekazane przez wojewodów w kwocie 5.216.643 tys. zł, były przeznaczone na finansowanie zadań zaliczanych do działów:

- bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa - 4.195.466 tys. zł, z tego na utrzymanie i działalność:
 - Komend Powiatowych Policji - 3.180.646 tys. zł,
 - Komend powiatowych Państwowej Straży Pożarnej - 1.014.745 tys. zł,
 - usuwanie skutków klęsk żywiołowych - 75 tys. zł,
- ochrona zdrowia - 342.437 tys. zł, z przeznaczeniem na składki na ubezpieczenie zdrowotne za dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, resocjalizacyjnych, domach pomocy społecznej, za uczniów szkół ponadgimnazjalnych nie mających uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu, za bezrobotnych bez prawa do zasiłku nie podlegających ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu,
- opieka społeczna - 349.349 tys. zł, z tego na:
 - działalność powiatowych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - 20.868 tys. zł,
 - wypłatę zasiłków rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych - 31.895 tys. zł,
 - utrzymanie powiatowych centrów pomocy rodzinie - 34.735 tys. zł,

- funkcjonowanie powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności - 28.713 tys. zł,
- działalność powiatowych urzędów pracy - 226.675 tys. zł,
- udzielanie pomocy uchodźcom, którzy wymagają wsparcia w związku z ich integracją na terenie Polski - 1.477 tys. zł,
- udzielanie pomocy dla repatriantów na zagospodarowanie i bieżące utrzymanie, koszty przejazdu oraz naukę - 4.986 tys. zł.
- rolnictwo i łowiectwo - 130.660 tys. zł, w tym na:
 - działalność powiatowych inspektoratów weterynarii realizujących zadania w zakresie państwowego nadzoru weterynaryjnego - 108.397 tys. zł,
 - prace geodezyjno-urzędzeniowe na potrzeby rolnictwa - 18.758 tys. zł, w tym na opracowanie dokumentacji geodezyjnej działek gruntów pod budynki i działek gruntów pozostawionych rolnikom do dożywotniego użytkowania, ponowną gleboznawczą klasyfikację gruntów zmeliorowanych, zrehabilitowanych i ulepszonych, zmienionych klas gruntów i użytków rolnych oraz kontrolę gleboznawczą klasyfikacji gruntów,
 - sfinansowanie kosztów integracji z Unią Europejską - 1.850 tys. zł (w tym dotacje, które nie wygasają z upływem 2002 r. - 60 tys. zł),
 - zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego - 1.655 tys. zł (w tym dotacje, które nie wygasają z upływem 2002 r. - 35 tys. zł),
- działalność usługowa - 86.172 tys. zł (w tym dotacje, które nie wygasają z upływem 2002 r. - 115 tys. zł), z tego na:
 - prowadzenie powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego przez powiatowe ośrodki dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej (w województwach: lubuskim, łódzkim, podkarpackim i śląskim) - 3.787 tys. zł,
 - prace geodezyjne i kartograficzne - 33.459 tys. zł (w tym dotacje, które nie wygasają z upływem 2002 r. - 55 tys. zł), z przeznaczeniem na bieżącą aktualizację mapy zasadniczej, modernizację szczegółowych osnów geodezyjnych, opracowanie dokumentacji geodezyjnej, prowadzenie operatu ewidencji gruntów,
 - opracowania geodezyjne i kartograficzne - 7.583 tys. zł (w tym dotacje, które nie wygasają z upływem 2002 r. - 60 tys. zł), z przeznaczeniem na przygotowanie dokumentacji geodezyjno-prawnej niezbędnej do zbycia, zamiany i przekazania nieruchomości oraz tworzenie baz danych ewidencji gruntów i budynków,

- działalność powiatowych inspektoratów nadzoru budowlanego - 41.282 tys. zł,
- sfinansowanie modernizacji ewidencji gruntów i budynków, przekształcenia analogowych map ewidencji w mapy cyfrowe w województwie zachodniopomorskim - 58 tys. zł,
- rozbiórkę obiektu budowlanego w województwie świętokrzyskim - 3 tys. zł,
- administracja publiczna - 88.634 tys. zł, z przeznaczeniem na realizację zadań określonych m.in. w ustawach: o zmianie imion i nazwisk, o obywatelstwie polskim, Prawo wodne, Prawo ochrony środowiska, Prawo geodezyjne i kartograficzne, o gospodarce nieruchomościami oraz o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (przygotowanie i przeprowadzenie poboru do wojska),
- gospodarka mieszkaniowa - 21.771 tys. zł, z przeznaczeniem na gospodarkę gruntami i nieruchomościami m.in. na opracowanie operatów szacunkowych nieruchomości do aktualizacji opłat za wieczyste użytkowanie gruntów Skarbu Państwa, opłaty notarialne, założenie ksiąg wieczystych, sporządzanie opinii szacunkowych wykorzystywanych przy zwrocie wywłaszczonych z naruszeniem prawa nieruchomości, wypłatę odszkodowań za wywłaszczone nieruchomości,
- leśnictwo - 2.152 tys. zł (w tym dotacje, które nie wygasają z upływem 2002 r. – 110 tys. zł), na wykonanie uproszczonych planów urządzania lasów, inwentaryzacji stanu lasów, zwrot kosztów zalesiania gruntów nie stanowiących własności Skarbu Państwa oraz na likwidację szkód,
- ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody - 2 tys. zł, na przeprowadzenie oznaczenia pomników przyrody w województwie zachodniopomorskim.

Dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej przekazywane były również przez Krajowe Biuro Wyborcze (dział urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa) - 7.715 tys. zł, z przeznaczeniem na sfinansowanie kosztów wyborów samorządowych w dniu 27 października 2002 r.

Na zadania realizowane przez powiaty na podstawie porozumień z organami administracji rządowej zostały przekazane dotacje w kwocie 87.527 tys. zł, z tego przez:

- wojewodów - 2.919 tys. zł,
- Ministra Kultury (część Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego) - 76.750 tys. zł,
- Ministra Edukacji Narodowej i Sportu (część Oświata i wychowanie) - 2.884 tys. zł,
- Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (część Zabezpieczenie społeczne) - 4.974 tys. zł.

Na zadania realizowane przez powiaty na podstawie porozumień, przekazano przez wojewodów dotacje w wysokości 2.919 tys. zł, z przeznaczeniem na zadania finansowane z działów:

- administracja publiczna - 2.426 tys. zł, z tego głównie na zadania związane z wydawaniem paszportów oraz przeprowadzeniem poboru do wojska,
- działalność usługowa - 90 tys. zł, na remonty i konserwację cmentarzy i grobów wojennych w województwie małopolskim.
- kultura i ochrona dziedzictwa narodowego - 403 tys. zł, z tego na:
 - dofinansowanie zadań z zakresu ochrony i konserwacji zabytków – 103 tys. zł,
 - zabezpieczenie gotyckiego kościoła Minorytów w Brzegu - 300 tys. zł.

Przekazane przez Ministra Kultury (część Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego), dotacje na zadania realizowane przez powiaty na podstawie porozumień w wysokości 76.750 tys. zł, były przeznaczone na zadania finansowane w następujących działach:

- oświata i wychowanie - 74.573 tys. zł, na działalność szkół artystycznych,
- edukacyjna opieka wychowawcza - 1.517 tys. zł, na funkcjonowanie internatów szkół artystycznych,
- kultura i ochrona dziedzictwa narodowego - 660 tys. zł, na dofinansowanie zadań objętych mecenatem państwa w dziedzinie kultury, wykonywanych przez instytucje kultury, dla których organizatorami są powiaty.

Przekazane przez Ministra Edukacji Narodowej i Sportu (część Oświata i wychowanie), dotacje na zadania realizowane przez powiaty na podstawie porozumień w wysokości 2.884 tys. zł, były przeznaczone na zadania finansowane w ramach działów:

- oświata i wychowanie - 273 tys. zł, na organizowanie m.in. obozów przysposobienia obronnego, zawodów sportowo - obronnych oraz konkursu „Europa w szkole”,
- edukacyjna opieka wychowawcza - 2.611 tys. zł, na dofinansowanie obozów językowych UNESCO dla młodzieży.

Przekazane przez Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (część Zabezpieczenie społeczne) dotacje w wysokości 4.974 tys. zł, były przeznaczone na realizację programów pt. „Opieka nad dzieckiem i rodziną” oraz „Usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi”.

Dotacje dla samorządów województw

Na finansowanie zadań bieżących przekazano dotacje dla samorządów województw w łącznej kwocie 1.109.669 tys. zł, tj. 98,0% planu po zmianach, z tego na:

- finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej – 640.210 tys. zł, tj. 96,9% planu po zmianach,
- dofinansowanie zadań własnych – 465.932 tys. zł, tj. 99,5% planu po zmianach,
- zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej – 3.527 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach.

Dotacje na realizację bieżących zadań własnych samorządów województw przekazane przez wojewodów w wysokości 465.932 tys. zł, przeznaczone były na zadania zaliczone do działów:

- przetwórstwo przemysłowe – 25.110 tys. zł (w tym dotacje, które nie wygasają z upływem 2002 r. – 442 tys. zł) na rozwój przedsiębiorczości,
- transport i łączność – 268.817 tys. zł, z tego na:
 - dofinansowanie zadań w zakresie organizowania i dotowania krajowych pasażerskich przewozów kolejowych 268.017 tys. zł (w tym dotacje, które nie wygasają z upływem 2002 r. – 382.000 tys. zł),
 - usuwanie skutków klęsk żywiołowych – 800 tys. zł,
- turystyka – 85 tys. zł, na oznakowanie i wykonanie tablic informacyjnych na “Szlaku Architektury Drewnianej”,
- działalność usługowa – 221 tys. zł na pokrycie kosztów realizacji projektu pn. “Wzmocnienie administracji zajmującej się polityką regionalną” w województwie małopolskim (71 tys. zł) oraz realizację zadań wynikających z kontraktów wojewódzkich w województwach łódzkim, małopolskim i opolskim (150 tys. zł),
- administracja publiczna – 678 tys. zł. (w tym dotacje, które nie wygasają z upływem 2002 r. – 130 tys. zł) na realizację zadania “Wzmocnienie administracji zajmującej się polityką regionalną” (w województwach dolnośląskim, kujawsko - pomorskim, lubuskim, łódzkim, mazowieckim, opolskim i wielkopolskim) oraz na realizację zadania “Twinning – porozumienie bliźniacze pomiędzy Województwem Zachodniopomorskim a Krajem Związkowym Meklemburgia – Pomorze Przednie”,
- oświata i wychowanie – 8.160 tys. zł, (w tym dotacje, które nie wygasają z upływem 2002 r. – 34 tys. zł) na sfinansowanie wdrożenia z dniem 1 października 2002 r. III etapu nowego systemu wynagradzania nauczycieli oraz finansowanie odpisów na zakładowy

fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli emerytów i rencistów - byłych pracowników szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez samorządy województw,

- ochrona zdrowia – 39.292 tys. zł, (w tym dotacje, które nie wygasają z upływem 2002 r. – 1.980 tys. zł) na zadania medycyny pracy oraz na program działań osłonowych i restrukturyzację w ochronie zdrowia m.in. w zakresie wsparcia kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych w 2002 r.,
- opieka społeczna - 46.672 tys. zł, z przeznaczeniem na:
 - integrację z Unią Europejską - 272 tys. zł,
 - zadania realizowane przez regionalne ośrodki polityki społecznej - 394 tys. zł,
 - działalność wojewódzkich urzędów pracy – 44.618 tys. zł, w tym na: opracowanie analiz i ocen dotyczących zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu, organizowanie pośrednictwa pracy w skali wojewódzkiej i międzywojewódzkiej, organizowanie i koordynowanie rozwoju usług poradnictwa zawodowego, ustalanie kryteriów wydawania zezwoleń w sprawach zatrudnienia cudzoziemców,
 - realizację Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich w Ramach Podkomponentu B1 – „Program Reorientacji i Przekwalifikowania” – 1.388 tys. zł,
- edukacyjna opieka wychowawcza – 630 tys. zł, na sfinansowanie wdrożenia z dniem 1 października 2002 r. III etapu nowego systemu wynagradzania nauczycieli oraz finansowanie odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli emerytów i rencistów - byłych pracowników placówek oświatowych prowadzonych przez samorządy województw,
- kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – 76.267 tys. zł, z przeznaczeniem na:
 - dofinansowanie zadań związanych z prowadzeniem instytucji kultury przejętych z dniem 1 stycznia 1999 r. – 76.073 tys. zł,
 - dofinansowanie zadań wynikających z kontraktów wojewódzkich – 194 tys. zł.

Stosownie do postanowień art. 61 b ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999-2002, Zarządy Województw dokonały zmian przeznaczenia dotacji celowych, otrzymanych z budżetu państwa na realizację zadań własnych na łączną kwotę 10.773 tys. zł, z tego samorządy województw: dolnośląskiego – 3.449 tys. zł, kujawsko-pomorskiego – 303 tys. zł, lubelskiego – 1.953 tys. zł, lubuskiego – 78 tys. zł, opolskiego – 6 tys. zł, podkarpackiego – 65 tys. zł, świętokrzyskiego – 915 tys. zł, warmińsko-mazurskiego – 1.794 tys. zł, wielkopolskiego – 2.210 tys. zł.

Zmiany te polegały na zmniejszeniu dotacji na realizację zadań własnych samorządów województw w działach:

- transport i łączność o kwotę 10.354 tys. zł, przeznaczonych na bieżące organizowanie i dotowanie regionalnych pasażerskich przewozów kolejowych przez samorządy województw: dolnośląskiego (3.449 tys. zł), lubelskiego (1.953 tys. zł), lubuskiego (27 tys. zł), opolskiego; (6 tys. zł), warmińsko – mazurskiego (1.794 tys. zł), wielkopolskiego (2.210 tys. zł) oraz dotacji na zakup pojazdów szynowych przez samorządy województwa świętokrzyskiego (915 tys. zł).

Jednocześnie zwiększone zostały o kwotę 10.354 tys. zł wydatki w działach:

- transport i łączność o kwotę 4.713 tys. zł, z przeznaczeniem na zakupy: kolejowych pojazdów szynowych przez samorządy województw: lubelskiego (382 tys. zł), wielkopolskiego (1.694 tys. zł), warmińsko – mazurskiego (1.173 tys. zł), sprzętu komputerowego dla trzech stanowisk pracy, wykonujących zadania wynikające z ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o transporcie kolejowym w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubuskiego (27 tys. zł), zakupy inwestycyjne na potrzeby samorządu województwa opolskiego (6 tys. zł), usług pozostałych przez samorządy województwa wielkopolskiego (516 tys. zł), a także na bieżące dofinansowanie krajowych pasażerskich przewozów kolejowych - samorząd województwa świętokrzyskiego (915 tys. zł),
- administracja publiczna o kwotę 361 tys. zł, z przeznaczeniem na wydatki związane z funkcjonowaniem Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego (339 tys. zł, w tym na wydatki inwestycyjne 99 tys. zł) oraz różne wydatki na rzecz osób fizycznych (22 tys. zł),
- obsługa długu publicznego o kwotę 3.686 tys. zł, z przeznaczeniem na spłatę kredytu bankowego zaciągniętego przez będący w likwidacji Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy w Legnicy (2.115 tys. zł) oraz na częściowe pokrycie kosztów sfinansowania odsetek od obligacji emitowanych przez samorząd województwa lubelskiego (1.571 tys. zł),
- ochrona zdrowia o kwotę 1.334 tys. zł, z przeznaczeniem na sfinansowanie zobowiązań Specjalistycznego Zespołu Opieki Zdrowotnej nad Matką i Dzieckiem we Wrocławiu oraz częściowe pokrycie ujemnego wyniku finansowego Specjalistycznego Szpitala im. Rydygiera we Wrocławiu (1.071 tys. zł), spłatę zobowiązań przejętych przez samorząd województwa po likwidacji Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczego w Legnicy (85 tys. zł) oraz dofinansowanie bieżącej działalności Dolnośląskiego Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy we Wrocławiu (178 tys. zł),

- kultura i ochrona dziedzictwa narodowego o kwotę 260 tys. zł, z przeznaczeniem na dofinansowanie działalności bieżącej: teatrów dramatycznych i lalkowych (90 tys. zł), filharmonii, orkiestr, chórów i kapeli (50 tys. zł), domów i ośrodków kultury, świetlic i klubów (20 tys. zł), muzeów (100 tys. zł) prowadzonych przez samorząd województwa warmińsko–mazurskiego,
- opieka społeczna o kwotę 419 tys. zł, przeznaczonych na działalność wojewódzkich urzędów pracy w województwie: kujawsko–pomorskim (302 tys. zł), lubuskim (52 tys. zł) oraz podkarpackim (65 tys. zł) i przeniesienie na wydatki w tym samym dziale, z przeznaczeniem na dofinansowanie zadań zleconych do realizacji, pozostałym jednostkom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych (9 tys. zł) oraz na dożywianie dzieci i młodzieży z ubogich rodzin (93 tys. zł), zakup sprzętu komputerowego oraz zakupy inwestycyjne związane z nieruchomością będącą w zarządzie Wojewódzkiego Urzędu Pracy (52 tys. zł), zakup sprzętu komputerowego, kserokopiarki i projektora na rzecz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Rzeszowie (65 tys. zł).

Dla samorządów województw na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej przekazane zostały dotacje w wysokości 640.210 tys. zł, z tego przez:

- wojewodów - 633.707 tys. zł,
- Krajowe Biuro Wyborcze – 6.503 tys. zł.

Przekazane przez wojewodów dotacje w wysokości 633.707 tys. zł, zostały przeznaczone na zadania zaliczone do działów:

- rolnictwo i łowiectwo – 90.996 tys. zł, z tego na:
 - prace geodezyjno-urzędzeniowe na potrzeby rolnictwa – 4.480 tys. zł, na scalanie i wymianę gruntów, opracowanie dokumentacji geodezyjnej do założenia ksiąg wieczystych po scaleniu i wymianie gruntów, opracowanie map numerycznych ewidencji metodami skanowania i digitalizacji oraz nowego pomiaru, ponownej gleboznawczej klasyfikacji gruntów zmeliorowanych zrehabilitowanych i ulepszonych, zmienionych klas gruntów i użytków rolnych oraz kontroli gleboznawczej klasyfikacji gruntów, opracowanie map glebowo–rolniczych, opracowanie dokumentacji geodezyjnej na grunty zmeliorowane, opracowanie dokumentacji geodezyjnej nieruchomości rolnych Państwowego Funduszu Ziemi, przekazywanych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa,
 - melioracje wodne – 84.016 tys. zł, na sfinansowanie prac w zakresie utrzymania i eksploatacji urządzeń melioracji wodnych podstawowych,
 - usuwanie skutków klęsk żywiołowych – 2.500 tys. zł,

- transport i łączność – 402.717 tys. zł, na dopłaty do pasażerskich przewozów autobusowych w komunikacji krajowej,
- gospodarka mieszkaniowa - 5 tys. zł, na zadania gospodarki gruntami i nieruchomościami, tj. na: sporządzanie operatów szacunkowych, map podziału oraz wypisów i wyrysów z ewidencji gruntów niezbędnych przy przekazywaniu mienia Skarbu Państwa na rzecz samorządu województwa łódzkiego,
- działalność usługowa – 4.928 tys. zł, na zadania związane z prowadzeniem wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego przez Wojewódzkie Ośrodki Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej (w województwach lubuskim, małopolskim, podkarpackim i śląskim), prace związane z opracowaniem map topograficznych i numerycznych województw, utrzymanie magazynów przeciwpowodziowych (w województwach łódzkim i świętokrzyskim) oraz bieżące utrzymanie rzek w województwie łódzkim,
- administracja publiczna - 974 tys. zł, na prowadzenie w województwie śląskim wojewódzkich baz danych wchodzących w skład krajowego systemu informacji o terenie,
- ochrona zdrowia - 134.087 tys. zł, z tego na:
 - finansowanie składek na ubezpieczenie zdrowotne za słuchaczy zakładów kształcenia nauczycieli - 16 tys. zł,
 - sfinansowanie staży podyplomowych lekarzy, lekarzy stomatologów, pielęgniarek i położnych – 134.071 tys. zł.

Przekazane przez Krajowe Biuro Wyborcze (dział urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa) dotacje w wysokości 6.503 tys. zł, przeznaczone zostały na organizację wyborów samorządowych oraz referendów.

Na zadania realizowane przez samorządy województw na podstawie porozumień z organami administracji rządowej zostały przekazane dotacje w kwocie 3.527 tys. zł, z tego przez:

- wojewodów – 1.050 tys. zł, na:
 - realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (wydawanie przyrzeczeń i zezwoleń na pracę cudzoziemców oraz wykonywanie kontroli w zakresie przestrzegania przepisów ustawy),
 - dofinansowanie zadań z zakresu ochrony i konserwacji zabytków – 3 tys. zł,
- Ministra Kultury (część Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego) – 2.220 tys. zł, na dofinansowanie zadań objętych mecenatem państwa w dziedzinie kultury wykonywanych przez instytucje kultury, dla których organizatorami są jednostki samorządu województwa,

- Ministra Edukacji Narodowej i Sportu (część Oświata i wychowanie) – 198 tys. zł, z przeznaczeniem na dofinansowanie centralnych konkursów i imprez oświatowych, kolonii i obozów oraz innych form wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej,
- Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (część Zabezpieczenie społeczne) – 56 tys. zł, na realizację programu „Usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi”.

3.5.1.2. Dotacje dla funduszy celowych

Dotacje dla funduszy celowych zostały zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2002 w wysokości 47.630.489 tys. zł. W trakcie realizacji budżetu kwota ta uległa per saldo zmniejszeniu o 184.909 tys. zł. W toku realizacji budżetu zmniejszeniu o 291.428 tys. zł uległa dotacja dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zwiększyły się natomiast dotacje dla Państwowego Funduszu Kombatantów o 700 tys. zł oraz Funduszu Alimentacyjnego o 105.819 tys. zł.

Wykonanie dotacji dla funduszy celowych było o 0,2% wyższe niż w planie po zmianach i było wyłącznie wynikiem przekroczenia planu dotacji w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, o czym wspomniano wyżej. Kwota przekroczenia dotacji została zwrócona do budżetu państwa.

W łącznej kwocie dotacji dla funduszy celowych 89,4% stanowią dotacje dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i Funduszu Emerytalno-Rentowego, z czego przypada 57,0% dla FUS, a 32,4% dla FER.

3.5.1.3. Inne dotacje

Dotacje przedmiotowe, tj. dopłaty do określonych rodzajów wyrobów lub usług kalkulowanych wg stawek jednostkowych zostały w 2002 r. wykonane w wysokości 868.793 tys. zł, tj. 99,1% planu po zmianach, z czego zostało wydatkowane:

- 404.716 tys. zł na dotacje dla jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych, tj. 99,3% planu po zmianach,
- 464.077 tys. zł na dotacje dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych, tj. 98,8% planu po zmianach.

Z kwoty dotacji przedmiotowych dla jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych wydatkowano w 2002 r. dla:

- zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych – 58.348 tys. zł, w tym przede wszystkim na dotacje na zadania:
 - z zakresu postępu biologicznego w produkcji roślinnej – 18.060 tys. zł,

- z zakresu postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej – 24.500 tys. zł,
- instytucji kultury fizycznej i sportu – 11.056 tys. zł,
- pozostałych jednostek sektora finansów publicznych – 346.368 tys. zł, w tym głównie dotacje na zadania:
 - realizowane przez Wojskową Agencję Mieszkaniową – 295.290 tys. zł,
 - z zakresu bezpiecznego wykorzystania energii atomowej – 12.076 tys. zł,
 - z zakresu postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej – 12.365 tys. zł,
 - z zakresu postępu biologicznego w produkcji roślinnej – 7.778 tys. zł,
 - z zakresu zwalczania chorób zakaźnych zwierząt – 5.672 tys. zł.

Dotacje przedmiotowe dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych zostały w 2001 r. wydatkowane w kwocie 464.077 tys. zł. Środki te zostały wykorzystane przede wszystkim na dopłaty do:

- krajowych pasażerskich przewozów kolejowych – 240.000 tys. zł,
- postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej – 60.749 tys. zł,
- nawozów wapniowych – 53.658 tys. zł,
- postępu biologicznego w produkcji roślinnej – 45.305 tys. zł,
- zwalczania chorób zakaźnych zwierząt – 30.465 tys. zł,
- posiłków wydawanych w barach mlecznych – 16.215 tys. zł,
- podręczników szkolnych i akademickich – 8.696 tys. zł.

Na **dotacje podmiotowe** wydatkowano w 2001 r. kwotę 11.815.522 tys. zł, z której przypadało na dotacje dla:

- jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych – 10.611.150 tys. zł,
- jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych – 1.204.372 tys. zł.

W kwocie wydatkowanej na dotacje podmiotowe dla jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych 55,9% stanowiły dotacje dla szkół wyższych, 17,3% dotacje dla jednostek naukowych, 3,8% dla instytucji kultury, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej i samodzielnych publicznych szkół lub innych placówek oświatowo-wychowawczych, a 23,0% dotacje dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych.

Wśród dotacji podmiotowych dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych, która wyniosła 2.436.999 tys. zł największe pozycje stanowiły dotacje dla:

- Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – 1.491.045 tys. zł,
- Agencji Rynku Rolnego – 616.214 tys. zł,
- Funduszu Kościelnego – 75.719 tys. zł,
- Agencji Rezerw Materiałowych – 35.000 tys. zł,
- Polskiej Organizacji Turystycznej – 24.953 tys. zł

oraz na:

- koszt obsługi przez ZUS i KRUS zasiłków rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych – 55.446 tys. zł.

Dotacje podmiotowe dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych zrealizowano w wysokości 1.204.372 tys. zł i były one wykorzystane przede wszystkim na dotacje:

- dla górnictwa węgla kamiennego – 940.201 tys. zł,
- na finansowanie likwidacji kopalń soli – 51.779 tys. zł,
- dla partii politycznych – 44.501 tys. zł,
- na zadania związane z utrzymaniem mocy rezerwowych w obronie narodowej – 30.333 tys. zł,
- dla Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa – 29.170 tys. zł.

Dotacje dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych

Jednostki nie zaliczane do sektora finansów publicznych, w tym fundacje i stowarzyszenia mogą, zgodnie z ustawą o finansach publicznych, otrzymywać z budżetu państwa dotacje celowe na realizację zadań zleconych na podstawie umów zawartych z dysponentami części budżetowych.

W 2002 r. dotacje dla tych jednostek wyniosły 323.812 tys. zł, tj. 99,4% planu po zmianach. Z kwoty tej przekazano:

- fundacjom - 49.953 tys. zł,
- stowarzyszeniom – 213.609 tys. zł,
- pozostałym jednostkom – 60.250 tys. zł.

W ogólnej kwocie dotacji dla wyżej wymienionych jednostek największe pozycje dotyczyły dotacji na działalność w zakresie:

- kultury fizycznej i sportu – 61.684 tys. zł, tj. 19,0%,
- bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej – 33.060 tys. zł, tj. 10,2%,
- kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – 31.685 tys. zł, tj. 9,8%,
- administracji publicznej – 30.433 tys. zł, tj. 9,4%, w tym głównie na zadania związane z integracją z Unią Europejską – 26.818 tys. zł,
- urzędów naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa – 26.713 tys. zł, tj. 8,2%,
- ochrony zdrowia – 25.133 tys. zł, tj. 7,8%, w tym 14.882 tys. zł na zapobieganie i zwalczanie AIDS, zwalczanie narkomanii i przeciwdziałanie alkoholizmowi,
- oświaty i wychowania – 23.779 tys. zł, tj. 7,3%.

Dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych wyniosły w 2002 r. 203.183 tys. zł, co stanowiło 89,3% planu po zmianach.

Niższe od planowanego wykorzystanie dotacji na dopłaty do kredytów na cele gospodarki rolnej, rybnej i kredytów eksportowych było spowodowane wygasaniem umów kredytowych, wcześniejszą niż wynikało z zawartych z bankami umów spłatą zaciągniętych przez rolników kredytów oraz obniżaniem stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej, nie uzyskaniem przez polskich armatorów kwot połowowych mintaja na wodach rosyjskich na Dalekim Wschodzie oraz zaprzestaniem przez PPDiUR „Odra”, od września 2002 r., działalności połowowej w strefie ekonomicznej Mauretanii oraz mniejszą od planowanej ilości zawartych kontraktów eksportowych, które są wspomagane dopłatami.

W ramach dopłat do kredytów bankowych wydatkowano w 2002 r. na dopłaty do odsetek od:

- kredytów na cele gospodarki rolnej – 200.010 tys. zł, tj. 95,9% planu po zmianach,
- kredytów na cele gospodarki rybnej – 1.340 tys. zł, tj. 94,8% planu po zmianach,
- kredytów na finansowanie kontraktów eksportowych - 39 tys. zł, tj. 4,1% planu po zmianach.

3.5.2. Świadczenia na rzecz osób fizycznych

W ustawie budżetowej na 2002 r. na świadczenia na rzecz osób fizycznych zaplanowano środki w wysokości 14.502.211 tys. zł. W toku realizacji budżetu kwota ta uległa zwiększeniu o 739.726 tys. zł, tj. do 15.241.937 tys. zł.

Na świadczenia na rzecz osób fizycznych wydatkowano w 2002 r. 15.091.661 tys. zł, tj. o 2,3% więcej niż w 2001 r. W porównaniu z 2001 r. udział wydatków na świadczenia w ogólnej kwocie wydatków budżetu państwa zmniejszył się z 8,5% do 8,3%.

Największą pozycję (86,5%) w tej grupie wydatków stanowią wydatki na świadczenia społeczne, które w 2002 r. wyniosły 13.057.689 tys. zł, i obejmują:

- świadczenia emerytalno-rentowe dla tzw. "służb mundurowych", oraz uposażenia sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku – 7.653.808 tys. zł,
- zasiłki rodzinne, pielęgnacyjne i wychowawcze – 5.383.200 tys. zł,
- inne – 20.681 tys. zł.

Pozostałe wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 2.033.972 tys. zł. Środki te wykorzystane zostały głównie na:

- świadczenia wypłacane z budżetów jednostek zaliczanych do części sprawy wewnętrzne - 150.981 tys. zł i obrona narodowa - 759.135 tys. zł, obejmujące przede wszystkim wypłaty równoważników za umundurowanie, z tytułu braku lokalu, wyżywienie, gratyfikacje urlopowe, remonty kwater stałych,
- świadczenia wypłacane z budżetu części sprawiedliwość – 449.495 tys. zł przeznaczone głównie na finansowanie postępowań przygotowawczych i sądowych,
- świadczenia wypłacane z budżetów wojewodów – 153.342 tys. zł, a wydatkowane przede wszystkim na nagrody i inne wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń w Komendach Wojewódzkich Policji i Komendach Wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej,
- dopłaty do Funduszu Pożyczek i Kredytów Studenckich – 271.750 tys. zł,
- stypendia – 50.980 tys. zł.

3.5.3. Wydatki bieżące jednostek budżetowych

Wydatki bieżące jednostek budżetowych wyniosły w 2002 r. 29.800.784 tys. zł, co oznacza wzrost w stosunku do 2001 r. o 1,8%. Plan po zmianach został zrealizowany w 99,2%.

Udział wydatków bieżących jednostek budżetowych w ogólnych wydatkach budżetu państwa wyniósł 16,3% wobec 16,9% w 2001 r.

Największą pozycję (59,3%) w tej grupie wydatków stanowią wynagrodzenia i pochodne wynagrodzeń, które wyniosły 17.675.426 tys. zł. Udział wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń w wydatkach ogółem budżetu państwa wyniósł w 2002 r. 9,7%, wobec 9,8% w 2001 r.

Następną znaczną pozycję (33,1%) w tej grupie stanowią zakupy materiałów i usług, które wyniosły 9.878.830 tys. zł, a ich udział w wydatkach budżetu państwa wynosi 5,4%.

Pozostałe wydatki (7,5%) zostały zrealizowane w kwocie 2.246.528 tys. zł i były wykorzystane przede wszystkim na:

- podróże służbowe – 327.351 tys. zł,
- składki na rzecz organizacji międzynarodowych – 305.669 tys. zł,
- kary i odszkodowania – 240.498 tys. zł,
- różne opłaty i składki – 83.881 tys. zł,
- podatek od nieruchomości – 124.020 tys. zł,
- odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych – 251.905 tys. zł,
- wydatki na sfinansowanie emisji skarbowych papierów wartościowych – 103.339 tys. zł,
- fundusz dyspozycyjny – 84.975 tys. zł,
- koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego – 221.686 tys. zł,
- odsetki od nieterminowych wpłat podatków i pozostałe odsetki – 58.050 tys. zł,
- staże i specjalizacje medyczne – 79.095 tys. zł
- pożyczki na potrzeby mieszkaniowe sędziów – 7.202 tys. zł.

3.5.4. Rozliczenia z bankami

W 2002 r. wydatki z tytułu rozliczeń z bankami zrealizowane zostały w kwocie 1.797.253 tys. zł, tj. 88,0% planu po zmianach. Środki te wykorzystane zostały przede wszystkim na:

- refundację premii gwarancyjnej od wkładów mieszkaniowych oraz premii za systematyczne oszczędzanie na mieszkaniowych książeczkach oszczędnościowych – 760.305 tys. zł,
- wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych – 521.048 tys. zł,
- umorzenia kredytów mieszkaniowych - 11 tys. zł,
- dofinansowanie Krajowego Funduszu Mieszkaniowego – 472.500 tys. zł,
- zasilenie Funduszu Termomodernizacji – 36.750 tys. zł,
- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielonych na usuwanie skutków powodzi – 6.637 tys. zł,

3.5.5. Obsługa długu publicznego

Wydatki na obsługę zadłużenia publicznego wyniosły w 2002 r. 24.048.278 tys. zł i były wyższe niż w 2001 r. o 15,1%, a w ujęciu realnym o 12,9%. Z ogólnej kwoty wydatków na obsługę długu publicznego na obsługę zadłużenia krajowego przypada 20.323.902 tys. zł, a na obsługę zadłużenia zagranicznego 3.724.376 tys. zł.

Szczegółowe omówienie wydatków z tytułu obsługi długu krajowego i zagranicznego znajduje się w „Aneksie” do sprawozdania gdzie omówiono wykonanie wydatków poszczególnych części klasyfikacji budżetowej (część 78 - obsługa zadłużenia zagranicznego i część 79 - obsługa długu krajowego).

3.5.6. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe w 2002 r. wykonane zostały w wysokości 7.811.366 tys. zł, tj. 95,9% planu rocznego po zmianach i były wyższe o 21,7% niż w 2001 r.

Z ogólnej kwoty wydatków majątkowych, wynoszących 7.811.366 tys. zł przypada na:

- inwestycje wieloletnie – 1.097.962 tys. zł,
- dotacje celowe na dofinansowanie zadań wynikających z kontraktów wojewódzkich i dotacje na inwestycje i zakupy realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego – 1.904.223 tys. zł, w tym kontrakty – 1.093.215 tys. zł,
- pozostałe – 4.809.181 tys. zł.

Wydatki majątkowe w kwocie 7.811.366 tys. zł rozdysponowano na inwestycje:

- budowlane jednostek budżetowych – 2.155.695 tys. zł,
- zakupowe jednostek budżetowych – 2.537.657 tys. zł,
- pozostałe – 3.118.014 tys. zł.

Ogólne dane o wydatkach majątkowych przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Wykonanie 2001 r.	Ustawa budżetowa na 2002 r.	Budżet po zmianach	Wykonanie 2002 r.	5:4	5:2
	w tys. złotych				%%	
1	2	3	4	5	6	7
Wydatki majątkowe ogółem:	6.420.009	8.210.312	8.142.903	7.811.366	95,9	121,7
1. Wydatki na inwestycje i zakupy jednostek budżetowych oraz dotacje na inwestycje i zakupy zakładów budżetowych	2.921.905	3.334.782	4.745.602	4.695.823	99,0	160,7

1	2	3	4	5	6	7
2. Wydatki na inwestycje i zakupy pozostałych jednostek oraz dotacje na inwestycje i zakupy innych jednostek sektora finansów publicznych ^{x)}	1.072.539	965.906	926.200	925.904	100,0	86,3
3. Dotacje na inwestycje i zakupy jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych	435.312	210.668	287.607	285.416	99,2	65,6
4. Dotacje na inwestycje i zakupy realizowane przez gminy, z tego na inwestycje i zakupy:	560.431	36.049	629.301	612.640	97,4	109,3
- własne	513.171	-	588.890	573.058	97,3	111,7
- z zakresu administracji rządowej	46.309	34.372	38.111	37.499	98,4	81,0
- realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	951	1.677	2.300	2.083	90,6	219,0
5. Dotacje na inwestycje i zakupy realizowane przez powiaty, z tego na inwestycje i zakupy:	665.126	37.712	533.294	529.392	99,3	79,6
- własne	618.831	-	493.869	490.042	99,2	79,2
- z zakresu administracji rządowej	46.295	37.712	39.410	39.335	99,8	85,0
- realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	-	-	15	15	100,0	-
6. Dotacje na inwestycje i zakupy realizowane przez samorządy województw, z tego na inwestycje i zakupy:	764.696	99.011	771.328	762.191	98,8	99,7
- własne	574.893	30.000	537.647	528.522	98,3	91,9
- z zakresu administracji rządowej	180.803	69.011	233.181	233.169	100,0	129,0
- realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	9.000	-	500	500	100,0	5,6
7. Rezerwy na inwestycje i zakupy inwestycyjne	-	3.526.184	249.571 ^{xx)}	-	-	-

^{x)} głównie uczelnie wyższe, akademie medyczne, programy polityki zdrowotnej, szpitale MSWiA, wykup gruntów pod autostrady.

^{xx)} pozostałość rezerw

Plan po zmianach w grupie wydatków na zakupy inwestycyjne pozostałych jednostek oraz dotacje na inwestycje i zakupy innych jednostek sektora finansów publicznych w kwocie 926.200 tys. zł stanowi 95,9% wielkości założonych w ustawie budżetowej na 2002 r. (według układu wykonawczego).

Na zmniejszenie planu po zmianach w tej grupie wydatków miała wpływ głównie zmiana organizacyjna polegająca na zlikwidowaniu z dniem 31 marca 2002 r. Agencji Budowy i Eksploatacji Autostrad i przeniesieniu jej wydatków do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, będącej jednostką budżetową w części Transport.

W strukturze wydatków majątkowych w 2002 r. nastąpiło znaczące zwiększenie w grupie jednostek i zakładów budżetowych, których inwestycje stanowiły 60,1% wydatków ogółem (w 2001 r. – 45,5%). Wzrost nominalny wydatków budżetowych wyniósł 1.773.918 tys. zł, z czego na budowę dróg krajowych i autostrad przypada 756.145 tys. zł oraz 667.651 tys. zł na wyposażenie Sił Zbrojnych RP.

W grupie dotacji na inwestycje i zakupy realizowane przez gminy, powiaty i samorządy województw plan po zmianach został zwiększony wskutek uruchomienia rezerw celowych, a przede wszystkim rezerwy na dotacje celowe na dofinansowanie zadań objętych kontraktami wojewódzkimi. Środki z tej rezerwy zostały przeznaczone na finansowanie zadań własnych: gmin – 314.500 tys. zł, powiatów – 284.789 tys. zł oraz samorządów województw – 473.776 tys. zł.

W wyniku uruchomienia rezerwy: kredyty na infrastrukturę drogową i portową, planowana dotacja na inwestycje i zakupy własne realizowane przez powiaty została zwiększona o 96.747 tys. zł.

Z rezerwy: kredyt na program aktywizacji obszarów wiejskich skierowano środki na finansowanie zadań własnych gmin – 94.852 tys. zł oraz powiatów – 27.084 tys. zł.

Wydatki na inwestycje i zakupy jednostek budżetowych oraz dotacje na inwestycje i zakupy zakładów budżetowych

Wydatki na inwestycje i zakupy jednostek budżetowych oraz dotacje na inwestycje i zakupy zakładów budżetowych zaplanowane w ustawie budżetowej w kwocie 3.334.782 tys. zł zostały zwiększone w trakcie realizacji budżetu o 1.410.820 tys. zł, tj. do kwoty 4.745.602 tys. zł i zostały wykonane w wysokości 4.695.823 tys. zł, czyli w 99% planu po zmianach.

Powyższe zwiększenie nastąpiło głównie z rezerw celowych:

- kredyty na infrastrukturę drogową i portową (poz. 8) – 381.142 tys. zł,
- zakup sprzętu łączności i rozpoznania w związku z przekazaniem przez Ministerstwo Obrony Narodowej częstotliwości dla operatorów UMTS (poz. 66) – 172.000 tys. zł,
- koszty integracji z Unią Europejską, współfinansowanie programów realizowanych ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych... (poz. 4) – 151.945 tys. zł,

- dofinansowanie kosztów wdrażania reformy oświaty (poz. 17) – 140.967 tys. zł,
- pracownice internetowe w szkołach (poz. 36) – 70.000 tys. zł,
- realizacja programu wyposażania Sił Zbrojnych RP w samoloty wielozadaniowe (poz. 63) – 69.000 tys. zł,
- kredyt na usuwanie skutków powodzi (poz. 7) – 68.024 tys. zł,
- budowa i modernizacja dróg krajowych... (poz. 70) – 56.000 tys. zł,
- na usuwanie skutków powodzi i osuwisk (poz. 6) – 47.116 tys. zł,
- program rozwoju sieci autostrad (poz. 71) – 40.000 tys. zł.

Wydatki na inwestycje i zakupy w tej grupie stanowią 60,1% wydatków majątkowych ogółem i występują w większości działów gospodarki narodowej.

Środki inwestycyjne przeznaczone zostały głównie na inwestycje i zakupy w działach:

- 1) obrona narodowa – 1.913.808 tys. zł, w tym na realizowane w rozdziałach:
 - Wojska Lądowe – 1.017.030 tys. zł,
 - Wojska Lotnicze – 505.287 tys. zł,
 - Marynarka Wojenna – 237.423 tys. zł,
- 2) transport i łączność – 1.612.724 tys. zł, w tym na:
 - drogi publiczne krajowe – 1.294.984 tys. zł,
 - przejścia graniczne – 98.717 tys. zł,
 - autostrady płatne – 95.187 tys. zł,
- 3) administracja publiczna – 269.666 tys. zł, w tym na:
 - integrację z Unią Europejską – 114.933 tys. zł,
 - placówki zagraniczne – 58.841 tys. zł,
 - urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej – 40.448 tys. zł,
 - urzędy wojewódzkie – 16.821 tys. zł,
 - urzędy skarbowe – 15.324 tys. zł,
 - spis powszechny i inne – 9.384 tys. zł,
- 4) oświata i wychowanie – 215.399 tys. zł, w tym na:

- inwestycje realizowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu głównie na sfinansowanie centralnego zakupu autobusów szkolnych oraz wyposażenia pracowni internetowych do szkół – 210.967 tys. zł,
- 5) wymiar sprawiedliwości – 206.460 tys. zł, w tym na:
- jednostki sądownictwa powszechnego – 73.451 tys. zł,
 - więziennictwo – 70.462 tys. zł,
 - jednostki powszechne prokuratury – 21.889 tys. zł,
 - integrację z Unią Europejską – 20.503 tys. zł,
- 6) bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 165.793 tys. zł, w tym na:
- komendy wojewódzkie Policji – 56.767 tys. zł,
 - Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej – 51.897 tys. zł,
 - integrację z Unią Europejską – 28.344 tys. zł,
 - Urząd Ochrony Państwa – 8.216 tys. zł,
 - jednostki terenowe Policji – 7.514 tys. zł,
- 7) urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa – 113.557 tys. zł, w tym na:
- urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa – 69.247 tys. zł,
 - naczelne organy sądownictwa – 40.537 tys. zł,
- 8) działalność usługowa – 75.450 tys. zł, w tym na:
- usuwanie skutków klęsk żywiołowych – 60.231 tys. zł,
 - regionalne zarządy gospodarki wodnej – 12.219 tys. zł,
- 9) rolnictwo i łowiectwo – 50.611 tys. zł, w tym na:
- integrację z Unią Europejską – 30.351 tys. zł,
 - Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa – 5.155 tys. zł,
 - Inspekcję Weterynaryjną – 4.263 tys. zł,
 - Inspekcję Skupu i Przetwórstwa Artykułów Rolnych – 4.122 tys. zł,
 - Krajowe Centrum Doradztwa, Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich – 3.020 tys. zł,
- 10) ochrona zdrowia – 26.658 tys. zł, w tym na:

- Inspekcję Sanitarną – 9.137 tys. zł,
- inne inwestycje ochrony zdrowia realizowane przez Ministerstwo Zdrowia – 7.649 tys. zł,
- integrację z Unią Europejską – 4.495 tys. zł,
- szpitale ogólne – 3.087 tys. zł,

11) ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody – 11.318 tys. zł, w tym na:

- parki narodowe – 9.974 tys. zł,

12) kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – 8.943 tys. zł w tym na:

- archiwa – 4.175 tys. zł,
- biblioteki – 2.069 tys. zł,
- modernizację Kopca Kościuszki przez Wojewodę Małopolskiego – 1.621 tys. zł,
- Służbę Ochrony Zabytków – 895 tys. zł.

W ramach omawianej kategorii wydatków budżetowych przeznaczonych na finansowanie inwestycji i zakupów jednostek budżetowych ujęte są wydatki budżetu państwa w kwocie 849.437 tys. zł przeznaczone na finansowanie 26 inwestycji wieloletnich określonych imiennie w załączniku nr 7 do ustawy budżetowej, realizowanych w 3 działach gospodarki narodowej: transport i łączność, bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, wymiar sprawiedliwości.

Wydatki na inwestycje i zakupy pozostałych jednostek oraz dotacje na inwestycje i zakupy innych jednostek sektora finansów publicznych.

Wydatki na inwestycje i zakupy pozostałych jednostek oraz dotacje na inwestycje i zakupy innych jednostek sektora finansów publicznych zaplanowane w ustawie budżetowej w kwocie 965.906 tys. zł zostały zmniejszone w trakcie realizacji budżetu o 39.706 tys. zł, tj. do kwoty 926.200 tys. zł i zostały wykonane w wysokości 925.904 tys. zł, co stanowi 100% planu po zmianach.

Wydatki na inwestycje i zakupy w tej grupie stanowią 11,9% wydatków majątkowych ogółem i występują w 8 działach gospodarki narodowej.

Środki inwestycyjne przeznaczone zostały na inwestycje i zakupy głównie w działach:

1) ochrona zdrowia – 320.293 tys. zł, w tym:

- szpitale kliniczne – 180.662 tys. zł,

- programy polityki zdrowotnej – 78.557 tys. zł,
 - szpitale ogólne – 43.592 tys. zł,
 - inne inwestycje ochrony zdrowia – 13.630 tys. zł realizowane przez Ministerstwo Obrony Narodowej (10.910 tys. zł), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji (2.352 tys. zł) oraz Ministerstwo Zdrowia (368 tys. zł),
- 2) szkolnictwo wyższe – 316.917 tys. zł, w tym działalność dydaktyczna – 279.797 tys. zł,
 - 3) nauka – 175.252 tys. zł i wykorzystane głównie na finansowanie inwestycji jednostek naukowych i badawczo-rozwojowych oraz szkół wyższych,
 - 4) transport i łączność – 78.399 tys. zł realizowane głównie przez Agencję Budowy i Eksploatacji Autostrad (72.750 tys. zł),
 - 5) rolnictwo i łowiectwo – 15.533 tys. zł, w tym:
 - integracja z Unią Europejską – 8.723 tys. zł,
 - Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – 6.720 tys. zł.

Na finansowanie inwestycji wieloletnich wydatkowano 235.779 tys. zł, przeznaczając dotacje budżetowe na zadania inwestycyjne w dwóch działach:

- 1) szkolnictwo wyższe – 94.827 tys. zł, z tego realizowane w rozdziałach:
 - działalność dydaktyczna – 87.937 tys. zł,
 - pomoc materialna dla studentów – 6.890 tys. zł,
- 2) ochrona zdrowia – 140.952 tys. zł, z tego realizowane w rozdziałach:
 - szpitale ogólne – 42.700 tys. zł,
 - szpitale kliniczne – 93.987 tys. zł,
 - pozostała działalność – 4.265 tys. zł.

Dotacje na inwestycje i zakupy jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych

Dotacje na inwestycje i zakupy jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych zaplanowane w ustawie budżetowej w kwocie 210.668 tys. zł zwiększono w trakcie realizacji budżetu o 76.939 tys. zł do 287.607 tys. zł. Dotacje te zrealizowano w 2002 r. w wysokości 285.416 tys. zł, tj. 99,2% planu po zmianach.

Wydatki na inwestycje i zakupy w tej grupie stanowią 3,7% wydatków majątkowych ogółem.

Środki inwestycyjne przeznaczone zostały na inwestycje i zakupy głównie w działach:

- 1) transport i łączność – 193.101 tys. zł, w tym na:

- infrastrukturę kolejową – 157.198 tys. zł,
 - przejścia graniczne – 13.079 tys. zł,
- 2) przetwórstwo przemysłowe – 63.850 tys. zł, w tym na wsparcie finansowe 13 przedsiębiorstw przez Ministerstwo Gospodarki w trybie i na zasadach wynikających z ustawy z dnia 20 marca 2002 r. o finansowym wspieraniu inwestycji (Dz.U. Nr 41, poz. 363),
 - 3) urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa – 18.519 tys. zł na prace budowlane oraz zakup obiektów dla organizacji polonijnych głównie na Wschodzie przez Kancelarię Senatu R.P.,
 - 4) bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 7.768 tys. zł, z tego na:
 - ochotnicze straże pożarne – 6.208 tys. zł,
 - zadania ratownictwa górskiego i wodnego – 1.560 tys. zł.

W ramach omawianej kategorii dotacji na finansowanie inwestycji jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych ujęta jest kwota 12.746 tys. zł przeznaczona na finansowanie realizowanych w dziale transport i łączność 2 inwestycji wieloletnich, określonych imiennie w załączniku nr 7 do ustawy budżetowej, polegających na rozbudowie i modernizacji Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka oraz rozbudowie pasa startowego i płyty postojowej samolotów w Międzynarodowym Porcie Lotniczym „Katowice” w Pyrzowicach (I etap).

Dotacje na inwestycje i zakupy realizowane przez gminy

Grupa ta obejmuje środki budżetu państwa planowane do przekazania gminom w kwocie 36.049 tys. zł jako dotacje na inwestycje i zakupy z zakresu administracji rządowej oraz realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej.

W trakcie realizacji budżetu wydatki zostały zwiększone o 593.252 tys. zł, tj. do wysokości 629.301 tys. zł i wykonane w wysokości 612.640 tys. zł, tj. w 97,4% planu po zmianach.

Dotacje na inwestycje i zakupy w tej grupie stanowią 7,8% wydatków majątkowych ogółem.

Dotacje przeznaczone zostały głównie na inwestycje i zakupy w działach:

- 1) transport i łączność – 278.164 tys. zł, w tym na:
 - lokalny transport zbiorowy – 135.000 tys. zł (metro),
 - drogi publiczne gminne – 60.916 tys. zł,

- usuwanie skutków klęsk żywiołowych – 27.512 tys. zł,
 - integrację z Unią Europejską – 26.176 tys. zł,
- 2) gospodarka komunalna i ochrona środowiska - 178.404 tys. zł, w tym na:
- gospodarkę ściekową i ochronę wód – 97.751 tys. zł,
 - oświetlenie ulic, placów i dróg – 35.045 tys. zł,
 - integrację z Unią Europejską – 18.683 tys. zł,
- 3) rolnictwo i łowiectwo – 71.832 tys. zł, w tym na:
- infrastrukturę wodociągową i sanitacyjną wsi – 61.882 tys. zł,
 - integrację z Unią Europejską – 6.154 tys. zł.

Dotacje na inwestycje i zakupy własne gmin ustalone w planie po zmianach w kwocie 588.890 tys. zł, zostały zrealizowane w wysokości 573.058 tys. zł, co stanowi 97,3% planu po zmianach.

Dotacje na inwestycje i zakupy z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom ustawami zaplanowane zostały w wysokości 34.372 tys. zł. W trakcie realizacji budżetu zostały zwiększone o 3.739 tys. zł do kwoty 38.111 tys. zł i wykonane w wysokości 37.499 tys. zł, tj. 98,4% planu po zmianach.

Dotacje na inwestycje i zakupy realizowane przez gminy na podstawie porozumień z organami administracji rządowej zaplanowane zostały w wysokości 1.677 tys. zł. W trakcie realizacji budżetu zostały zwiększone o 623 tys. zł do kwoty 2.300 tys. zł i wykonane w wysokości 2.083 tys. zł, tj. 90,6% planu po zmianach.

Dotacje na inwestycje i zakupy realizowane przez powiaty

Grupa ta obejmuje środki budżetu państwa planowane do przekazania powiatom w kwocie 37.712 tys. zł, jako dotacje na inwestycje i zakupy własne, z zakresu administracji rządowej.

W trakcie realizacji budżetu dotacje zostały zwiększone o 495.582 tys. zł, tj. do wysokości 533.294 tys. zł i wykonane w kwocie 529.392 tys. zł, co stanowi 99,3% planu po zmianach.

Dotacje na inwestycje i zakupy w tej grupie stanowią 6,8% wydatków majątkowych ogółem.

Dotacje przeznaczone zostały głównie na inwestycje i zakupy w działach:

- 1) ochrona zdrowia – 262.778 tys. zł, w tym na:
 - szpitale ogólne – 249.005 tys. zł,
 - ratownictwo medyczne – 13.031 tys. zł,
- 2) transport i łączność – 193.773 tys. zł, w tym na:
 - drogi publiczne w miastach na prawach powiatu – 129.508 tys. zł,
 - drogi publiczne powiatowe – 45.018 tys. zł,
 - usuwanie skutków klęsk żywiołowych – 8.368 tys. zł,
- 3) bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 37.658 tys. zł, z tego na:
 - Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej – 34.820 tys. zł,
 - usuwanie skutków klęsk żywiołowych – 2.838 tys. zł,
- 4) oświata i wychowanie – 12.569 tys. zł, w tym na:
 - licea ogólnokształcące – 5.479 tys. zł,
 - szkoły zawodowe – 5.172 tys. zł,
- 5) opieka społeczna – 9.366 tys. zł, w tym na:
 - domy pomocy społecznej – 7.297 tys. zł,
 - ośrodki wsparcia – 1.640 tys. zł.

Dotacje na inwestycje i zakupy własne powiatów ustalone w planie po zmianach w kwocie 493.869 tys. zł, zostały zrealizowane w wysokości 490.042 tys. zł, co stanowi 99,2% planu po zmianach.

Dotacje na inwestycje i zakupy z zakresu administracji rządowej wykonywane przez powiaty zaplanowane zostały w wysokości 37.712 tys. zł. W trakcie realizacji budżetu wydatki te zwiększono o 1.698 tys. zł do kwoty 39.410 tys. zł i wykonano w wysokości 39.335 tys. zł, tj. 99,8% planu po zmianach.

Dotacje na inwestycje i zakupy realizowane przez samorządy województw

Grupa ta obejmuje środki budżetu państwa planowane do przekazywania samorządom województw w kwocie 99.011 tys. zł jako dotacje na inwestycje i zakupy własne oraz z zakresu administracji rządowej.

W trakcie realizacji budżetu wydatki zostały zwiększone o 672.317 tys. zł do kwoty 771.328 tys. zł i wykonane w wysokości 762.191 tys. zł, tj. 98,8% planu po zmianach.

Dotacje na inwestycje i zakupy w tej grupie stanowią 9,8% wydatków majątkowych ogółem.

Dotacje przeznaczone zostały głównie na inwestycje i zakupy w działach:

- 1) rolnictwo i łowiectwo – 241.922 tys. zł w tym na:
 - usuwanie skutków klęsk żywiołowych – 157.383 tys. zł,
 - budowę i utrzymanie urządzeń melioracji wodnych – 78.885 tys. zł,
- 2) ochrona zdrowia – 215.516 tys. zł w tym na:
 - szpitale ogólne – 190.605 tys. zł,
 - inne inwestycje ochrony zdrowia, realizowane w województwie podkarpackim – 13.557 tys. zł,
 - ratownictwo medyczne – 8.011 tys. zł,
- 3) transport i łączność – 148.297 tys. zł, w tym na:
 - drogi publiczne wojewódzkie – 90.686 tys. zł,
 - krajowe pasażerskie przewozy kolejowe – 32.381 tys. zł,
 - lokalny transport zbiorowy – 14.083 tys. zł, w tym 13.083 tys. zł na kompleksową przebudowę tramwajowej infrastruktury technicznej w aglomeracji katowickiej,
- 4) kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – 67.696 tys. zł, w tym na:
 - teatry muzyczne, opery, operetki – 23.455 tys. zł,
 - filharmonie, orkiestry, chóry i kapele – 21.632 tys. zł,
 - centra kultury i sztuki – 7.630 tys. zł,
- 5) gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 28.561 tys. zł, w tym na budowę Wodociągu Północnego II etap w województwie mazowieckim – 14.989 tys. zł oraz linii ozonu i węgla aktywnego dla Zakładu Produkcji Wody w Goczałkowicach w województwie śląskim – 13.500 tys. zł.

Dotacje na inwestycje i zakupy własne samorządów województw zaplanowano w wysokości 30.000 tys. zł. W trakcie wykonywania budżetu wydatki na ten cel zostały zwiększone o 507.647 tys. zł, tj. do wysokości 537.647 tys. zł i wykonane w wysokości 528.522 tys. zł, co stanowi 98,3% planu po zmianach.

Dotacje na inwestycje i zakupy z zakresu administracji rządowej wykonywane przez samorządom województw zaplanowane zostały w wysokości 69.011 tys. zł. W trakcie

realizacji budżetu zostały zwiększone o 164.170 tys. zł do kwoty 233.181 tys. zł i wykonane w wysokości 233.169 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach.

Dotacje na inwestycje i zakupy realizowane przez samorządy województw na podstawie porozumień z organami administracji rządowej, ustalone w planie po zmianach w kwocie 500 tys. zł, zostały zrealizowane w pełnej wysokości, tj. 100% planu po zmianach.

Poniższe zestawienie przedstawia wydatki majątkowe według działów.

Wyszczególnienie	Wykonanie 2001 r.	Ustawa budżetowa na 2002 r.	Budżet po zmianach	Wykonanie 2002 r.	5:4	5:2
	w tys. złotych				%%	
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem	6.420.009	8.210.312	8.142.903	7.811.366	95,9	121,7
Rolnictwo i łowiectwo	247.278	151.814	383.860	382.192	99,6	154,6
Rybołówstwo i rybactwo	969	6.522	7.765	7.764	100,0	801,2
Górnictwo i kopalnictwo	950	600	600	600	100,0	63,2
Przetwórstwo przemysłowe	5.970	2.813	84.435	83.290	98,6	139,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	1.124		1.158	1.158	100,0	103,0
Handel	1.426	12.183	15.126	15.025	99,3	x)
Transport i łączność	1.492.430	1.353.140	2.560.916	2.504.459	97,8	167,8
Turystyka	970	745	4.283	4.245	99,1	437,6
Gospodarka mieszkaniowa	64.034	24.783	1.733	1.724	99,5	2,7
Działalność usługowa	170.509	6.375	83.735	82.643	98,7	48,5
Informatyka	1.187	1.132	1.247	1.247	100,0	105,1
Nauka	413.463	175.100	175.252	175.252	100,0	42,4
Administracja publiczna	231.437	201.300	285.070	275.415	96,6	119,0
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	114.649	106.269	133.065	132.076	99,3	115,2
Obrona narodowa	1.246.157	1.583.151	1.914.067	1.913.808	100,0	153,6
Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	2.141	1.690	1.785	1.785	100,0	83,4
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona p.poż.	191.468	199.452	214.741	214.660	100,0	112,1
Wymiar sprawiedliwości	127.925	181.283	206.542	206.460	100,0	161,4
Różne rozliczenia		3.526.184	249.571			
Oświata i wychowanie	287.231	2.516	294.684	293.377	99,6	102,1
Szkolnictwo wyższe	282.941	290.160	325.985	325.939	100,0	115,2
Ochrona zdrowia	1.021.762	316.352	837.679	833.265	99,5	81,6
Opieka społeczna	57.372	3.624	13.580	13.571	99,9	23,7
Edukacyjna opieka wycho- wawcza	14.876	4.065	10.721	10.641	99,3	71,5
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	235.589	36.115	216.614	212.862	98,3	90,4
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	132.803	13.504	88.999	88.226	99,1	66,4
Ogrody botaniczne i zoolo- giczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	11.305	8.212	11.380	11.376	100,0	100,6
Kultura fizyczna i sport	62.044	1.228	18.310	18.308	100,0	29,5

x) wskaźnik powyżej tysiąca

Omówienie wykonania wydatków majątkowych w 2002 r. w ujęciu finansowym i rzeczowym przedstawiono w poszczególnych częściach.

Wydatki i dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na finansowanie poszczególnych inwestycji wieloletnich ujętych w załączniku nr 7 do ustawy budżetowej oraz pozostałe dane liczbowe, które ministrowie i wojewodowie przekazali Ministrowi Finansów, zawiera tablica nr 8 „Informacja o przebiegu finansowania inwestycji wieloletnich realizowanych przez inwestorów podlegających ministrom i wojewodom – wymienionych w załączniku nr 7 do ustawy budżetowej na rok 2002, według stanu na 31 grudnia 2002 r.”.

3.6. Wydatki budżetowe na inwestycje wieloletnie

Na finansowanie inwestycji wieloletnich wydatkowano w 2002 r. 1.097.962 tys. zł, tj. 14,1% wykonanych wydatków majątkowych ogółem – wynoszących 7.811.366 tys. zł.

Wykaz inwestycji wieloletnich w 2002 r., stanowiący załącznik nr 7 do ustawy budżetowej ujmuje 41 przedsięwzięć realizowanych przez administrację rządową.

Zakres podmiotowy „Wykazu...” nie różni się od zakresu podmiotowego „Wykazu inwestycji wieloletnich w 2001 r.”, gdyż nadal grupuje inwestycje wieloletnie jednostek budżetowych, innych jednostek sektora finansów publicznych oraz jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych. Inwestycje własne samorządów województw, powiatów i gmin współfinansowane ze środków budżetu państwa (do 2000 r. wpisywane do załącznika do ustawy budżetowej), w konsekwencji wejścia w życie ustawy z dnia 12 maja 2000 r. o zasadach wspierania rozwoju regionalnego (Dz.U. Nr 48, poz. 550 z późn. zm.), zostały objęte kontraktami wojewódzkimi i dofinansowywane były z rezerwy celowej przeznaczonej na dotacje celowe na dofinansowanie zadań wynikających z kontraktów wojewódzkich, zaplanowanej na 2002 rok w wysokości 1.100.000 tys. zł.

Wymienione w załączniku nr 7 inwestycje wieloletnie finansowane są w okresie realizacji w całości, lub dofinansowywane, przez dysponentów następujących części: Obrona Narodowa, Sprawiedliwość, Szkolnictwo Wyższe, Transport, Sprawy Wewnętrzne, Zdrowie oraz części: 85/06 województwo lubelskie, 85/20 województwo podlaskie i 85/24 województwo śląskie.

Spośród 41 przedsięwzięć realizowanych w 2002 roku, 22 stanowią inwestycje kontynuowane z roku 2001, natomiast 19 – to nowe tytuły inwestycji komunikacyjnych. Są nimi:

- obwodnice siedmiu miast: Sochaczewa, miasta Piaski, Wolina, Białobrzegów, Jędrzejowa, Krakowa i Poznania,
- cztery inwestycje prowadzone na poszczególnych odcinkach autostrady A-4: Sośnica – Murckowska, Wrocław – Krzywa, Kleszczów – Sośnica, Nogawczyce – Kleszczów,
- przebudowa i wzmocnienie nawierzchni dróg krajowych nr: 4, 6, 7, 8, 50,
- budowa dwóch dróg ekspresowych: Żywiec-Zwardoń oraz Bielsko-Biała – Cieszyn,
- realizacja II etapu budowy węzła Radzikowskiego w Krakowie.

Znaczące, w porównaniu do 2001 r., zwiększenie liczby inwestycji komunikacyjnych w załączniku nr 7 do ustawy budżetowej jest konsekwencją zmian w klasyfikacji wydatków

związanych z modernizacją dróg krajowych i ekspresowych. Wydatki te klasyfikowane dotychczas jako bieżące, obecnie są wydatkami inwestycyjnymi.

Inwestycje wieloletnie realizowane były w 2002 roku w pięciu działach gospodarki: transport i łączność (26 inwestycji), bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa (1), wymiar sprawiedliwości (1), szkolnictwo wyższe (4), ochrona zdrowia (9).

Do zakończenia w 2002 r. przewidziano 4 przedsięwzięcia:

- Kompleks Nauk Biologicznych, realizowany w ramach budowy Kampusu 600-lecia Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie,
- budowę Alei Prymasa Tysiąclecia, drogi krajowej nr 2a/18a w Warszawie,
- budowę Trasy Armii Krajowej, drogi nr 18a w Warszawie,
- Instytut Pediatrii w Białymstoku.

Planowana wartość kosztorysowa czterech inwestycji przewidzianych do zakończenia, wynosząca 686.728 tys. zł, stanowi 5,7% wartości kosztorysowej ogółem, określonej dla 41 inwestycji wieloletnich realizowanych w 2002 roku – na 12.087.775 tys. zł, a stan ich realizacji przedstawia się następująco.

Dokończenie Kompleksu Nauk Biologicznych.

Zadanie wyodrębnione zostało w roku 2002 jako dokończenie inwestycji wieloletniej Kompleks Nauk Biologicznych, zamkniętej i rozliczonej na dzień 31 grudnia 2001 r. W ramach zadania „Dokończenie Kompleksu Nauk Biologicznych – inwestycji wieloletniej” realizowane były obiekty Zespołu Dydaktyczno-Bibliotecznego i Wejścia Głównego o kubaturze 43.680 m³ i powierzchni 8.200 m². W ustawie budżetowej na rok 2002 wartość kosztorysowa dokończenia tego obiektu została określona w wysokości 14.040 tys. zł, z czego środki budżetu państwa wynosić miały 13.342 tys. zł, a środki współinwestorów – 698 tys. zł. Wartość ta wynikała z waloryzacji kwoty ujętej w zapisach w ustawie budżetowej na rok 2001 w pozycji nakłady do poniesienia w roku 2002 w zakresie zadania dotyczącego Kompleksu Nauk Biologicznych, bez uwzględnienia blokady środków finansowych na inwestycje, dokonanej w grudniu 2001 r. W tej sytuacji nie było możliwości zakończenia zadania w terminie określonym w ustawie budżetowej, tj. w roku 2002. Opracowane dla Uniwersytetu Jagiellońskiego przez Generalnego Realizatora Inwestycji zbiorcze zestawienie kosztów określiło wartość kosztorysową zadania na kwotę 19.949 tys. zł. Wymagało to wprowadzenia zmian polegających na aktualizacji wartości kosztorysowej oraz uwzględnienia środków z budżetu państwa na rok 2003 w wysokości 5.909 tys. zł i przesunięcia terminu zakończenia zadania na 2003 r. We wrześniu 2002 r. roboty zostały zakończone w zakresie niezbędnym do przekazania do użytkowania i decyzją Prezydenta Miasta

Krakowa o pozwoleniu na użytkowanie, obiekt przekazano do eksploatacji. Obiekt posiada 6 sal dydaktycznych, 2 sale biblioteczne oraz salę audytoryjną na 400 miejsc, a także 4 sale komputerowe. Przekazane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu środki w wysokości 13.342 tys. zł zostały w całości wydatkowane. Również wspóln inwestorzy zaangażowali deklarowaną wcześniej kwotę 698 tys. zł. Do końca 2002 roku prowadzone były roboty objęte zakresem umowy a w styczniu 2003 r. dokonano odbioru końcowego i wystawiono fakturę końcową. Zobowiązanie w wysokości 5.909 tys. zł zostanie pokryte z dotacji celowej przyznanej Ministerstwu Edukacji Narodowej i Sportu na 2003 rok.

Budowa Alei Prymasa Tysiąclecia, droga krajowa nr 2a/18a w Warszawie

Zadanie zakończone w 2002 roku.

W 2002 r. sfinansowano następujący zakres rzeczowy robót:

- doświetlenie pod wiaduktami PKP w ul. Kasprzaka i pod estakadami, zainstalowano 50 szt. opraw i 1.060 m przewodów;
- wykonano ścieżkę rowerową i ciągi piesze – zainstalowano 31 szt. latarni oraz 1.210 m kabli oświetleniowych,
- dokonano uzupełnień zieleni poprzez dosadzanie drzew i krzewów oraz pnączy wzdłuż ekranów akustycznych dla zwiększenia efektu wyciszenia i poprawienia estetyki,
- dokończono wymianę okien na dźwiękoszczelne w budynkach wzdłuż Alei Prymasa Tysiąclecia,
- wykonano zabezpieczenia anty – graffiti wszystkich obiektów inżynierskich – 12.523 m²,
- wykonano reduktory hałasu na istniejące ekrany dźwiękochłonne zalecane ekspertyzą,
- zmodernizowano sterowanie oświetleniem w tunelach pod PKP Warszawa-Zachodnia, zainstalowano kamerę sterującą i ułożono 210 m kabli sygnalizacyjnych,
- zakończono i uruchomiono kładkę dla pieszych z windami dla niepełnosprawnych przy ul. Bema wraz z sygnalizacją i oznakowaniem,
- dokończono porządkowanie terenu pod wiaduktami nad ul. Obozową,
- uruchomiono dwa dźwigi osobowe dla niepełnosprawnych na wiadukcie przy ul. Obozowej,
- dokończono przebudowę ul. Obozowej od Al. Prymasa Tysiąclecia do ul. Wawrzyszewskiej – wykonano 650 m² podbudowy oraz 3.657 m² nawierzchni bitumicznej,
- uzupełniono fragment chodnika wzdłuż jezdni wschodniej na odcinku Wolska–Górczewska oraz wykonano dodatkowe zabezpieczenie przed niekontrolowanymi

przejazdami z jezdni lokalnej wschodniej na jezdnię główną na odcinku Górczewska–Obozowa,

- wykonano zabezpieczenie przed dewastacją skarp pod wiaduktem PKP wraz z ich poszerzeniem,
- zamontowano 8 szt. informatorów bramowych bocznych,
- zdemontowano zasilenie w energię placu budowy (słupy, przewody).

W wyniku ocen porealizacyjnych, zmniejszył się zakres niezbędnych do wykonania zabezpieczeń akustycznych. Wykazane zobowiązania w wysokości 35 tys. zł są wynikiem przedłożonego przez Zarząd Miasta Warszawy w styczniu 2003 r. do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad rozliczenia za IV kwartał 2002 r. Zobowiązanie zostało uregulowane.

Budowa Trasy Armii Krajowej, droga nr 18a w Warszawie

Zadanie zakończone w 2002 roku.

W 2002 r. finansowany był następujący zakres rzeczowy robót, dotyczący budowy:

- I. Parkingu Powązki i Wagi dla samochodów ciężarowych do sprawdzania obciążenia na oś.

Wykonano parking z kostki betonowej wraz z zatokami, chodnikami, oświetleniem, odwodnieniem i robotami ogrodniczymi. Uzyskane efekty inwestycyjne to m.in.: parking z kostki betonowej – 2.967,5 m², zatoki betonowe – 790 m², asfaltobeton – 2.551,5 m², krawężnik kamienny – 325 m, chodniki z kostki betonowej – 1.317,5 m², bariery ochronne – 345 m.

Oświetlenie - w ramach tego zadania zainstalowano: kable oświetleniowe – 560 m i 12 szt. słupów oświetleniowych.

Odwodnienie – w ramach zadania wykonano: kanalizację z rur – 202 m, wypusty ściekowe – 7 szt. oraz 8 studni.

Roboty ogrodnicze - w ramach robót ogrodniczych wykonano m.in. wykopy, nasypy, trawniki, wycinkę drzew, przesadzanie drzew, przesadzanie krzewów, zabezpieczenie drzew.

- II. Ścieżki rowerowej na trasie Armii Krajowej – odcinek od Al. Prymasa 1000-lecia do ul. Powązkowskiej.

Ścieżka została wykonana z kostki betonowej na długości 2 x 1243 m wraz z ustawieniem krawężników gazonowych. Wykonano roboty ogrodnicze na powierzchni 5.762 m².

III. Na odcinku Trasy Armii Krajowej od Al. Prymasa Tysiąclecia do rzeki Wisły wykonano dodatkowe zabezpieczenia akustyczne.

Zainstalowano m.in. pale, słupy, dokonano wypełnienia panelami akustycznymi aluminiowymi powierzchni – 4.325 m². Podwyższony został ekran „Zielona Ściana” o powierzchni 272 m².

IV. Budowa wind dla osób niepełnosprawnych na skrzyżowaniu Trasy Armii Krajowej z ul. Słowackiego.

W ramach tego zadania zrealizowano m.in. roboty budowlane i montaż 4 platform podnośników, wykonano zasilanie kablowe i energetyczne.

Instytut Pediatrii w Białymstoku

Inwestycja została zakończona i rozliczona w 2002 roku.

Środki budżetowe zostały przeznaczone w 2002 r. na sfinansowanie:

- wykonania robót budowlano-montażowych (wykończeniowych) m.in. w budynkach:
A – blok łóżkowy, B – blok operacyjny, C – blok mieszczący rehabilitację, diagnostykę obrazową, rtg oraz w budynku M - stanowiącym blok diagnostyczno – laboratoryjny,
- dokończenia wyposażania budynków zgodnie z planem zakupów (pierwsze wyposażenie).

Podstawowym efektem inwestycyjnym jest blok łóżkowy liczący 388 łóżek szpitalnych mieszczący się w budynku 8-mio kondygnacyjnym. Na siedmiu kondygnacjach bloku łóżkowego mieści się 11 klinik łóżkowych i zabiegowych oraz innych jednostek szpitalnych, przeznaczonych do hospitalizacji i leczenia chorych dzieci: trzy Kliniki Chorób Dzieci (I, II i III), Klinika Neurologii, Klinika Okulistyki, Klinika Otolaryngologii, Klinika Chirurgii, Klinika Ortopedii, Klinika Onkologii, Oddział Intensywnej Opieki Medycznej wraz z Oddziałem Pooperacyjnym, Stacja Dializ, Oddział Obserwacyjno-Izolacyjny.

Na niskim parterze bloku „A” zlokalizowana jest stołówka z zapleczem oraz szatnie personelu, zaś w kondygnacji technicznej przestrzeń instalacyjna.

Ponadto zrealizowano inne obiekty, w tym m.in. łącznik do Zakładu Rehabilitacji, budynek mieszczący Zespół Specjalistycznych Przychodni Przyklinicznych wszystkich specjalności, budynek dydaktyczno-administracyjny, blok kuchni centralnej obsługujący szpital dziecięcy oraz szpital dla dorosłych, tunel komunikacyjny.

W 2002 roku zakończono również realizację inwestycji wieloletniej p.n. „Rozbudowa i modernizacja Centralnego Szpitala Klinicznego Wojskowej Akademii Medycznej

w Warszawie, ul. Szaserów”, finansowanej z części 29 Obrona Narodowa. Ogółem przekazano do użytkowania 53.050,0 m³ kubatury. Zasadniczy zakres rzeczowy przekazanego obiektu stanowi: kuchnia z zapleczem dla całego szpitala, magazyny żywnościowe, apteka szpitalna, laboratoria, gabinety zabiegowe, Zakładowa Służba Zdrowia. Ogólny koszt inwestycji wyniósł 62.381,2 tys. zł. (zgodnie z zatwierdzoną wartością kosztorysową). Na koniec realizacji nie wystąpiły zobowiązania finansowe. Plan wydatków budżetowych w 2002 roku nie uległ zmianie.

Zgodnie z ustawą budżetową na realizację inwestycji wieloletnich w 2002 r. zaplanowano wydatkowanie środków finansowych w kwocie 1.790.069 tys. zł, z tego:

- środków z budżetu państwa – 679.668 tys. zł,
- środków kredytowych i pożyczkowych – 525.700 tys. zł,
- środków własnych – 217.290 tys. zł (z tego: środków inwestora 205.592 tys. zł, środków współinwestorów 11.698 tys. zł),
- środków funduszy, PHARE, ISPA – 367.411 tys. zł.

Z informacji, które ministrowie i wojewodowie przekazali Ministerstwu Finansów, wynika, że faktycznie zrealizowane nakłady były niższe i wyniosły 1.253.228 tys. zł. Nakłady te zostały sfinansowane:

- przez budżet państwa – 961.879 tys. zł,
- środkami kredytowymi i pożyczkowymi – 47.870 tys. zł,
- środkami własnymi – 62.624 tys. zł,
- środkami funduszy, PHARE, ISPA – 180.855 tys. zł.

Wydatki ogółem poniesione na zapłacenie faktur za realizację inwestycji wieloletnich wyniosły 1.243.874 tys. zł i zostały – również według danych przekazanych przez ministrów i wojewodów – przeznaczone na sfinansowanie:

- 1) płatności pozostających do uregulowania z roku ubiegłego – 74.206 tys. zł,
- 2) dokumentacji – 50.363 tys. zł,
- 3) wykonanych robót ziemnych – 134.511 tys. zł,
- 4) zakupu gruntów – 6.425 tys. zł,
- 5) wykonanych robót budowlano-montażowych – 734.913 tys. zł,
- 6) zakupu środków trwałych – 15.321 tys. zł,
- 7) zakupu pierwszego wyposażenia – 25.384 tys. zł,

8) innych kosztów inwestycji – 202.751 tys. zł.

W kwocie poniesionych w 2002 r. wydatków ogółem największy udział (59,1%) stanowią wydatki przeznaczone na realizację robót budowlano-montażowych.

Wydatki poniesione na zapłacenie faktur za realizację inwestycji wieloletnich, wynoszące 1.243.874 tys. zł, były niższe o 9.354 tys. zł od przekazanych na ten cel środków (ze wszystkich źródeł finansowania) w kwocie 1.253.228 tys. zł. Niewykorzystane środki budżetowe zostały zwrócone.

Porównanie wielkości środków zaplanowanych z poszczególnych źródeł finansowania z kwotami środków przeznaczonych na ich realizację – według układu, w jakim jest skonstruowany załącznik nr 7 do ustawy budżetowej, pozwala stwierdzić, co następuje.

Wydatki budżetowe zaplanowane w ustawie budżetowej na finansowanie 41 inwestycji wieloletnich państwowych jednostek budżetowych, innych jednostek sektora finansów publicznych oraz jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych w kwocie 679.668 tys. zł zostały zwiększone w trakcie realizacji budżetu o 436.636 tys. zł – do wysokości 1.116.304 tys. zł.

Wydatki te zostały wykonane w kwocie o 154.425 tys. zł niższej, wynoszącej 961.879 tys. zł (bez uwzględnienia wydatków niewygasających), stanowiącej 141,5% planu rocznego określonego ustawą budżetową oraz 86,2% planu po zmianach.

Zwiększenie planu wydatków o wymienione powyżej 436.636 tys. zł (występujące w części 39 Transport) polegało na uruchomieniu środków pięciu rezerw celowych, z tego:

- 1) rezerwy na usuwanie skutków powodzi i osuwisk (poz. 6) – 12.483 tys. zł,
z przeznaczeniem na realizację budowy Południowego Obejścia Krakowa (l.p.14),
- 2) rezerwy celowej (poz. 7) kredyt na usuwanie skutków powodzi – 41.026 tys. zł,
również z przeznaczeniem na budowę Południowego Obejścia Krakowa, (l.p. 14),
- 3) rezerwy celowej (poz. 8) kredyty na infrastrukturę drogową i portową – 320.127 tys. zł,
z tego na sfinansowanie wydatków związanych z realizacją:
 - budowy obwodnicy Poznania w ciągu autostrady A-2 (l.p. 19) – 145.703 tys. zł,
 - budowy autostrady A-4, odcinka Sośnica-Murckowska (l.p.20) – 137.283 tys. zł,
 - przebudowy, modernizacji autostrady A-4 Wrocław-Krzywa (l.p. 23) – 8.500 tys. zł,
 - budowy autostrady A-4, odcinka Nogawczyce – Kleszczów (l.p. 27) – 28.641 tys. zł,
- 4) rezerwy celowej (poz. 70) budowa i modernizacja dróg krajowych – 53.000 tys. zł,

z przeznaczeniem na:

- budowę Południowego Obejścia Krakowa (l.p.14) – 33.000 tys. zł,
 - budowę drogi ekspresowej Bielsko Biała – Cieszyn (l.p. 22) – 20.000 tys. zł,
- 5) rezerwy celowej (71) – program rozwoju sieci autostrad – 10.000 tys. zł,
z przeznaczeniem na przebudowę, modernizację autostrady A-4 Wrocław-Krzywa (l.p. 23).

W części budżetowej 46 Zdrowie miało miejsce przemieszczenie środków budżetu państwa pomiędzy inwestycjami wieloletnimi, nie wpływające na wielkość planu wydatków ogółem.

Zgodnie z uchwałą Nr 240/2002 Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 2002 r. w sprawie zmiany wykorzystania środków budżetowych przeznaczonych w 2002 r. na finansowanie inwestycji wieloletnich i Opinią nr 44 Komisji Finansów Publicznych do Rady Ministrów sprawie zmiany wykorzystania środków budżetowych przeznaczonych na finansowanie inwestycji wieloletnich, uchwaloną na posiedzeniu w dniu 12 listopada 2002 r., uległy przemieszczeniu środki z budżetu państwa zaplanowane na finansowanie w 2002 r. trzech inwestycji wieloletnich, realizowanych w dziale 851-Ochrona zdrowia, imiennie wymienionych pod liczbami porządkowymi 32, 33 i 35 załącznika nr 7 do ustawy budżetowej na rok 2002, tj. na:

- budowę Szpitala Chirurgii Plastycznej w Polanicy Zdroju,
- budowę Instytutu Hematologii i Transfuzjologii w Warszawie,
- Centrum Kliniczne Akademii Medycznej we Wrocławiu.

Zmiana polega na zmniejszeniu o 11.429 tys. zł, kwoty dotacji zaplanowanej na finansowanie budowy Szpitala Chirurgii Plastycznej w Polanicy Zdroju oraz o 4.147 tys. zł, kwoty dotacji zaplanowanej na finansowanie budowy Instytutu Hematologii i Transfuzjologii w Warszawie i zwiększeniu, w łącznej kwocie wynoszącej 15.576 tys. zł, dotacji celowej na finansowanie Centrum Klinicznego Akademii Medycznej we Wrocławiu.

Grupa środków określona w ustawie budżetowej jako „środki własne”, zaplanowana w wysokości 217.290 tys. zł, została przekazana na finansowanie inwestycji wieloletnich również w kwocie niższej, wynoszącej 62.624 tys. zł. Środki ujęte w tej grupie, niższe od deklarowanych na etapie opracowywania planu, zostały przeznaczone na inwestycje realizowane przez ministrów właściwych do spraw szkolnictwa wyższego, transportu, spraw wewnętrznych.

Na finansowanie 13 inwestycji wieloletnich ujętych w wykazie planowanych wydatków budżetu państwa, które w 2002 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego oraz objętych Planem finansowym wydatków, których planowanym źródłem finansowania są przychody z kredytów zagranicznych oraz wydatków przeznaczonych na współfinansowanie programów i projektów realizowanych z nie podlegających zwrotowi środków pochodzących ze źródeł

zagranicznych, stanowiących, odpowiednio, Załączniki Nr 1 i Nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 2002 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2002 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego, została zaplanowana kwota 136.083 tys. zł. Inwestycjami tymi są:

<u>Część budżetowa</u> <u>Nazwa inwestycji</u>	<u>Lp.</u> <u>w załączniku</u> <u>nr 7</u>	<u>Kwota</u> <u>(tys. zł)</u>	<u>Termin</u> <u>realizacji</u>
38 Szkolnictwo wyższe			
- rozbudowa Kampusu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza Poznań-Morasko	4	7.668	30.06.2003
- budowa Biblioteki Głównej Uniwersytetu Wrocławskiego	5	5.200	30.06.2003
- budowa zespołu obiektów dydaktyczno- socjalnych Collegium Polonicum w Słubi- cach, będąca wkładem strony polskiej do Uniwersytetu Europejskiego „Viadrina” we Frankfurcie nad Odrą	6	4.640	30.06.2003
razem		17.508	
39 Transport			
- budowa obwodnicy miasta Piaski w ciągu drogi krajowej nr 17	10	5.000	30.06.2003
- budowa obwodnicy Jędrzejowa w ciągu drogi krajowej nr 7	13	6.280	20.12.2003
- budowa Południowego Obejścia Krakowa	14	23.000	20.12.2003
- budowa obwodnicy Poznania w ciągu autostrady A-2	19	26.757	20.12.2003
- wzmocnienie nawierzchni drogi krajowej nr 7 Gdańsk-Warszawa-Chyżne na odc. od granicy Gdańska do Jazowa z przebu- dową mostu nad rz. Wisłą w Kiezmarku	21	2.797	20.12.2003
- budowa autostrady A-4 odc. Kleszczów- Sośnica	26	11.174	20.12.2003
razem		75.008	
42 Sprawy wewnętrzne			
- Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej	29	2.474	30.06.2003
46 Zdrowie			
- budowa Szpitala Chirurgii Plastycznej w Polanicy Zdroju	32	18.353	30.06.2003

- budowa Instytutu Hematologii i Transfuzjologii w Warszawie	33	4.540	31.05.2003
razem		22.893	
cz. 85/20 województwo podlaskie			
- rozbudowa i modernizacja międzynarodowego drogowego przejścia granicznego w Kuźnicy	39	18.200	30.06.2003
Ogółem 13 inwestycji wieloletnich		136.083	

Wykonanie planowanych wydatków budżetowych na finansowanie inwestycji wieloletnich, z uwzględnieniem wydatków niewygasających wymienionej powyżej kwocie 136.083 tys. zł, przedstawia się następująco:

w tys. zł

Dział	Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2002 r.	Budżet po zmianach	Środki przekazane na finansowanie inwestycji wieloletnich w 2002 r.	Wydatki niewygasające	Wykonanie za 2002 r. z uwzględnieniem wydatków niewygasających (5 + 6)	%% (7:4)
1	2	3	4	5	6	7	8
600	Transport i łączność	362.550	799.186	687.641	93.208	780.849	97,7
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	49.048	49.048	46.574	2.474	49.048	100,0
755	Wymiar sprawiedliwości	32.286	32.286	32.286	0	32.286	100,0
803	Szkolnictwo wyższe	94.827	94.827	77.319	17.508	94.827	100,0
851	Ochrona zdrowia	140.957	140.957	118.059	22.893	140.952	100,0
R a z e m		679.668	1.116.304	961.879	136.083	1.097.962	98,4

Transport i łączność

Wydatki budżetowe na inwestycje wieloletnie w dziale transport i łączność finansowane były przez dysponentów następujących części budżetowych: 39 Transport, 85/06 województwo lubelskie, 85/20 województwo podlaskie oraz 85/24 województwo śląskie.

W ustawie budżetowej na powyższy cel zaplanowano kwotę 362.550 tys. zł. W trakcie realizacji budżetu wydatki te zostały zwiększone tylko w części 39 Transport o 436.636 tys. zł, do wysokości 799.186 tys. zł.

Wydatki budżetowe zrealizowane w wysokości 780.849 tys. zł stanowiącej 97,7% planu po zmianach, z uwzględnieniem wydatków niewygasających w kwocie 93.208 tys. zł, zostały przeznaczone na finansowanie:

- budowy ciągu obwodnicowego Młodzieszyn-Sochaczew – 35.187 tys. zł,
- budowy Alei Prymasa Tysiąclecia, droga krajowa nr 2a/18a w Warszawie – 14.205 tys. zł,
- budowy Trasy Armii Krajowej, droga nr 18a w Warszawie – 12.421 tys. zł,
- budowy obwodnicy miasta Piaski w ciągu drogi krajowej nr 17 – 5.000 tys. zł,
cała kwota środków ujęta jest w wydatkach niewygasających,
- budowy obwodnicy Wolina w ciągu drogi krajowej nr 3 wraz z budową mostu przez rzekę Dziwnę, estakadami i dojazdami – 10.000 tys. zł,
- budowy obwodnicy Białobrzegów wraz z mostem przez rzekę Pilicę w ciągu drogi krajowej nr 7 – 15.106 tys. zł,
- budowy obwodnicy Jędrzejowa w ciągu drogi krajowej nr 7 – 6.943 tys. zł,
(w wydatkach niewygasających – 6.280 tys. zł),
- budowy Południowego Obejścia Krakowa – 106.809 tys. zł,
(w wydatkach niewygasających ujęto 23.000 tys. zł),
- przebudowy drogi nr 8 Wolbórz-Polichno – 8.000 tys. zł,
- wzmocnienia drogi nr 50 Sochaczew-Grójec - 8.300 tys. zł,
- wzmocnienia nawierzchni drogi nr 4 odcinek Kraków-Targowisko – 3.000 tys. zł,
- budowy drogi ekspresowej S-69 Żywiec-Zwardoń – 5.000 tys. zł,
- budowy obwodnicy Poznania w ciągu autostrady A-2 – 179.703 tys. zł,
(w wydatkach niewygasających ujęto 26.757 tys. zł),
- budowy autostrady A-4 odcinek Sośnica-Murckowska – 170.683 tys. zł,
- wzmocnienia nawierzchni drogi krajowej nr 7 Gdańsk-Warszawa-Chyżne na odc. od granicy Gdańska do Jazowa z przebudową mostu nad rz. Wisłą w Kiezmarnu - 6.093 tys. zł,
(w wydatkach niewygasających ujęto 2.797 tys. zł),
- budowy drogi ekspresowej Bielsko Biała – Cieszyn – 25.100 tys. zł,
- przebudowy, modernizacji autostrady A-4 Wrocław-Krzywa – 19.348 tys. zł,
- budowy węzła Radzikowskiego II etap – 1.280 tys. zł,
- przebudowy drogi krajowej nr 6 na odcinku Goleniów-Nowogard – 2.500 tys. zł,
- budowy autostrady A.4 na odcinku Kleszczów-Sośnica – 13.720 tys. zł,
(w wydatkach niewygasających ujęto 11.174 tys. zł),
- budowy autostrady A-4 odcinek Nogawczyce-Kleszczów – 54.241 tys. zł,

- rozbudowy i modernizacji Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka – 2.466 tys. zł,
- Drogowego Przejścia Granicznego w Dorohusku – 13.106 tys. zł,
- rozbudowy i modernizacji międzynarodowego drogowego przejścia granicznego w Kuźnicy – 46.358 tys. zł,
(w wydatkach niewygasających ujęto 18.200 tys. zł),
- Drogowego Przejścia Granicznego Zwardoń-Myto – 6.000 tys. zł,
- I etapu rozbudowy pasa startowego oraz płyty postojowej samolotów w Międzynarodowym Porcie Lotniczym „Katowice” w Pyrzowicach – 10.280 tys. zł.

Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Wydatki na finansowanie kontynuowanej inwestycji wieloletniej p.n. „Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej” realizowanej w dziale bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, zostały zaplanowane w wysokości 49.048 tys. zł. Kwota ta nie była zmieniana w trakcie realizacji budżetu i została wykonana w 100,0%. W wykazie wydatków niewygasających ujęto 2.474 tys. zł.

Środki budżetowe zostały przeznaczone na finansowanie kontynuacji budowy 16 krajowych baz sprzętu specjalistycznego Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

W ramach robót budowlano-montażowych kontynuowano realizację 63 zadań inwestycyjnych oraz wyposażono obiekty w sprzęt specjalistyczny. Całkowicie zakończono i przekazano do użytkowania 15 zadań:

- strażnicę w Bydgoszczy, woj. kujawsko-pomorskie,
- obiekt JRG w Zambrowie, woj. podlaskie,
- strażnicę w Gdyni, woj. pomorskie,
- strażnicę w JRG Gdańsk, woj. pomorskie,
- strażnicę w JRG Starogard Gdański, woj. pomorskie,
- strażnicę w Sosnowcu, woj. śląskie,
- obiekt JRG w Piekarach Śląskich, woj. śląskie,
- strażnicę w Łęczycy, woj. łódzkie,
- strażnicę w Nowym Sączu, woj. małopolskie,
- strażnicę w Kętrzynie, woj. warmińsko-mazurskie,

- obiekty JRG w Mielcu, woj. podkarpackie,
- strażnicę w Pyrzycach, woj. zachodniopomorskie,
- obiekty JRG w Stargardzie Szczecińskim, woj. zachodniopomorskie,
- nadbudowę obiektu strażnicy w Mławie, woj. mazowieckie,
- strażnicę w Świebodzicach, woj. dolnośląskie,

do częściowego użytkowania przekazano

- strażnicę w Miechowie, woj. małopolskie.

Obiekty zostały wyposażone m.in. w następujący sprzęt specjalistyczny: ciężki samochód ratownictwa drogowego, samochód drabinę, samochód ratownictwa technicznego, samochody do ograniczania stref skażeń, samochód ratowniczo-gaśniczy, sprzęt łączności (radiotelefony bazowe, radiotelefony przewoźne).

Wymiar sprawiedliwości

Wydatki na inwestycję wieloletnią realizowaną przez ministra właściwego do spraw sprawiedliwości p.n. „Budowa Aresztu Śledczego w Piotrkowie Trybunalskim” zostały zaplanowane w ustawie budżetowej w kwocie 32.286 tys. zł. Wydatki te, nie zmieniane w realizacji budżetu, zostały wykonane w 100,0%.

Inwestycja została rozpoczęta we wrześniu 2000 r. w 36 miesięcznym cyklu realizacyjnym.

Rok 2002 był zasadniczym rokiem realizacji inwestycji wieloletniej w Piotrkowie Trybunalskim. Przy zaplanowanych nakładach inwestycyjnych w wysokości 32.286 tys. zł wykonano plan w 100,0%. Wykonano wszystkie obiekty kubaturowe przewidziane do realizacji w tym roku.

W okresie 28 miesięcy realizacji inwestycji wykonano wszystkie przewidziane dokumentacją budynki i budowle kubaturowe o łącznej kubaturze 86 tys. m³ i 18 tys. m² powierzchni użytkowej.

Są to:

- kompleks budynków zakwaterowania, obejmujący dwa skrzydła penitencjarne połączone od strony północnej poprzez łącznik z budynkiem usługowym, zaś od strony południowej z budynkiem sali sportowej,
- budynek gospodarczy posiadający kuchnię i pralnię oraz magazyny żywnościowe,
- budynek rozdzielni WN,
- budynek garażowy,
- budynek administracyjno-wartowniczy,

- tunel naziemny łączący budynek usługowy z budynkiem administracyjno-wartowniczym,
- dwa tunele podziemne łączące obiekty penitencjarne z polami spacerowymi,
- cztery wieżyczki strażnicze w ogrodzeniu zewnętrznym,
- dwa pola spacerowe z wieżyczkami.

Zakończono infrastrukturę podziemną na terenie wewnętrznym aresztu. Ponadto wykonano w 80% drogi i chodniki wewnętrzne oraz parking zewnętrzny przed aresztem.

Uruchomiono trzy kotłownie obiektowe funkcjonujące na rzecz realizowanej budowy oraz drenaż dla budynków penitencjarnych i administracyjno-wartowniczego. Zamontowano siatki w otworach okiennych budynków zakwaterowania. Ogrodzono teren ścisły aresztu siatką ocynkową. Zakupiono również podstawowy sprzęt kwaterunkowy stanowiący wyposażenie budynków penitencjarnych.

Planowane zakończenie inwestycji wieloletniej jest przewidywane na III kwartał 2003 r., efektem inwestycyjnym będzie 600 miejsc dla osadzonych.

Szkolnictwo wyższe

Wydatki na finansowanie inwestycji wieloletnich realizowanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, ustalone w ustawie budżetowej w wysokości 94.827 tys. zł, z uwzględnieniem wydatków niewygasających zostały wykonane w 100,0%. W wykazie wydatków niewygasających została ujęta kwota 17.508 tys. zł.

Środki budżetowe zostały przeznaczone na finansowanie:

- budowy Kampusu 600-lecia Uniwersytetu Jagiellońskiego – 23.333 tys. zł,
z tego przeznaczono na finansowanie:
 - dokończenia Kompleksu Nauk Biologicznych – inwestycji wieloletniej – 13.342 tys. zł,
 - pozostałych zadań inwestycyjnych Kampusu – 9.991 tys. zł,
- rozbudowę Kampusu Poznań-Morasko (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) - 53.033 tys. zł (z czego w wydatkach niewygasających ujęto 7.668 tys. zł),
- budowę Biblioteki Głównej Uniwersytetu Wrocławskiego – 11.571 tys. zł,
(kwota 5.200 tys. zł została ujęta w wydatkach niewygasających),
- budowę Zespołu obiektów dydaktyczno-socjalnych Collegium Polonicum w Słubicach, będącą wkładem strony polskiej do Uniwersytetu Europejskiego „Viadrina” we Frankfurcie nad Odrą (Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu) – 6.890 tys. zł (w wydatkach niewygasających ujęto 4.640 tys. zł).

Wydatki ogółem poniesione od początku roku na inwestycje wieloletnie finansowane z części budżetowej 38 Szkolnictwo wyższe wyniosły 77.245 tys. zł. Wydatki te zostały przeznaczone m.in. na uregulowanie zaległych zobowiązań - 3.405 tys. zł, na sfinansowanie wykonanych robót budowlano-montażowych - 62.230 tys. zł, dokumentacji - 8.987 tys. zł, zakupu środków trwałych - 932 tys. zł.

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

- rozbudowa Kampusu Poznań-Morasko,

W ramach wymienionego powyżej zadania inwestycyjnego zakończono budowę Wydziału Matematyki i Informatyki o kubaturze 47.418 m³ i powierzchni użytkowej 11.101 m², a także wykonano drogi i chodniki wraz z zielenią, zbudowano pływalnię o kubaturze 14.450 m³ i powierzchni użytkowej 2.197 m², w styczniu 2002 r. rozpoczęto budowę Wydziału Biologii – do końca 2002 r. wykonano roboty ziemne, drenaż, stan surowy zamknięty oraz roboty instalacyjne, w listopadzie 2002 r. rozpoczęto budowę Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych (wykonano żelbetowe ławy fundamentowe i ściany parteru).

Uniwersytet Wrocławski

- budowa Biblioteki Głównej Uniwersytetu Wrocławskiego,

Ze zrealizowanych nakładów wykonano i sfinansowano:

- koncepcję architektoniczno-urbanistyczną,
- projekt budowlany wraz z projektem sieci zewnętrznych, a także projekt zagospodarowania terenów zewnętrznych,
- opracowanie koreferatów w poszczególnych branżach do projektu budowlanego,
- dokumentację przetargową wraz z przedmiarami robót i kosztorysami inwestorskimi,
- projekt wykonawczy stanu „0” łącznie z projektami sieci kolidujących związanych z budową i przygotowaniem terenu do realizacji,
- projekt wykonawczy stanu wykończeniowego,
- wniesiono opłaty za przyłączenia energetyczne oraz sfinansowano obsługę inwestorską.

Stan zobowiązań na dzień 31 grudnia 2002 r. w kwocie 1.005 tys. zł dotyczy częściowo nie opłaconej należności na rzecz wykonawcy projektu za wykonany projekt stanu wykończeniowego budynku Biblioteki Głównej.

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

- budowa Zespołu obiektów dydaktyczno-socjalnych Collegium Polonicum w Słubicach, będąca wkładem strony polskiej do Uniwersytetu Europejskiego „Viadrina” we Frankfurcie nad Odrą,

W 2002 r. w Słubicach rozpoczęto budowę kolejnego domu studenckiego nr 7 dla 100 osób o powierzchni użytkowej 2.280 m² i kubaturze 9.861 m³. W ramach wydatkowanych środków w 2002 roku sfinansowane zostały prace przygotowawcze, fundamenty i roboty instalacyjne. Przekazanie obiektu zgodnie z zawartą umową z wykonawcą ustalone jest na wrzesień 2003 r.

Ochrona zdrowia

Dotacje budżetowe na finansowanie 9 inwestycji wieloletnich w dziale ochrona zdrowia zaplanowane były: w części 29 Obrona narodowa (1 inwestycja), w części 42 Sprawy wewnętrzne (2 inwestycje) oraz w części 46 Zdrowie (6 przedsięwzięć, z czego jedno przedsięwzięcie to szpital ogólny, natomiast 5 – to szpitale kliniczne).

Dotacje na inwestycje wieloletnie w dziale ochrona zdrowia ustalone w ustawie budżetowej w wysokości 140.957 tys. zł, nie zmieniane w toku wykonywania budżetu zostały wykonane w 100,0%.

W wykazie planowanych wydatków budżetu państwa, które nie wygasają z upływem roku 2002 ujęto 22.893 tys. zł (na 2 inwestycje finansowane z części budżetowej 46 Zdrowie).

Środki budżetu państwa w kwocie 140.952 tys. zł zostały wydatkowane przez dysponentów następujących części:

- 1) 29 Obrona narodowa – 4.265 tys. zł,
 - na finansowanie rozbudowy Centralnego Szpitala Klinicznego Wojskowej Akademii Medycznej w Warszawie, ul. Szaserów,
- 2) 42 Sprawy wewnętrzne – 19.129 tys. zł, na finansowanie:
 - rozbudowy i modernizacji Szpitala w Olsztynie – 6.349 tys. zł,
 - rozbudowy i modernizacji Szpitala w Białymstoku – 12.780 tys. zł,
- 3) 46 Zdrowie – 117.558 tys. zł, z tego na finansowanie:
 - budowy Szpitala Chirurgii Plastycznej w Polanicy Zdroju – 23.571 tys. zł, (z czego w wydatkach niewygasających ujęto kwotę 18.353 tys. zł),
 - budowy Instytutu Hematologii i Transfuzjologii w Warszawie – 15.853 tys. zł, (w wydatkach niewygasających – 4.540 tys. zł),

- Instytutu Pediatrii w Białymstoku – 11.769 tys. zł,
- Centrum Klinicznego Akademii Medycznej we Wrocławiu – 40.370 tys. zł,
- Centrum Kliniczno-Dydaktycznego Akademii Medycznej w Łodzi – 24.995 tys. zł,
- Akademickiego Centrum Medycznego w Zabrze – 1.000 tys. zł.

Szpital Chirurgii Plastycznej w Polanicy Zdroju

Wartość kosztorysowa zadania w cenach roku 2002 wynosiła 214.767 tys. zł.

Zaplanowane środki z budżetu państwa - 35.000 tys. zł.

Plan po zmianach wyniósł 23.571 tys. zł.

Zmniejszenie planu wydatków na 2002 rok było wynikiem przeniesienia środków w wysokości 11.429 tys. zł na realizację zadania pn. „Centrum Kliniczne Akademii Medycznej we Wrocławiu” – zgodnie z uchwałą Nr 240/2002 Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 2002 roku.

Środki budżetowe przekazane na finansowanie inwestycji wyniosły 5.218 tys. zł.

Środki w wysokości 18.353 tys. zł ujęto w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 2002 roku w sprawie wydatków, które w 2002 roku nie wygasają z upływem roku budżetowego.

Przekazane w 2002 r. środki budżetowe zostały przeznaczone na sfinansowanie:

- wykonania budynku kotłowni parowej wraz z instalacjami i wyposażeniem technologicznym,
- wykonania drugostronnego zasilania budynków Szpitala,
- częściowego wyposażenia budynku (łóżka, stoły zabiegowe).

Wykonany zakres rzeczowy określony harmonogramem rzeczowo-finansowym został zmniejszony w stosunku do zakresu zaplanowanego. Spowodowane to zostało unieważnieniem trzech przetargów przeprowadzonych w trybie ustawy o zamówieniach publicznych na wykonanie robót budowlano-montażowych w obiektach Szpitala.

Ponadto przyczyną niskiego poziomu wydatkowania środków zaplanowanych na 2002 r. było podjęcie prac mających na celu dostosowanie struktury łóżkowej nowo budowanego szpitala do aktualnych potrzeb zdrowotnych regionu kłodzkiego.

W wyniku szeroko przeanalizowanego programu medycznego budowy Szpitala Chirurgii Plastycznej w Polanicy Zdroju w czerwcu 2002 roku powstała koncepcja nowego programu medycznego p.n. „Specjalistyczne Centrum Medyczne w Polanicy Zdroju”. W drugiej połowie roku projekt ten był uzgadniany i dostosowywany do aktualnych potrzeb regionu.

W listopadzie 2002 roku program medyczny został ostatecznie zatwierdzony przez Ministra Zdrowia.

Instytut Hematologii i Transfuzjologii w Warszawie

Wartość kosztorysowa zadania w cenach roku 2002 – 78.759 tys. zł.

Plan na 2002 rok – 20.000 tys. zł.

Plan po zmianach – 15.853 tys. zł.

Zmniejszenie planu wydatków na 2002 rok jest wynikiem przeniesienia środków w wysokości 4.147 tys. zł na realizację zadania pn. „Centrum Kliniczne Akademii Medycznej we Wrocławiu” – zgodnie z uchwałą Nr 240/2002 Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 2002 roku.

Na finansowanie Instytutu Hematologii i Transfuzjologii w Warszawie przekazano środki budżetowe w wysokości 11.313 tys. zł. Środki w wysokości 4.540 tys. zł ujęto w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 2002 roku w sprawie wydatków, które w 2002 roku nie wygasają z upływem roku budżetowego. Łącznie zatem wykonanie z uwzględnieniem wydatków niewygasających wynosi 15.853 tys. zł.

Przekazane środki budżetowe zostały przeznaczone na sfinansowanie:

- wykonania stanu surowego zamkniętego oraz instalacji sanitarnych (10%) i instalacji elektrycznych (5%) w budynku nr 1 – klinicznym,
- wykonania stanu surowego w budynku nr 2 – diagnostyczno-zabiegowym wraz z blokiem komunikacyjnym.

Wykonany zakres rzeczowy określony harmonogramem rzeczowo-finansowym został zmniejszony w stosunku do zakresu zaplanowanego. Spowodowane to zostało opóźnieniami procesu inwestycyjnego na etapie opracowania dokumentacji budowlanej i wykonawczej oraz wynikającym z tego tytułu opóźnionym (w czerwcu 2002 r.) otrzymaniem decyzji – pozwolenia na budowę, warunkującym rozpoczęcie postępowania przetargowego w trybie ustawy o zamówieniach publicznych.

Instytut Pediatrii w Białymstoku

Wartość kosztorysowa w cenach roku 2002 - 145.962 tys. zł.

Plan na 2002 rok – 11.769 tys. zł.

Wykonanie – 11.769 tys. zł.

Środki budżetowe zostały przeznaczone na sfinansowanie:

- wykonanie robót budowlano-montażowych (wykończeniowych) budynków: A – blok łóżkowy, B – blok operacyjny, C – rehabilitacja, diagnostyka obrazowa, rtg, M – blok diagnostyczno-laboratoryjny,
- dokończenia wyposażenia budynków zgodnie z planem zakupów (pierwsze wyposażenie).

Inwestycja została, jak już powyżej wyjaśniono i szczegółowo opisano, zakończona i rozliczona w roku 2002.

Centrum Kliniczne Akademii Medycznej we Wrocławiu

Wartość kosztorysowa w cenach roku 2002 – 502.495 tys. zł.

Plan na 2002 rok – 24.794 tys. zł.

Plan po zmianach – 40.370 tys. zł.

Zwiększenie planu wydatków na 2002 rok jest wynikiem przeniesienia środków budżetowych w wysokości 15.576 tys. zł z zadań pn. „Budowa Szpitala Chirurgii Plastycznej w Polanicy Zdroju” oraz „Budowa Instytutu Hematologii i Transfuzjologii w Warszawie” – zgodnie z uchwałą Nr 240/2002 Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 2002 roku.

Wykonanie – 40.370 tys. zł.

W ramach powyższych środków budżetowych wykonano:

- w budynku A blok łóżkowy – elewację i stolarkę okienną w patiach, roboty instalacyjne, w tym: instalację elektryczną, przyzywową komputerową, instalację wodno-kanalizacyjną, gazów medycznych, roboty budowlane wykończeniowe – tynki wewnętrzne, posadzki, wykonano pomieszczenia wzorcowe (bez wyposażenia i urządzeń),
- w budynku B – blok łóżkowy – elewację i stolarkę okienną w patiach, roboty dekarские (obróbki blacharskie), instalację elektryczną,
- w budynku L – przychodnia – stan surowy zamknięty budynku, roboty instalacyjne, w tym: instalację elektryczną, wodno-kanalizacyjną, wentylację, gazy medyczne, roboty budowlane wykończeniowe – tynki wewnętrzne, stropy podwieszane, glazura, malowanie,
- w budynku J – blok operacyjny wraz z łącznikami – konstrukcję budynku wraz z konstrukcją dachu i robotami dekarскими, roboty budowlane wewnętrzne (ścianki działowe, podłoga w przyziemiu),
- w budynkach N1, N2, N3 zrealizowano: kuchnię, pralnię, stołówkę, zaplecze techniczne – elewację wraz z dociepleniem budynków, roboty dekarские, roboty wykończeniowe – tynki

wewnętrzne, roboty instalacyjne, w tym: instalację elektryczną, wodno-kanalizacyjną, wentylację mechaniczną,

- w budynku K – mieszczącym centralną aptekę – wykonano roboty ziemne, fundamenty, ściany fundamentowe, stropy,
- w budynku H – administracyjnym, wykonano wejście główne – elewację, roboty dekarские, roboty budowlane wykończeniowe – tynki wewnętrzne, posadzki, malowanie, roboty instalacyjne, w tym: instalacje elektryczne, wodno-kanalizacyjna, wentylacji teletechnicznej.

Centrum Kliniczno-Dydaktyczne Akademii Medycznej w Łodzi

Wartość kosztorysowa w cenach roku 2002 - 908.261 tys. zł.

Plan na 2002 rok - 25.000 tys. zł.

Środki budżetowe przekazane na finansowanie Centrum Kliniczno-Dydaktycznego Akademii Medycznej w Łodzi wyniosły 24.995 tys. zł (5 tys. zł zwrócono do budżetu).

W ramach powyższych środków wykonano:

- w budynku A1 – blok łóżkowy (17 – kondygnacyjny) – roboty budowlano-montażowe (wykończeniowe), w tym: ścianki działowe, tynki, podłoża z izolacjami, roboty instalacyjne – instalacja c.o.,
- w budynku A2 – blok diagnostyczno-zabiegowy – konstrukcję budynku wraz ze ścianami osłonowymi oraz konstrukcją dachu, uruchomiono główną rozdzielnię energetyczną, roboty inżynierskie wraz z ukształtowaniem terenu i drogą pożarową.

Akademickie Centrum Medyczne w Zabrze

Wartość kosztorysowa w cenach roku 2002 - 659.948 tys. zł.

Plan na 2002 rok oraz wykonanie wyniosły - 1.000 tys. zł.

Wykonany zakres robót w ramach przyznanych środków budżetowych w wysokości 1.000 tys. zł dotyczył zabezpieczenia konstrukcji budynków i placu budowy.

Ponadto w ramach środków pochodzących z innych źródeł finansowania wykonano:

- renowacje elewacji,
- wyburzenia czyszczące,
- dokumentację wykonawczą,
- pomieszczenia wzorcowe.

Wydatki i dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na finansowanie poszczególnych inwestycji wieloletnich ujętych w załączniku nr 7 do ustawy budżetowej oraz pozostałe dane liczbowe, zawiera tablica nr 8 niniejszego opracowania - „Informacja o przebiegu finansowania inwestycji wieloletnich realizowanych przez inwestorów podlegających ministrom i wojewodom – wymienionych w załączniku nr 7 do ustawy budżetowej na rok 2002, według stanu na 31 grudnia 2002 r.”.

3.7. Wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej w 2002 r.

W roku 2002 zatrudnienie i wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych kształtowały się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE a - Budżet wg ustawy budżetowej b - Wykonanie wg Rb-70	Zatrudnienie ¹	WYNAGRODZENIA w tys. zł		
		z tego:		
		OGÓŁEM	Wynagrodzenia	Dodatkowe wynagrodzenia roczne ²
1	2	3	4	5
OGÓŁEM				
a ³	305 882	13 096 666	12 090 709	1 005 957
b ⁴	284 280	12 651 754	11 744 648	907 106
OSOBY NIE OBJĘTE MNOŻNIKOWYMI SYSTEMAMI WYNAGRODZEŃ				
a		3 327 996	3 066 357	261 639
b ⁴		3 266 841	3 030 046	236 795
CZŁONKOWIE KORPUSU SŁUŻBY CYWILNEJ				
a	110 494	2 721 781	2 512 933	208 848
b	100 460	2 692 790	2 508 163	184 627
OSOBY ZAJMUJĄCE KIEROWNICZE STANOWISKA PAŃSTWOWE				
a	253	37 997	34 823	3 174
b	223	37 875	35 171	2 704
ETATOWI CZŁONKOWIE SAMORZĄDOWYCH KOLEGIÓW ODWOŁAWCZYCH				
a	422	33 360	30 764	2 596
b	417	33 307	30 822	2 485
FUNKCJONARIUSZE SŁUŻBY CELNEJ				
a	14 338	540 556	499 727	40 829
b	14 200	536 490	499 860	36 630
ŻOŁNIERZE I FUNKCJONARIUSZE				
a	159 490	5 258 863	4 854 453	404 410
b ⁴	150 012	4 973 537	4 607 497	366 040
ORZECZNICY				
a	15 798	993 558	918 875	74 683
b	15 244	985 210	916 810	68 400
SĄDOWI KURATORZY ZAWODOWI				
a	3 637	119 408	110 132	9 276
b	3 621	119 204	110 191	9 013
PRACOWNICY RZĄDOWEGO CENTRUM LEGISLACJI				
a	100	6 903	6 401	502
b	103	6 500	6 088	412

¹ zatrudnienie - dotyczy tylko osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń,

² u żołnierzy i funkcjonariuszy - nagroda roczna,

³ w tym w rezerwach celowych planowane zatrudnienie dla 1.350 osób i wynagrodzenia w wysokości 56.244 tys. zł,

⁴ bez części 52 - Urząd Ochrony Państwa, części 89 - Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz części 90 - Agencja Wywiadu.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw, w ustawie budżetowej na

rok 2002 zaplanowano dla państwowej sfery budżetowej kwoty bazowe dla osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń w poszczególnych grupach pracowniczych, które wyniosły dla:

- 1) osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, członków korpusu służby cywilnej, etatowych członków samorządowych kolegiów odwoławczych, zawodowych kuratorów sądowych, pracowników Rządowego Centrum Legislacji, asesorów i aplikantów sądowych i prokuratorskich oraz funkcjonariuszy Służby Celnej - 1.603,56 zł,
- 2) sędziów i prokuratorów - 1.303,57 zł,
- 3) żołnierzy i funkcjonariuszy, którzy podjęli służbę przed dniem 1 stycznia 1999 r. - 1.303,57 zł,
- 4) żołnierzy i funkcjonariuszy, którzy podjęli służbę po dniu 1 stycznia 1999 r. - 1.556,65 zł.

Kwoty te zostały ustalone na poziomie roku 2001 zgodnie z ustawą z dnia 21 grudnia 2001 r. o zmianie ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw i stanowiły podstawę do określenia wysokości wynagrodzeń dla tych grup.

W załączniku nr 11 do ustawy budżetowej zaplanowano dla państwowych jednostek budżetowych, w podziale na części i działy klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych oraz na poszczególne grupy osób:

- limity zatrudnienia dla 304.532 etatów i w rezerwach celowych - 1.350 etatów (łącznie – 305.882 etaty),
- wynagrodzenia w wysokości 13.040.422 tys. zł i w rezerwach celowych 56.244 tys. zł (łącznie z rezerwami celowymi - 13.096.666 tys. zł).

Limity zatrudnienia dotyczą tylko osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń, tj. osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, członków korpusu służby cywilnej, etatowych członków samorządowych kolegiów odwoławczych, zawodowych kuratorów sądowych, pracowników Rządowego Centrum Legislacji, asesorów i aplikantów sądowych i prokuratorskich, funkcjonariuszy Służby Celnej, sędziów i prokuratorów oraz żołnierzy i funkcjonariuszy.

Natomiast kwoty wynagrodzeń dotyczą zarówno osób nie objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń jak i osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń.

Pełne dane w powyższym zakresie ujęte są w sprawozdaniu tabelarycznym z wykonania zatrudnienia i wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych w 2002 r.

W ciągu roku wprowadzono następujące zmiany:

- 1) z rezerw celowych uruchomiono 296 etatów i wynagrodzenia w wysokości 23.412 tys. zł (niewykorzystano 1.054 etatów i wynagrodzeń 32.832 tys. zł),
- 2) zwiększono limity zatrudnienia o 71 etatów i wynagrodzenia o 3.341 tys. zł na utworzenie Uniwersytetu Medycznego w Łodzi zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 października 2002 r. w sprawie dokonania przeniesienia planowanych wydatków budżetowych między działami i rozdziałami w części 29 budżetu państwa,
- 3) zmniejszono limity zatrudnienia o 18 etatów i wynagrodzenia o 650 tys. zł w części 56 - Urząd Kultury Fizycznej i Sportu, zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie dokonania przeniesień niektórych dochodów i wydatków oraz limitów zatrudnienia i kwot wynagrodzeń określonych w ustawie budżetowej na rok 2002.

W wyniku powyższego limity zatrudnienia wyniosły 304.881 etatów, a wynagrodzenia dla wszystkich pracowników państwowych jednostek budżetowych 13.064.925 tys. zł.

Ponadto w 2002 roku na podstawie upoważnień ustawowych w zakresie zmian w organizacji i funkcjonowaniu niektórych organów administracji rządowej dokonano przeniesień limitów zatrudnienia i wynagrodzeń między częściami budżetowymi, tj.:

- 75 etatów z części 48 - Państwowy Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i 123 etaty z części 62 - Urząd Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi do nowo utworzonej części 87 - Komisja Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych,
- 135,75 etatu z części 57 - Krajowy Urząd Pracy do części 31 -Praca
- 589,5 etatu z części 76 - Urząd Regulacji Telekomunikacji do części 88 - Urząd Regulacji Telekomunikacji i Poczty,
- 9.657 etatów z części 59 - Główny Urząd Cei do części 19 - Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe,
- 3.002,5 etatu z części 52 - Urząd Ochrony Państwa do nowo utworzonych: części 89 - Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego - 2.702 etaty i części 90 - Agencja Wywiadu - 300,5 etatu,
- 204,5 etatu z części 70 - Generalny Inspektorat Celny, do części 19- Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe.

Zgodnie ze sprawozdaniem Głównego Urzędu Statystycznego w państwowych jednostkach budżetowych wynagrodzenia wyniosły 12.651.754 tys. zł, zatrudnienie – 424.902 osoby, a przeciętne wynagrodzenie 2.481,31 zł.

Natomiast zatrudnienie osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń, zatrudnionych w państwowych jednostkach budżetowych (w przeliczeniu na pełnozatrudnionych), w 2002 roku wyniosło 284.280 osób (bez zatrudnionych w UOP, ABW, AW).

Według GUS w państwowej sferze budżetowej, w jednostkach objętych przepisami ww. ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r.:

- zatrudnienie wyniosło - 585.787 osób,
- wynagrodzenia wyniosły 17.632.260 tys. zł,
- przeciętne wynagrodzenie wyniosło 2.508,34 zł.

W porównaniu z rokiem ubiegłym przeciętne wynagrodzenie (2.436,17 zł) wzrosło o 3,0%. Wzrost ten wynika z:

- przyrostu dodatkowego wynagrodzenia rocznego,
- skutków przechodzących wprowadzonego od września 2001 r. I etapu poprawy wynagrodzeń pracowników cywilnych szkolnictwa wyższego,
- dokonania wyższych wypłat wynagrodzeń ponad plan w szkołach wyższych,
- wypłat dodatków spisowych,
- niewykorzystania planowanego zatrudnienia,
- wypłat większej liczby dodatków służby cywilnej.

3.8. Środki bezzwrotne pochodzące z zagranicy i wydatki nimi finansowane

Środki bezzwrotne pochodzące z programów pomocy przedakcesyjnej Unii Europejskiej i wydatki nimi finansowane (zał. Nr 3 str.1-3), dołączone są do ustawy budżetowej na podstawie art. 61 ust.3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych.

1. w ustawie budżetowej na rok 2002 planowanie napływu i wydatkowania bezzwrotnych środków pomocowych do wysokości kwot zgromadzonych na rachunku wyodrębnionym w Narodowym Banku Polskim, odbywało się:
 - w przypadku programów wieloletnich już rozpoczętych - z uwzględnieniem wielkości przewidywanego napływu tych środków do końca roku poprzedzającego rok planowany oraz zakładanego wg harmonogramów napływu środków w roku planowanym, przy czym zakładano, że cała pozostała kwota wynikająca z podpisanych memorandów finansowych zostanie przekazana w roku następnym,
 - w przypadku programów wieloletnich, których realizacja rozpoczynała się w roku 2002 zakładano napływ środków w wysokości ok. 30% kwoty wynikającej z memorandum finansowego,
 - w przypadku programów jednorocznych - całą kwotę.
2. Z programów Phare z lat 1998-2001 realizowanych w roku 2002 planowano napływ i wydatkowanie środków w roku 2002 r w wysokości 505,9 mln euro (1973,2 mln. zł), natomiast faktycznie wpłynęło 287,8 mln euro (co stanowi ok. 24,1% limitu wydatków na te programy określonych przez dawcę środków), przy czym z kwoty tej wykorzystano 264,4 mln euro.

W ramach programu Phare 1998 pozostaje do wykorzystania stosunkowo duża kwota związana z inwestycjami transportowymi - modernizacja drogi krajowej Nr 6, tj. obwodnicy Trójmiasta oraz budowy odcinka autostrady A-4, tj. południowej obwodnicy Krakowa. Jednak ze względu na przedłużony do 2003 r. termin realizacji tych zadań można stwierdzić, że zaawansowanie napływu i wydatkowania środków jest odpowiednie z tym, że w programach Phare 1998,1999,2000 wydatkowanie było większe od napływu - korzystano, że środków UE, które napłynęły przed 2002 r. i znajdowały się na rachunku Narodowego Funduszu.

Wydatki z tytułu uczestnictwa w programach wspólnotowych są całkowicie zależne od Komisji Europejskiej, która przekazuje stronie polskiej część opłat następnie uzupełnianych środkami polskimi i zwracanymi do odpowiedniej instytucji unijnej.

Wydatkowanie środków pochodzących ze źródeł zagranicznych nie podlegających zwrotowi oraz środków przeznaczonych na współfinansowanie programów realizo-

wanych z bezzwrotnej pomocy zagranicznej nie jest ograniczone upływem roku budżetowego. Ponadto na stan rachunku w NBP mają wpływ odsetki od postawionych do dyspozycji środków zagranicznych. Jednocześnie w zależności od tempa realizacji poszczególnych programów i terminowości napływu środków zagranicznych Minister Finansów w uzgodnieniu z Komisją Europejską może dokonywać przesunięć środków pomiędzy programami – np. w roku 2001 dokonano 15 takich operacji.

3. W ustawie budżetowej na rok 2002 planowano napływ i wydatkowanie środków bezzwrotnej pomocy Unii Europejskiej w wysokości 1.096.671 tys. euro, co wg przyjętego przelicznika zł/euro (3,90) miało stanowić 4.277.017 tys. zł,
4. Faktyczny napływ tych środków wyniósł 452.488 tys. euro, tj. 41,3% a wydatkowanie 295.348 tys. euro co wg faktycznego kursu średniego NBP za 2002 r. (3,86) wynosi 1.140.043 tys. zł, tj. 26,7% wielkości planowanej (lub 26,9% po kursie planowanym 3,90).

Poniższe zestawienie wyraźnie określa programy, które ze względu na opóźnienia w realizacji spowodowały zmniejszenie o 644,2 mln euro napływu środków. Dotyczy to zwłaszcza przedłużających się uzgodnień z Komisją Europejską w sprawie procedur i warunków przyjmowania środków na programy SAPARD i ISPA - spowodowało to ubytek w porównaniu z planem o 426,1 mln euro, o dalsze 218,1 mln euro zmniejszył się napływ środków na programy PHARE, w tym głównie na PHARE 2000 (172,9 mln euro).

Program	Planowane wpływy wg ustawy budżetowej na 2002r.	Wpływy na rachunek Narodowego Funduszu w 2002 r.	Planowane wydatki wg ustawy budżetowej na 2002 r.	Wydatki w 2002 r.
	mln euro			
Phare 1998	11,2	9,9	11,2	21,7
Phare 1999	142,5	107,1	142,5	124,4
Phare 2000	220,1	47,2	220,1	66,1
Phare 2001	132,2	123,5	132,2	52,3
Phare ogółem	505,9	287,8	505,9	264,4
ISPA	335,1	122,7	335,1	30,9
SAPARD 2001-2006	255,7	42,0	255,7	0,0
OGÓŁEM ŚRODKI Z UE	1096,7	452,5	1096,7	295,3

Środki bezzwrotne z programów pomocy przedakcesyjnej Unii Europejskiej i wydatki nimi finansowane w roku 2002.

Programy	Planowane wpływy i wydatki w roku 2002		Faktycznie uzyskane środki z UE w 2002 r.		Wykorzystanie środków w roku 2002	
	tys. euro	tys. zł	tys. euro	tys. zł	tys. euro	tys. zł
1	2	3	4	5	6	7
Phare 1998	11 210	43 719	9 898	38 602	21 655	84 455
PL9804 - Poprawa efektywności sądów powszechnych i prokuratur	570	2 223	0	0	284	1 108
PL9807 - Południowa obwodnica Krakowa. Droga Nr A-4	2 200	8 580	0	0	10 587	41 289
PL9809 - Obwodnica Trójmiasta. Modernizacja drogi krajowej Nr 6	8 440	32 916	9 898	38 602	10 784	42 058
Phare 1999	142 483	555 684	107 118	417 760	124 387	485 109
PL9902 - Fundusz Dużych Projektów Infrastrukturalnych część 4	1 870	7 293	0	0	0	0
PL9903 - Reforma gospodarcza i re-strukturyzacja przemysłu (Inicjatywa II)	18 460	71 994	10 305	40 190	7 461	29 098
PL9904 - Wzmocnienie możliwości instytucjonalnych i administracyjnych	11 260	43 914	12 673	49 425	11 638	45 388
PL9905 - Rynek wewnętrzny	7 470	29 133	3 482	13 580	4 139	16 142
PL9906 - Rolnictwo	11 010	42 939	9 191	35 845	6 522	25 436
PL9907 - Środowisko naturalne	12 350	48 165	8 704	33 946	6 113	23 841
PL9908 - Transport	45 530	177 567	21 238	82 828	46 281	180 496
PL9909 - Polityka regionalna i spójność społeczno-gospodarcza	3 600	14 040	4 039	15 752	4 351	16 969
PL9910 - Uczestnictwo w programach wspólnotowych i in.	1 237	4 824	0	0	1 019	3 974
PL9911 - Program współpracy przygranicznej Polska-Czechy	1 585	6 182	2 006	7 823	2 171	8 467
PL9912 - Fundusz Dużych Projektów Infrastrukturalnych część 5	6 400	24 960	11 244	43 852	9 126	35 591
PL9913 - Program współpracy przygranicznej Polska-Niemcy	16 021	62 482	19 068	74 365	19 713	76 881
PL9915 - Consensus III	1 030	4 017	890	3 471	660	2 574
PL9917 - Program współpracy przygranicznej Polska-Region Morza Bałtyckiego	1 640	6 396	1 740	6 786	2 212	8 627
PL9918 - Ułatwienia przygotowania projektów	3 020	11 778	2 538	9 898	2 981	11 626
Phare 2000	220 063	858 246	47 227	184 185	66 080	257 712
PL0002 - Specjalny program dla wzmocnienia społeczeństwa i przygotowanie do akcesji krajów kandydujących z centralnej i wschodniej Europy	2 340	9 126	0	0	1 198	4 672

Programy	Planowane wpływy i wydatki w roku 2002		Faktycznie uzyskane środki z UE w 2002 r.		Wykorzystanie środków w roku 2002	
	tys. euro	tys. zł	tys. euro	tys. zł	tys. euro	tys. zł
1	2	3	4	5	6	7
PL0003 - Wzmocnienie możliwości instytucjonalnych i administracyjnych	35 918	140 080	12 717	49 596	14 295	55 751
PL0004 - Rynek wewnętrzny	7 860	30 654	4 120	16 068	3 259	12 710
PL0005 - Sprawiedliwość i sprawy wewnętrzne	29 700	115 830	9 314	36 325	11 500	44 850
PL0006 - Rolnictwo	26 500	103 350	8 240	32 136	4 917	19 176
PL0007 - Środowisko naturalne	4 450	17 355	1 433	5 589	1 337	5 214
PL0008 - Spójność społeczno-gospodarcza	61 140	238 446	0	0	9 068	35 365
PL0009 - Program współpracy przygranicznej Polska-Niemcy	26 450	103 155	8 659	33 770	12 447	48 543
PL0010 - Program współpracy przygranicznej Polska-Słowacja	3 300	12 870	1 580	6 162	2 307	8 997
PL0011 - Program współpracy przygranicznej Polska-Czechy	3 500	13 650	971	3 787	1 852	7 223
PL0013 - Dodatkowy fundusz inwestycyjny dla Polski	17 500	68 250	0	0	3 697	14 418
PL0014 - Program współpracy przygranicznej Polska-Region Morza Bałtyckiego	505	1 970	193	753	203	792
PL0015 - Działania specjalne dla Regionu Morza Bałtyckiego	900	3 510	0	0	0	0
Phare 2001	132 193	515 553	123 519	481 724	52 294	203 947
PL01.01 - Wzmocnienie możliwości instytucjonalnych i administracyjnych	8 360	32 604	9 109	35 525	4 598	17 932
PL01.02. - Rynek wewnętrzny	7 620	29 718	6 779	26 438	1 778	6 934
PL01.03. - Wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne (m.in. granica wschodnia)	10 700	41 730	9 885	38 552	1 115	4 349
PL01.04. - Rolnictwo	13 830	53 937	6 567	25 611	2 950	11 505
PL01.05. - Środowisko naturalne	6 300	24 570	4 378	17 074	436	1 700
PL01.06 - Spójność społeczno-gospodarcza	35 373	137 955	33 894	132 187	0	0
PL01.07 - Udział w programach wspólnotowych	42 310	165 009	41 417	161 526	41 417	161 526
Programy Współpracy Przygranicznej	7 700	30 030	11 490	44 811	0	0
PHARE ogółem	505 949	1 973 201	287 762	1 122 272	264 416	1 031 222
ISPA - Ochrona środowiska 2000-2001	111 202	433 688	32 164	125 440	3 019	11 774
ISPA -Transport 2000-2001	223 865	873 074	90 527	353 055	27 894	108 787
SAPARD 2001-2006	255 655	997 055	42 035	163 937	19	74
Razem środki z Unii Europejskiej	1 096 671	4 277 017	452 488	1 764 703	295 348	1 151 857

Uwaga: przy przeliczeniach euro/pln zastosowano jednolicie wskaźnik 3,90.

Środki bezzwrotne pochodzące z innych źródeł zagranicznych i wydatki nimi finansowane (wykonanie za 2002 r.)

Źródło	Planowane dostępne środki		Faktycznie dostępne środki		Planowane wydatki		Wydatki	
	w walucie	w tys. zł	w walucie	w tys. zł	w walucie	tys. zł	w walucie	tys. zł
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Środki złotówkowe (CPF) z pomocy Wspólnot Europejskich, w tym:		58.100		68.573		58.100		65.035
CPF ogólne		20.000		4.805		20.000		7.898
CPF sektorowe		25.000		27.387		25.000		36.477
CPF "Ochrona środowiska"		13.000		36.381		13.000		20.660
CPF "Małe i średnie przedsiębiorstwa"		100		192		100		0
Środki złotówkowe (CPF) z pomocy Japonii		6.500		614		6.500		385
Środki z Rachunku Dochodów Polskiego Funduszu Stabilizacyjnego*	18,1 mln USD	76.395	18,1 mln USD	79.389	18,1 mln USD	76.395	18,1 mln USD	79.389
PSO - Przygotowanie Polskiej Administracji celnej do funkcjonowania w ramach UE	350 tys. NLG	628			350 tys. NLG	628	odrzucony	
PSO - Opracowanie i wdrożenie strategii efektywności energetycznej	450 tys. Euro	1.778			450 tys. Euro	1.778	nie było wpływu środków	
Ministerstwo Sprawiedliwości Holandii		90		117		90		44
GEF - ochrona środowiska na terenach wiejskich		10.620		6.055		10.620		5.227
NEFCO - ochrona środowiska na terenach wiejskich		2.240		2.060		2.240		2.629
GEF - zamiana ogrzewania węglowego na gazowe w małych i średnich kotłowniach	5.392 tys. USD	22.758	5.392 tys. USD	20.699	5.392 tys. USD	22.758	1.326 tys. USD	5.089

Środki bezzwrotne pochodzące z innych źródeł zagranicznych i wydatki nimi finansowane (wykonanie za 2002 r.)
kontynuacja

1	2	3	4	5	6	7	8	9
DEPA- Dania	55 mln DKK	29.161	36.556 tys. DKK	19.795	55 mln DKK	29.161	36.556 tys. DKK	19.795
Grant Banku Światowego nr TF025715 "Projekt Rozwoju Edukacji"	139 tys. USD	587	240,3 tys. USD**	922	139 tys. USD	587	240,3 tys. USD**	922
Grant Banku Światowego nr TF027427 na wsparcie procesów administrowania nieruchomościami oraz rejestracji nieruchomości	220 tys. USD	929	220 tys. USD	929	220 tys. USD	929	19 tys. USD	75
Grant Banku Światowego nr TF27342 na wsparcie systemu monitoringu i oceny użycia funduszy pomocowych	130 tys. USD	549	130 tys. USD	549	130 tys. USD	549	48 tys. USD	201
Grant Banku Światowego na poprawę konkurencyjności rolnictwa	375 tys. USD	1.583			375 tys. USD	1.583	umowa nie została podpisana	
Ogółem środki z innych źródeł		211.918***		199.894		211.918		178.791

* Środki przekazane na informatyzację Resortu Finansów

** Suma środków wypłaconych przez Bank Światowy, wg kursu z 31.12.2002, 1 USD=3,8388 daje kwotę 922 tys. PLN

*** Suma bez zaokrągleń do tys. zł wynosi 211916